Sfântul Pius al X-lea

Catehismul

Doctrinei Creștine

publicat din porunca

S. S. Papei Pius al X-lea

tradus și editat în limba română

Prima ediție

*© **Adevărul de Veacuri**, 2026*

*Traducere în limba română © **Robin Caramaschi**, 2026*

*Textele originale ale **Catehismului Doctrinei Creștine**, publicat din porunca **Sanctității Sale Papa Pius al X-lea** (1903–1914), aparțin domeniului public.*

Prezenta ediție constituie o traducere originală în limba română, realizată după edițiile oficiale ale Magisteriului catolic, și este protejată conform legislației în vigoare privind drepturile de autor asupra traducerilor.

Reproducerea fragmentelor scurte este permisă numai cu menționarea sursei.

Editura: Adevărul de Veacuri - adevaruldeveacuri.ro

*Anul publicării: **2026***

Tipărit prin sistem de imprimare la cerere

ADEVĂRUL DE VEACURI

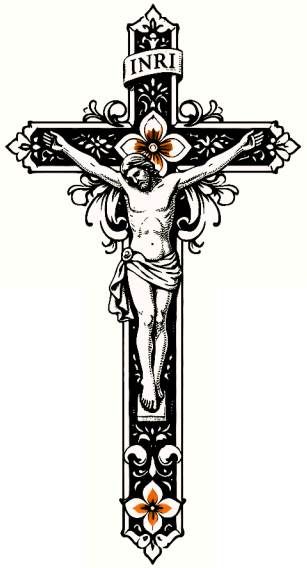
INRI

Sfântul Pius al X-lea (1835–1914)

Papă între anii 1903 și 1914, a fost unul dintre marii restauratori ai doctrinei catolice în fața erorilor moderne. Păstor profund atașat clarității credinței, a făcut din combaterea modernismului o prioritate absolută a pontificatului său.

Marele Catehism din 1905, promulgat pentru instruirea credincioșilor, expune cu o precizie remarcabilă adevărurile fundamentale ale credinței, moralei și sacramentelor. Operă normativă a Magisteriului preconciliar, rămâne o referință esențială pentru oricine caută o învățătură catolică sigură, integrală și nealterată.

Cuprins

Rugăciunile și învățăturile cele mai trebuincioase **17**

Semnul Sfintei Cruci 18

Rugăciunea Domnească 18

Salutarea îngerească 18

Slavă Tatălui 18

Simbolul Apostolilor 19

Adevărurile de crezut ce trebuie să le știm în chip deosebit 19

Cele șapte Sacramente sunt 20

Cele zece porunci ale lui Dumnezeu 20

Cele cinci porunci ale Bisericii 21

Act de credință 21

Act de nădejde 22

Act de dragoste 22

Act de căință 22

Absoluțiunea 23

Pentru a dobândi iertarea păcatelor prin Sacramentul Pocăinței se cer cinci lucruri 23

Pentru a primi Sfânta Împărtășanie se cere 24

Mărturisirea (Confiteor) 24

Rugăciunea de dimineață **25**

Rugăciunea de seară **29**

CATEHISMUL DOCTRINEI CREȘTINE
publicat din porunca
S. S. PAPEI PIUS AL X-LEA **35**

Lecțiune preliminară:
Doctrina creștină și părțile ei principale 36

Partea întâi:

Simbolul Apostolilor sau Crezul **41**

Capitolul I: Crezul în general 42
Capitolul II: Primul articol al Simbolului 45
§ 1. Dumnezeu Tatăl și creația 45
§ 2. Îngerii 48
§ 3. Omul 51
Capitolul III: Al doilea articol 56
Capitolul IV: Al treilea articol 60
Capitolul V: Al patrulea articol 63
Capitolul VI: Al cincilea articol 68
Capitolul VII: Al șaselea articol 69
Capitolul VIII: Al șaptelea articol 71
Capitolul IX: Al optulea articol 73
Capitolul X: Al nouălea articol 76
§ 1. Biserica în general 76
§ 2. Biserica în particular 78
§ 3. Biserica învățătoare și Biserica învățată 85

§ 4. Papa și Episcopii 88
§ 5. Împărtășirea sfinților 93
§ 6. Cei care sunt în afara Bisericii 95
Capitolul XI: Al zecelea articol 98
Capitolul XII: Al unsprezecelea articol 99
Capitolul XIII: Al doisprezecelea articol 101

Partea a doua:

Rugăciunea 103

Capitolul I: Rugăciunea în general 104
Capitolul II: Rugăciunea Domnească 110
§ 1. Rugăciunea Domnească în general 110
§ 2. Întâia cerere 113
§ 3. A doua cerere 114
§ 4. A treia cerere 115
§ 5. A patra cerere 116
§ 6. A cincea cerere 118
§ 7. A șasea cerere 119
§ 8. A șaptea cerere 120
Capitolul III: Ave Maria 122
Capitolul IV: Chemarea Sfinților 125

Partea a treia:

Poruncile lui Dumnezeu și ale Bisericii 127

Capitolul I: Poruncile lui Dumnezeu în general 128
Capitolul II: Poruncile care privesc pe Dumnezeu 130
§ 1. Porunca întâi 130
§ 2. A doua poruncă 136
§ 3. A treia poruncă 139
Capitolul III: Poruncile care privesc pe aproapele 142
§ 1. A patra poruncă 142
§ 2. A cincea poruncă 145
§ 3. Porunca a șasea și a noua 148
§ 4. A șaptea poruncă 150
§ 5. A opta poruncă 154
§ 6. A zecea poruncă 157
Capitolul IV: Poruncile Bisericii 159
§ 1. Poruncile Bisericii în general 159
§ 2. Întâia poruncă a Bisericii 161
§ 3. A doua poruncă a Bisericii 163
§ 4. A treia poruncă a Bisericii 166
§ 5. A patra poruncă a Bisericii 168
§ 6. A cincea poruncă a Bisericii 168
Capitolul V: Datoriile de stare și sfaturile evanghelice 169
§ 1. Datoriile de stare 169
§ 2. Sfaturile evanghelice 171

Partea a patra:

Sacramentele **173**

Capitolul I: Sacramentele în general 174
§ 1. Natura sacramentelor 174
§ 2. Efectul principal al sacramentelor: Harul 176
§ 3. Caracterul imprimat de unele sacramente 180
Capitolul II: Botezul 181
§ 1. Natura și efectele Botezului 181
§ 2. Slujitorul Botezului 182
§ 3. Rânduiala Botezului și dispozițiile celui care îl primește la vârsta rațiunii 183
§ 4. Necesitatea Botezului și datoriile celui botezat 185
§ 5. Numele și nașii 186
Capitolul III: Mirungerea 188
Capitolul IV: Euharistia 192
§ 1. Natura Euharistiei și prezența reală a lui Isus Hristos în acest sacrament 192
§ 2. Întemeierea și roadele sacramentului Euharistiei 197
§ 3. Dispozițiile trebuincioase pentru a ne împărtăși bine 199
§ 4. Chipul de a ne împărtăși 203
§ 5. Porunca Împărtășaniei 204
Capitolul V: Sfânta jertfă a Liturghiei 205
§ 1. Fiindul, întemeierea și scopurile sfintei jertfe a Liturghiei 206
§ 2. Chipul de a asculta sfânta Liturghie 210
Capitolul VI: Pocăința 212
§ 1. Pocăința în general 212

§ 2. Roadele și trebuința sacramentului Pocăinței și dispozițiile pentru a-l primi bine 216
§ 3. Cercetarea cugetului 218
§ 4. Durerea 220
§ 5. Hotărârea cea bună 226
§ 6. Mărturisirea păcatelor înaintea duhovnicului 228
§ 7. Chipul de a ne spovedi 233
§ 8. Dezlegarea 235
§ 9. Satisfacția sau pocăința 237
§ 10. Indulgențele 242
Capitolul VII: Ungerea de pe urmă 245
Capitolul VIII: Preoția 247
Capitolul IX: Căsătoria 251
§ 1. Natura sacramentului Căsătoriei 251
§ 2. Slujitori, ceremonii și dispoziții 253
§ 3. Condiții și piedici 255

Partea a cincea:

Virtuțile principale și celelalte lucruri pe care un creștin trebuie să le știe 259

Capitolul I: Virtuțile principale 260
§ 1. Virtuțile teologale 260
§ 2. Credința 262
§ 3. Tainele 263
§ 4. Sfânta Scriptură 264
§ 5. Tradiția 268

§ 6. Nădejdea 268
§ 7. Dragostea 270
§ 8. Virtuțile cardinale 272
Capitolul II: Darurile Duhului Sfânt 274
Capitolul III: Fericirile evanghelice 276
Capitolul IV: Faptele de milostenie 281
Capitolul V: Păcatele și felurile lor principale 282
Capitolul VI: Viciile și alte păcate foarte grele 286
Capitolul VII: Lucrurile cele de pe urmă și celelalte mijloace principale pentru a fugi de păcat 289
Capitolul VIII: Deprinderile evlavioase sfătuite creștinului pentru fiecare zi 290

INSTRUCȚIUNE DESPRE SĂRBĂTORI 298

Sărbătorile Domnului nostru 298
I. Adventul 299
II. Crăciunul 300
III. Tăierea împrejur a Domnului nostru 303
IV. Epifania Domnului 305
V. Duminicile Septuagesimei, Sexagesimei și Quinquagesimei 307
VI. Postul Mare 310
VII. Săptămâna Sfântă 312
§ 1. – Săptămâna Sfântă în general 312
§ 2. – Câteva ceremonii ale Săptămânii Sfinte 314
VIII. Sărbătoarea Paștelui 318

IX. Procesiunea care se face în ziua Sfântului Marcu și în cele trei zile ale Rogațiunilor 321
X. Înălțarea Domnului nostru 323
XI. Sărbătoarea Rusaliilor 325
XII. Sărbătoarea Preasfintei Treimi 328
XIII. Sărbătoarea „Corpus Domini" sau Sărbătoarea Trupului Domnului 331
XIV. Sărbătoarea Dedicării bisericilor 333

Sărbătorile solemne ale Preacuratei Fecioare și sărbătorile sfinților 336

I. Sărbătorile solemne ale Fecioarei Maria și, în primul rând, Neprihănita sa Zămislire 337
II. Nașterea Sfintei Fecioare 339
III. Sărbătoarea Bunei Vestiri 340
IV. Curățirea Sfintei Fecioare 343
V. Adormirea Sfintei Fecioare 347
VI. Sărbătoarea Îngerilor 349
VII. Sărbătoarea Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul 351
VIII. Sărbătoarea Sfântului Iosif, soțul Preasfintei Fecioare, Patron al Bisericii 354
IX. Sărbătorile sfinților Apostoli și în special ale Sfinților Petru și Pavel 356
X. Sărbătoarea Tuturor Sfinților 359
XI. Comemorarea tuturor credincioșilor răposați 361
XII. Sărbătoarea Sfinților Patroni sau Ocrotitori 363

„Mărturia Domnului este vrednică de credință;

ea dă înțelepciune celor mici.”

(Psalmul XVIII, 8)

Rugăciunile și învățăturile cele mai trebuincioase

Semnul Sfintei Cruci

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.
Amin.

Rugăciunea Domnească

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău; vie împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ.
Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri; și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântuiește de cel rău. Amin.

Salutarea îngerească

Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine; binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul trupului tău, Isus.
Sfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi, păcătoșii, acum și în ceasul morții noastre. Amin.

Slavă Tatălui

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, precum era la început, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Simbolul Apostolilor

Cred în Dumnezeu, Tatăl atotputernicul, Făcătorul cerului și al pământului;

și în Isus Hristos, Fiul Său unic, Domnul nostru, Care S-a zămislit de la Duhul Sfânt, S-a născut din Maria Fecioara; a pătimit sub Ponțiu Pilat, S-a răstignit, a murit și S-a îngropat; S-a coborât la iad; a treia zi a înviat din morți; S-a suit la ceruri, șade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul; de unde are să vină să judece pe cei vii și pe cei morți.

Cred în Duhul Sfânt; sfânta Biserică catolică; împărtășirea sfinților; iertarea păcatelor; învierea morților; viața veșnică. Amin.

Adevărurile de crezut ce trebuie să le știm în chip deosebit

1. Este un singur Dumnezeu.
2. Dumnezeu este drept: El răsplătește binele și pedepsește răul.
3. În Dumnezeu sunt trei persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh.
4. A doua Persoană dumnezeiască S-a făcut om pentru ca, prin moartea Sa pe cruce, să răscumpere pe oameni și în veci să-i mântuiască.
5. Sufletul omului este nemuritor.
6. Harul lui Dumnezeu este trebuincios pentru mântuirea omului.

Cele șapte Sacramente sunt

1. Botezul
2. Mirul
3. Euharistia
4. Pocăința
5. Maslul
6. Preoția
7. Căsătoria

Cele zece porunci ale lui Dumnezeu

1. Eu sunt Domnul Dumnezeul tău; să nu ai alți dumnezei afară de Mine.
2. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în zadar.
3. Adu-ți aminte să sfințești ziua Domnului.
4. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.
5. Să nu ucizi.
6. Să nu faci fapte necurate.
7. Să nu furi.
8. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău.
9. Să nu poftești femeia aproapelui tău.
10. Să nu poftești casa aproapelui tău, nici vreun lucru ce este al lui.

Cele cinci porunci ale Bisericii

1. Să sfințești sărbătorile rânduite de sfânta Biserică și să asculți Sfânta Liturghie în toate duminicile și sărbătorile.
2. Să ții posturile rânduite de sfânta Biserică și să nu mănânci carne vinerea și în celelalte zile oprite.
3. Să-ți mărturisești păcatele cel puțin o dată pe an și să primești Sfânta Împărtășanie în timpul Paștilor.
4. Să nu faci nuntă în zilele oprite.
5. Să plătești Bisericii simbria și celelalte datorii, după legi și obiceiuri.

Act de credință

Dumnezeul meu, fiindcă Tu ești adevărul cel veșnic, cred tot ce ai descoperit sfintei Biserici catolice și ce ne învață ea; și anume cred că este un singur Dumnezeu în trei persoane deosebite: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh; cred că Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om în sânul Preacuratei Fecioare Maria, prin puterea Sfântului Duh, și Se numește Isus Hristos, Care a pătimit și a murit pentru mântuirea noastră veșnică; cred că Dumnezeu răsplătește pe cei buni cu împărăția cerului și pedepsește pe cei răi cu iadul; și voiesc să trăiesc și să mor în această sfântă credință. Amin.

Act de nădejde

Dumnezeul meu, fiindcă Tu ești atotputernic, nemărginit de bun și milostiv și împlinești făgăduințele Tale, nădăjduiesc iertarea păcatelor mele și împărăția cerului, pentru vredniciile lui Isus Hristos, prin faptele bune pe care nădăjduiesc să le fac cu ajutorul harului Tău.

Act de dragoste

Dumnezeul meu, fiindcă Tu ești nemărginit de bun, Te iubesc mai presus de orice lucru și, din dragoste către Tine, iubesc pe aproapele meu ca pe mine însumi; și sunt hotărât să pierd mai bine toate, chiar viața mea, decât să Te mai mânii vreodată.

Act de căință

Doamne Dumnezeul meu, mă căiesc din toată inima de toate păcatele mele și le urăsc mai mult decât orice lucru, pentru că prin ele am pierdut harul Tău și împărăția cerului și m-am făcut vrednic de pedeapsa veșnică a iadului; dar mai mult mă căiesc pentru că, păcătuind, Te-am mâniat pe Tine, Părintele meu, Mântuitorul meu și Dumnezeul meu, atât de mare și atât de bun. Pentru aceasta mă hotărăsc, cu ajutorul harului Tău, să nu mai păcătuiesc și să fug de orice prilej de păcat.

Absoluțiunea

Să Se milostivească de mine Dumnezeu atotputernicul și, iertându-mi păcatele, să mă ducă la viața veșnică. Amin.

Fie ca iertarea, dezlegarea și iertarea păcatelor mele să mi le dăruiască Dumnezeu cel atotputernic și milostiv. Amin.

Pentru a dobândi iertarea păcatelor prin Sacramentul Pocăinței se cer cinci lucruri

1. Să ne aducem aminte de toate păcatele de moarte pe care le-am săvârșit și de câte ori le-am făcut pe fiecare.
2. Să ne căim de toate păcatele de moarte, pentru că prin ele L-am mâniat pe Dumnezeu și ne-am făcut vrednici de pedeapsa veșnică a iadului.
3. Să făgăduim lui Dumnezeu că, cu ajutorul harului Său, nu vom mai săvârși niciun păcat de moarte.
4. Să mărturisim preotului toate păcatele de moarte de care ne aducem aminte, spunând și de câte ori le-am săvârșit pe fiecare.
5. Să împlinim canonul dat de duhovnic.

Pentru a primi Sfânta Împărtășanie se cere

1. Să știm și să credem că în Sfânta Împărtășanie primim cu adevărat Trupul și Sângele Domnului nostru Isus Hristos.
2. Să fim fără păcate de moarte.
3. Să nu mâncăm și să nu bem nimic de la miezul nopții până în ceasul în care ne împărtășim.
4. Să facem rugăciuni cel puțin câte un sfert de ceas, atât înainte, cât și după primirea Sfintei Împărtășanii.

Mărturisirea (Confiteor)

Mărturisesc lui Dumnezeu atotputernicul, Preasfintei Maria pururea Fecioară, Sfântului Mihail Arhanghelul, Sfântului Ioan Botezătorul, sfinților Apostoli Petru și Pavel, tuturor sfinților și ție, Părinte, că am păcătuit foarte mult cu gândul, cu cuvântul și cu fapta: din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea.

Pentru aceasta rog pe Preasfânta Maria pururea Fecioară, pe Sfântul Mihail Arhanghelul, pe Sfântul Ioan Botezătorul, pe sfinții Apostoli Petru și Pavel, pe toți sfinții și pe tine, Părinte, să vă rugați pentru mine la Domnul Dumnezeul nostru.

Rugăciunea de dimineață

† În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Să ne punem în prezența lui Dumnezeu și să-L adorăm.

Preasfântă și preapreacinstită Treime, Dumnezeu unic în trei persoane, cred că sunteți de față. Vă ador cu simțămintele celei mai adânci umilințe și Vă aduc din toată inima omagiile ce se cuvin Maiestății Voastre suverane.

Act de credință

Dumnezeul meu, cred cu tărie toate adevărurile pe care le-ați descoperit și pe care ni le învățați prin Biserica Voastră, pentru că nu puteți nici să Vă înșelați, nici să ne înșelați.

Act de nădejde

Dumnezeul meu, nădăjduiesc cu o încredere neclintită că îmi veți da, prin meritele lui Isus Hristos, harul Vostru în această lume și, dacă voi păzi poruncile Voastre, fericirea veșnică în cealaltă, pentru că ați făgăduit aceasta și sunteți credincios făgăduințelor Voastre.

Act de dragoste

Dumnezeul meu, Vă iubesc din toată inima și mai presus de toate, pentru că sunteți nesfârșit de bun și nesfârșit de vrednic de iubire, și iubesc pe aproapele meu ca pe mine însumi din dragoste pentru Voi.

Mulțumire pentru harurile primite și oferire de sine lui Dumnezeu

Dumnezeul meu, Vă mulțumesc cu adâncă smerenie pentru toate harurile pe care mi le-ați dăruit până acum. Tot prin bunătatea Voastră văd și această zi; voiesc să o folosesc numai pentru a Vă sluji. Vă consacru toate gândurile, cuvintele, faptele și suferințele mele. Binecuvântați-le, Doamne, pentru ca niciuna dintre ele să nu fie lipsită de iubirea Voastră și să nu tindă decât spre mai marea Voastră slavă.

Hotărâre de a evita păcatul și de a practica virtutea

Isuse preadorat, dumnezeiesc model al desăvârșirii la care trebuie să tindem, mă voi strădui, pe cât îmi va sta în putință, să mă fac asemenea Ție: blând, smerit, ascultător, curat, plin de râvnă, răbdător, milostiv și resemnat ca Tine; și îmi voi da toată silința, mai ales, să nu mai cad astăzi în greșelile pe care le săvârșesc atât de des și de care doresc cu sinceritate să mă îndrept.

Cerere pentru harurile necesare

Dumnezeul meu, Îmi cunoașteți slăbiciunea. Nu pot face nimic fără ajutorul harului Vostru. Nu mi-l refuzați, o, Dumnezeul meu; dăruiți-mi-l după trebuințele mele; dați-mi destulă putere pentru a evita tot răul pe care îl opriți, pentru a săvârși tot binele pe care îl așteptați de la mine și pentru a suferi cu răbdare toate încercările pe care va fi plăcerea Voastră să mi le trimiteți.

Tatăl nostru, Bucură-te, Marie, Cred în Dumnezeu, Mărturisesc lui Dumnezeu.

Invocarea Sfintei Fecioare, a Sfântului Iosif, a Îngerului păzitor și a sfântului patron

Preasfântă Fecioară, Maica lui Dumnezeu, Maica mea și Ocrotitoarea mea, mă pun sub ocrotirea Voastră și îmi pun toată încrederea în milostivirea Voastră. Fiți, o, Maică a bunătății, adăpostul meu în nevoi, mângâierea mea în suferințe și mijlocitoarea mea pe lângă adorabilul Vostru Fiu, astăzi, în toate zilele vieții mele și mai ales în ceasul morții mele.

Preasfinte patriarh, Sfinte Iosif, prin grija plină de iubire cu care v-ați îngrijit pe acest pământ de Isus și de Maria, binevoiți a veghea asupra vieții noastre până la ultima suflare.

Înger din cer, credinciosul și milostivul meu călăuzitor, dobândește-mi harul de a fi atât de supus inspirațiilor tale și de a-mi rândui pașii astfel, încât să nu mă abat întru nimic de la calea poruncilor Dumnezeului meu.

Mare Sfinte, al cărui nume am cinstea de a-l purta, ocrotește-mă și roagă-te pentru mine, ca să pot sluji lui Dumnezeu, asemenea ție, pe pământ și să-L preamăresc veșnic împreună cu tine în cer.

Amin.

Rugăciunea de seară

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Examinarea conștiinței

Să ne punem în prezența lui Dumnezeu și să-L adorăm

Vă ador, o, Dumnezeul meu, cu supunerea pe care mi-o insuflă prezența măreției Voastre suverane. Cred în Voi, pentru că sunteți adevărul însuși. Nădăjduiesc în Voi, pentru că sunteți nesfârșit de bun. Vă iubesc din toată inima, pentru că sunteți vrednic de iubire mai presus de orice; și iubesc pe aproapele meu ca pe mine însumi din dragoste pentru Voi.

Să mulțumim lui Dumnezeu pentru harurile primite

Ce mulțumiri aș putea să Vă aduc, o, Dumnezeul meu, pentru toate binefacerile pe care le-am primit de la Voi? V-ați gândit la mine din toată veșnicia; m-ați scos din neant; V-ați dat viața pentru a mă răscumpăra; și încă în fiecare zi mă copleșiți cu o mulțime de haruri. Ah! Doamne, ce pot face eu în recunoștință pentru atâtea bunătăți? Alăturați-vă mie, duhuri fericite, pentru a-L lăuda pe Dumnezeul îndurărilor, Care nu

încetează a face bine celei mai nevrednice și mai nerecunoscătoare dintre creaturile Sale.

Să cerem de la Dumnezeu cunoașterea păcatelor noastre

Izvor veșnic de lumină, Duhule Sfinte, risipește întunericul care îmi ascunde urâțenia și răutatea păcatului. Fă să concep o atât de mare groază față de el, o, Dumnezeul meu, încât să-l urăsc, dacă este cu putință, așa cum îl urăști Tu însuți, și să nu mă tem de nimic atât de mult ca de a-l săvârși în viitor.

Examinare generală

Să ne cercetăm conștiința asupra păcatelor săvârșite în cursul acestei zile, față de Dumnezeu, față de aproapele și față de noi înșine… prin gânduri… prin cuvinte… prin fapte… prin omisiuni…

Examinare particulară

Să notăm lipsurile și căderile.

Să cerem iertare lui Dumnezeu pentru păcatele noastre

Iată-mă, Doamne, cuprins de rușine și pătruns de durere la vederea greșelilor mele. Vin să le urăsc înaintea Voastră, cu o adevărată părere de rău pentru că am ofensat un Dumnezeu

atât de bun, atât de vrednic de iubire. Era oare aceasta, o, Dumnezeul meu, ceea ce trebuia să așteptați de la recunoștința mea, după ce m-ați iubit până la a Vă vărsa sângele pentru mine? Da, Doamne, mi-am dus prea departe nerecunoștința. Vă cer foarte smerit iertare și Vă implor, o, Dumnezeul meu, prin aceeași bunătate ale cărei efecte le-am simțit de atâtea ori, să-mi dăruiți harul de a face, chiar de astăzi și până la moarte, o pocăință sinceră.

Să luăm o hotărâre fermă de a nu mai păcătui

Cât de mult aș dori, o, Dumnezeul meu, să nu V-am fi ofensat niciodată! Dar, deoarece am fost atât de nefericit încât să Vă supăr, voiesc să-Vă arăt pocăința mea printr-o purtare mai bună decât aceea pe care am avut-o până acum. Renunț de acum la păcat și la prilejul de păcat, mai ales la acela în care am slăbiciunea de a cădea mai des. Și, dacă binevoiți a-mi dărui harul Vostru, așa cum Îl cer și Îl nădăjduiesc, mă voi strădui să-mi împlinesc cu credincioșie datoriile, și nimic nu mă va putea opri atunci când va fi vorba de a Vă sluji. Amin.

Tatăl nostru, Bucură-te, Marie, Cred în Dumnezeu, Mărturisesc lui Dumnezeu.

Să ne încredințăm lui Dumnezeu, Sfintei Fecioare și Sfinților

Binecuvântați, o, Dumnezeul meu, odihna pe care urmează să o iau pentru a-mi reface puterile, ca să Vă pot sluji mai bine.

Sfântă Fecioară, Maica Dumnezeului meu și, după El, cea mai tare nădejde a mea; Sfinte Iosif; bunul meu înger; sfântul meu patron, mijlociți pentru mine și ocrotiți-mă în această noapte, în tot timpul vieții mele și în ceasul morții mele. Amin.

Să ne rugăm pentru cei vii și pentru credincioșii răposați

Revărsați, Doamne, binecuvântările Voastre asupra părinților mei, binefăcătorilor mei, prietenilor mei și vrăjmașilor mei. Ocrotiți pe toți aceia pe care mi i-ați dat drept superiori, atât spirituali cât și temporali. Ajutați pe săraci, pe cei întemnițați, pe cei întristați, pe călători, pe bolnavi și pe cei aflați pe patul de moarte. Convertiți pe eretici și luminați pe necredincioși.

Dumnezeule al bunătății și al milostivirii, aveți milă și de sufletele credincioșilor care se află în purgatoriu, mai ales de acelea pentru care sunt dator să mă rog. Dăruiți-le odihna și lumina veșnică. Amin.

Rugăciune către toți Sfinții

Suflete preapreafericite, care ați avut fericirea de a ajunge la slavă, dobândiți-mi de la Acela Care este Dumnezeul și Tatăl nostru două lucruri: să nu-L ofensez niciodată cu păcat de moarte și să îndepărteze din mine tot ceea ce Îi este neplăcut.

Amin.

CATEHISMUL
DOCTRINEI CREȘTINE

PUBLICAT DIN PORUNCA

S. S. PAPEI PIUS AL X-LEA

Lecțiune preliminară: Doctrina creștină și părțile ei principale

Eşti creştin ?

Da, sunt creștin prin harul lui Dumnezeu.

De ce spui: prin harul lui Dumnezeu ?

Spun: prin harul lui Dumnezeu, pentru că a fi creștin este un dar cu totul gratuit al lui Dumnezeu, pe care nu l-am putut merita.

Cine este adevăratul creştin ?

Adevăratul creștin este acela care este botezat, care crede și mărturisește doctrina creștină și ascultă de păstorii legitimi ai Bisericii.

Ce este doctrina creştină ?

Doctrina creștină este doctrina pe care Isus Hristos, Domnul nostru, ne-a învățat-o pentru a ne arăta calea mântuirii.

Este necesar să învățăm doctrina predată de Isus Hristos ?

Este cu siguranță necesar să învățăm doctrina predată de Isus Hristos, iar cei care neglijează acest lucru păcătuiesc grav.

Părinții și învățătorii sunt obligați să-și trimită copiii și pe cei care depind de ei la catehism ?

Părinții și învățătorii sunt obligați să asigure copiilor lor și celor care depind de ei învățătura doctrinei creștine și se fac vinovați înaintea lui Dumnezeu dacă nu împlinesc această datorie.

De la cine trebuie să primim și să învățăm doctrina creștină ?

Trebuie să primim și să învățăm doctrina creștină de la sfânta Biserică catolică.

Cum suntem siguri că doctrina creștină pe care o primim de la sfânta Biserică catolică este cea adevărată ?

Suntem siguri că doctrina creștină pe care o primim de la Biserica catolică este cea adevărată, pentru că Isus Hristos, autorul divin al acestei doctrine, a încredințat-o, prin Apostolii Săi, Bisericii pe care o întemeia și o constituia

învățătoare infailibilă a tuturor oamenilor, făgăduindu-i asistența Sa divină până la sfârșitul veacurilor.

Există și alte dovezi ale adevărului doctrinei creștine ?

Adevărul doctrinei creștine este dovedit și prin sfințenia eminentă a atâtor oameni care au mărturisit-o și o mărturisesc; prin tăria eroică a martirilor, prin răspândirea ei minunat de rapidă în lume și prin păstrarea ei deplină de-a lungul atâtor veacuri de lupte variate și necontenite.

Care sunt părțile principale și cele mai necesare ale doctrinei creștine ?

Părțile principale și cele mai necesare ale doctrinei creștine sunt patru: Crezul, *Pater noster*, Poruncile și Sacramentele.

Ce ne învață Crezul ?

Crezul ne învață principalele articole ale sfintei noastre credințe.

Ce ne învață *Pater noster* ?

Pater noster ne învață tot ceea ce trebuie să nădăjduim de la Dumnezeu și tot ceea ce trebuie să-I cerem.

Ce ne învață Poruncile ?

Poruncile ne învață tot ceea ce trebuie să facem pentru a plăcea lui Dumnezeu; iar toate acestea se cuprind în a-L iubi

pe Dumnezeu mai presus de toate și pe aproapele nostru ca pe noi înșine, din dragoste pentru Dumnezeu.

Ce ne învață doctrina Sacramentelor ?

Doctrina Sacramentelor ne face să cunoaștem natura și buna folosire a acestor mijloace pe care Isus Hristos le-a instituit pentru a ne ierta păcatele, a ne împărtăși harul Său și a insufla și spori în noi virtuțile Credinței, Nădejdii și Dragostei.

Partea întâi:

Simbolul Apostolilor sau Crezul

Capitolul I: Crezul în general

Care este prima parte a doctrinei creștine ?

Prima parte a doctrinei creștine este Simbolul Apostolilor, numit în mod obișnuit Crezul.

De ce numiți Crezul Simbolul Apostolilor ?

Crezul este numit Simbolul Apostolilor pentru că este un rezumat al adevărurilor credinței învățate de Apostoli.

Câte articole sunt în Crez ?

În Crez sunt douăsprezece articole.

Rostește-le.

1. Cred în Dumnezeu, Tatăl atotputernicul, Creatorul cerului și al pământului;

2. Și în Isus Hristos, Fiul Său unic, Domnul nostru;

3. Care S-a zămislit de la Duhul Sfânt, S-a născut din Fecioara Maria;

4. A pătimit sub Ponțiu Pilat, a fost răstignit, a murit și a fost îngropat;

5. S-a coborât la iad, a treia zi a înviat din morți;

6. S-a suit la ceruri, șade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul;

7. De unde are să vină să judece pe cei vii și pe cei morți.

8. Cred în Duhul Sfânt;

9. În sfânta Biserică catolică, în împărtășirea sfinților;

10. În iertarea păcatelor;

11. În învierea trupului;

12. În viața veșnică.

Amin.

Ce înseamnă cuvântul Credo, adică „cred", pe care îl spuneți la începutul Simbolului ?

Cuvântul Credo, „cred", înseamnă: țin ca absolut adevărat tot ceea ce este cuprins în aceste douăsprezece articole și cred aceasta mai tare decât dacă aș vedea cu ochii mei; pentru că Dumnezeu, Care nu poate nici să Se înșele, nici să înșele pe nimeni, a descoperit aceste adevăruri sfintei Biserici catolice și prin ea ni le descoperă și nouă.

Ce cuprind articolele Crezului ?

Articolele Crezului cuprind principalele lucruri pe care trebuie să le credem despre Dumnezeu, despre Isus Hristos și despre Biserică, mireasa Sa.

Este foarte folositor să rostim adesea Crezul ?

Este foarte folositor să rostim adesea Crezul pentru a întipări tot mai mult în inima noastră adevărurile credinței.

Capitolul II: Primul articol al Simbolului

§ 1. Dumnezeu Tatăl și creația

Ce ne învață primul articol: „Cred în Dumnezeu, Tatăl atotputernicul, Creatorul cerului și al pământului”?

Primul articol al Crezului ne învață că este un singur Dumnezeu, că este atotputernic și că a creat cerul, pământul și tot ceea ce ele cuprind, adică întregul univers.

Cum știm că este un Dumnezeu?

Știm că este un Dumnezeu fiindcă rațiunea noastră ne-o dovedește și credința ne-o întărește.

De ce i se dă lui Dumnezeu numele de Tată?

I se dă lui Dumnezeu numele de Tată:

1. pentru că este prin fire Tatăl Persoanei a doua a Preasfintei Treimi, adică al Fiului pe Care L-a născut;

2. pentru că Dumnezeu este Tatăl tuturor oamenilor pe care i-a creat, îi păstrează și îi cârmuiește;
3. în sfârșit, pentru că este Tată, prin har, al tuturor creștinilor buni, numiți de aceea fii adoptivi ai lui Dumnezeu.

De ce este Tatăl întâia Persoană a Preasfintei Treimi?

Tatăl este întâia Persoană a Preasfintei Treimi, pentru că nu purcede dintr-o altă Persoană, ci este principiul celorlalte două Persoane, adică al Fiului și al Sfântului Duh.

Ce înseamnă cuvântul: atotputernic?

Cuvântul atotputernic înseamnă că Dumnezeu poate face tot ceea ce voiește.

Dumnezeu nu poate nici să păcătuiască, nici să moară: cum se spune atunci că poate face toate?

Se spune că Dumnezeu poate face toate, deși nu poate nici să păcătuiască, nici să moară, pentru că puterea de a păcătui sau de a muri nu este un efect al puterii, ci al slăbiciunii și nu poate fi în Dumnezeu, Care este nesfârșit de desăvârșit.

Ce înseamnă: Creatorul cerului și al pământului?

A crea înseamnă a face din nimic; de aceea Dumnezeu este numit Creatorul cerului și al pământului, pentru că a făcut din

nimic cerul, pământul și tot ceea ce ele cuprind, adică întregul univers.

Lumea a fost creată numai de Tatăl?

Lumea a fost creată deopotrivă de cele trei Persoane dumnezeiești, pentru că tot ceea ce face o Persoană cu privire la creaturi fac și celelalte într-un singur act.

De ce, așadar, creația este atribuită în mod deosebit Tatălui?

Creația este atribuită în chip deosebit Tatălui, pentru că creația este un efect al atotputerniciei dumnezeiești, iar atotputernicia este atribuită în chip deosebit Tatălui, precum Înțelepciunea Fiului și Bunătatea Sfântului Duh, deși cele trei Persoane sunt deopotrivă atotputernice, înțelepte și bune.

Are Dumnezeu grijă de lume și de toate lucrurile pe care le-a creat?

Da, Dumnezeu are grijă de lume și de toate lucrurile pe care le-a creat; le păstrează și le cârmuiește prin bunătatea și înțelepciunea Sa nesfârșite, și nimic nu se întâmplă aici jos fără ca Dumnezeu să voiască sau să îngăduie.

De ce spui că nimic nu se întâmplă aici jos fără ca Dumnezeu să voiască sau să îngăduie?

Se spune că nimic nu se întâmplă aici jos fără ca Dumnezeu să voiască sau să îngăduie, pentru că sunt lucruri pe care Dumnezeu le voiește și le poruncește și altele pe care nu le oprește, precum păcatul.

De ce nu oprește Dumnezeu păcatul?

Dumnezeu nu oprește păcatul, pentru că, chiar și din abuzul pe care omul îl face de libertatea ce i-a fost îngăduită, știe să scoată un bine și să facă să strălucească tot mai mult fie milostivirea Sa, fie dreptatea Sa.

§ 2. Îngerii

Care sunt creaturile cele mai nobile pe care Dumnezeu le-a creat?

Cele mai nobile creaturi create de Dumnezeu sunt Îngerii.

Ce sunt Îngerii?

Îngerii sunt creaturi inteligente și cu totul spirituale.

În ce scop a creat Dumnezeu pe Îngeri?

Dumnezeu i-a creat pe Îngeri pentru a fi de ei cinstit și slujit și pentru a-i face fericiți în veci.

Ce formă și ce înfățișare au Îngerii?

Îngerii nu au nici formă, nici înfățișare simțită, pentru că sunt duhuri curate, create de Dumnezeu pentru a dăinui fără a fi uniți cu un trup.

De ce, atunci, sunt înfățișați Îngerii sub forme simțite?

Îngerii sunt înfățișați sub forme simțite:

1. pentru a ajuta închipuirea noastră să-i cuprindă;
2. pentru că astfel s-au arătat adesea oamenilor, precum citim în Sfânta Scriptură.

Au fost toți Îngerii credincioși lui Dumnezeu?

Nu, nu toți Îngerii au fost credincioși lui Dumnezeu, ci mulți dintre ei au voit, din mândrie, să-I fie egali și să fie neatârnați de El; și, din pricina acestui păcat, au fost izgoniți pentru totdeauna din rai și osândiți la iad.

Cum se numesc Îngerii izgoniți pentru totdeauna din rai și osândiți la iad?

Îngerii izgoniți pentru totdeauna din rai și osândiți la iad se numesc demoni, iar căpetenia lor se numește Lucifer sau Satana.

Pot demonii să ne facă vreun rău?

Da, demonii, dacă Dumnezeu le dă îngăduință, pot face mult rău atât sufletului nostru, cât și trupului nostru, mai ales îndemnându-ne la păcat prin ispită.

De ce ne ispitesc?

Demonii ne ispitesc din pricina pizmei pe care ne-o poartă și care îi face să dorească osânda noastră veșnică, și din pricina urii lor împotriva lui Dumnezeu, a Cărui chip strălucește în noi. Iar Dumnezeu îngăduie ispitele, pentru ca noi să le biruim cu ajutorul harului și astfel să practicăm virtuțile și să dobândim merite pentru rai.

Cum putem birui ispitele?

Biruința asupra ispitelor se dobândește prin veghe, prin rugăciune și prin mortificarea creștinească.

Cum se numesc Îngerii care au rămas credincioși lui Dumnezeu?

Îngerii care au rămas credincioși lui Dumnezeu se numesc îngerii cei buni, duhurile cerești sau, pe scurt, Îngerii.

Ce s-a întâmplat cu Îngerii rămași credincioși lui Dumnezeu?

Îngerii rămași credincioși lui Dumnezeu au fost întăriți în har. Ei se bucură pentru totdeauna de vederea lui Dumnezeu; Îl iubesc, Îl binecuvântează și Îl laudă în veci.

Se folosește Dumnezeu de Îngeri ca de slujitorii Săi?

Da, Dumnezeu se folosește de Îngeri ca de slujitorii Săi și, îndeosebi, încredințează multora dintre ei sarcina de a fi păzitorii și ocrotitorii noștri.

Trebuie să avem o evlavie deosebită către Îngerul nostru păzitor?

Da, trebuie să avem o evlavie deosebită către Îngerul nostru păzitor: să-l cinstim, să-i cerem ajutorul, să urmăm inspirațiile lui și să-i fim recunoscători pentru asistența necontenită pe care ne-o dă.

§ 3. Omul

Care este creatura cea mai nobilă pe care Dumnezeu a pus-o pe pământ?

Creatura cea mai nobilă pe care Dumnezeu a pus-o pe pământ este omul.

Ce este omul?

Omul este o creatură rațională alcătuită din suflet și trup.

Ce este sufletul?

Sufletul este partea cea mai nobilă a omului, pentru că este o substanță spirituală, înzestrată cu inteligență și voință, capabilă să-L cunoască pe Dumnezeu și să-L posede în veci.

Se poate vedea și atinge sufletul omenesc?

Nu se poate nici vedea, nici atinge sufletul nostru, pentru că este un spirit.

Moare sufletul omenesc odată cu trupul?

Sufletul omenesc nu moare niciodată: credința și chiar rațiunea dovedesc că este nemuritor.

Este omul liber în faptele sale?

Da, omul este liber în faptele sale, și fiecare simte în sine însuși că poate face un lucru sau să nu-l facă, poate face un lucru mai degrabă decât altul.

Explică printr-un exemplu această libertate omenească.

Dacă spun de bunăvoie o minciună, simt că aș putea să nu o spun și să tac, și că aș putea, de asemenea, să vorbesc altfel, spunând adevărul.

De ce se spune că omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu?

Se spune că omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, pentru că sufletul omenesc este spiritual și rațional, liber în faptele sale, capabil să-L cunoască și să-L iubească pe Dumnezeu și să se bucure de El în veci; iar aceste desăvârșiri sunt în noi o oglindire a măreției nesfârșite a Domnului.

În ce stare i-a creat Dumnezeu pe primii noştri părinţi, Adam şi Eva?

Dumnezeu i-a creat pe Adam și pe Eva în starea de nevinovăție și de har; dar curând au căzut din ea prin păcat.

În afară de nevinovăție și de harul sfințitor, nu le-a dat Dumnezeu și alte daruri primilor noștri părinți?

În afară de nevinovăție și de harul sfințitor, Dumnezeu le-a dat primilor noștri părinți și alte daruri, pe care trebuiau să le transmită urmașilor lor împreună cu harul sfințitor. Acestea erau: integritatea, adică supunerea desăvârșită a simțurilor față de rațiune; nemurirea; scutirea de orice durere și mizerie; și știința potrivită stării lor.

Care a fost păcatul lui Adam?

Păcatul lui Adam a fost un păcat de mândrie și de grea neascultare.

Care a fost pedeapsa păcatului lui Adam şi al Evei?

Adam și Eva au pierdut harul lui Dumnezeu și dreptul pe care îl aveau la cer; au fost izgoniți din paradisul pământesc, supuși multor mizerii ale sufletului și ale trupului și osândiți să moară.

Dacă Adam şi Eva nu ar fi păcătuit, ar fi fost scutiți de moarte?

Dacă Adam și Eva nu ar fi păcătuit și ar fi rămas credincioși lui Dumnezeu, după o ședere fericită și liniștită pe acest pământ, fără a muri ar fi fost ridicați de Dumnezeu la cer, pentru a se bucura acolo de o viață veșnică și slăvită.

Erau aceste daruri datorate omului?

Aceste daruri nu i se datorau omului în niciun chip; ci erau cu totul gratuite și supranaturale. De aceea, când Adam a nesocotit porunca dumnezeiască, Dumnezeu a putut fără nedreptate să-l lipsească de aceste daruri pe el și pe urmașii lui.

Este acest păcat numai al lui Adam?

Acest păcat nu este numai păcatul lui Adam, ci este și al nostru, deși în alt chip. Este al lui Adam, pentru că el l-a săvârșit printr-un act al voinței sale și astfel a fost pentru el păcat personal. Este al nostru, pentru că Adam, păcătuind ca și cap și rădăcină a întregului neam omenesc, păcatul lui se transmite prin nașterea firească tuturor urmașilor săi, și astfel este pentru noi păcat strămoșesc.

Cum este cu putință ca păcatul strămoșesc să treacă în toți oamenii?

Păcatul strămoșesc trece în toți oamenii, pentru că Dumnezeu a dăruit neamului omenesc, în Adam, harul sfințitor și toate celelalte daruri supranaturale, cu condiția ca Adam să nu nesocotească porunca; iar Adam, în calitate de cap și de părinte al neamului omenesc, a nesocotit-o și a făcut firea

omenească răzvrătită împotriva lui Dumnezeu. De aceea, firea omenească se transmite tuturor urmașilor lui Adam într-o stare de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu și lipsită de harul dumnezeiesc și de celelalte daruri.

Toți oamenii dobândesc păcatul strămoșesc?

Da, toți oamenii dobândesc păcatul strămoșesc, afară de Preasfânta Fecioară, care a fost ferită de el printr-un privilegiu deosebit al lui Dumnezeu, în vederea meritelor lui Isus Hristos, Mântuitorul nostru.

După păcatul lui Adam, nu s-ar fi putut mântui oamenii?

După păcatul lui Adam, oamenii nu s-ar fi putut mântui dacă Dumnezeu nu ar fi fost milostiv față de ei.

Cum a fost Dumnezeu milostiv față de neamul omenesc?

Dumnezeu a fost milostiv față de neamul omenesc făgăduindu-i îndată lui Adam pe Răscumpărătorul dumnezeiesc sau Mesia și trimițându-L pe acest Mesia la timpul hotărât, pentru a-i izbăvi pe oameni de robia demonului și a păcatului.

Cine este Mesia cel făgăduit?

Mesia cel făgăduit este Isus Hristos, precum ne învață al doilea articol al Crezului.

Capitolul III: Al doilea articol

Ce ne învață al doilea articol: „Și în Isus Hristos, Fiul Său unic, Domnul nostru”?

Al doilea articol al Crezului ne învață că Fiul lui Dumnezeu este a doua Persoană a Preasfintei Treimi; că este Dumnezeu veșnic, atotputernic, Creator și Domn, asemenea Tatălui; că S-a făcut om pentru a ne mântui și că Fiul lui Dumnezeu făcut om Se numește Isus Hristos.

De ce se numește a doua Persoană Fiul?

A doua Persoană se numește Fiul, pentru că din toată veșnicia este născută din Tatăl pe calea inteligenței; de aceea se numește și Cuvântul veșnic al Tatălui.

Și noi suntem fii ai lui Dumnezeu: de ce dar Îl numim pe Isus Hristos Fiul unic al lui Dumnezeu Tatăl?

Îl numim pe Isus Hristos Fiul unic al lui Dumnezeu Tatăl, pentru că numai El este Fiul lui Dumnezeu prin fire, pe când noi suntem fii ai lui Dumnezeu prin creație și prin înfiere.

De ce Îl numim pe Isus Hristos Domnul nostru?

Îl numim pe Isus Hristos Domnul nostru, pentru că nu numai ca Dumnezeu ne-a creat, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, ci încă ne-a răscumpărat ca Dumnezeu și om.

De ce Fiul lui Dumnezeu făcut om este numit Isus?

Fiul lui Dumnezeu făcut om este numit Isus, ceea ce înseamnă Mântuitor, pentru că ne-a mântuit de moartea veșnică pe care o meritam prin păcatele noastre.

Cine a dat numele de Isus Fiului lui Dumnezeu făcut om?

Însuși Tatăl cel veșnic a dat Fiului lui Dumnezeu făcut om numele de Isus, prin mijlocirea arhanghelului Gabriel, când acesta a vestit Fecioarei taina Întrupării.

De ce Fiul lui Dumnezeu făcut om este numit și Hristos?

Fiul lui Dumnezeu făcut om este numit și Hristos, ceea ce înseamnă uns și sfințit, pentru că odinioară se consacrau prin ungere regii, preoții și prorocii, iar Isus este Regele regilor, Marele Preot și întâiul dintre proroci.

A fost Isus Hristos uns și sfințit printr-o ungere trupească?

Ungerea lui Isus Hristos nu a fost trupească, precum aceea a regilor, preoților și profeților de odinioară, ci cu totul

spirituală și dumnezeiască, plinătatea dumnezeirii locuind în El în chip substanțial.

Au avut oamenii vreo cunoștință despre Isus Hristos înainte de venirea Sa?

Da, oamenii au avut cunoștință despre Isus Hristos înainte de venirea Sa, prin făgăduința lui Mesia pe care Dumnezeu a făcut-o primilor noștri părinți, Adam și Eva, și pe care a reînnoit-o sfinților Patriarhi, și prin prorocii și prin numeroasele chipuri care Îl arătau.

Cum știm că Isus Hristos este cu adevărat Mesia și Răscumpărătorul făgăduit?

Știm că Isus Hristos este cu adevărat Mesia și Răscumpărătorul făgăduit, pentru că în El s-a împlinit tot ceea ce au vestit prorocii și tot ceea ce au înfățișat chipurile Vechiului Testament.

Ce vesteau prorociile despre Răscumpărător?

Prorociile despre Răscumpărător vesteau semința și familia din care trebuia să iasă; locul și timpul nașterii Sale; minunile Sale și cele mai mici împrejurări ale patimii și morții Sale; învierea și înălțarea Sa la cer; împărăția Sa spirituală, universală și veșnică, care este sfânta Biserică catolică.

Care sunt principalele chipuri ale Răscumpărătorului în Vechiul Testament?

Principalele chipuri ale Răscumpărătorului în Vechiul Testament sunt: Abel cel nevinovat, marele preot Melchisedec, jertfa lui Isaac, Iosif vândut de frații săi, prorocul Iona, mielul pascal și șarpele de aramă înălțat de Moise în pustie.

Cum ştim că Isus Hristos este cu adevărat Dumnezeu?

Știm că Isus Hristos este cu adevărat Dumnezeu:

1. prin mărturia Tatălui, Care zice: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit: pe Acesta ascultați-L”;
2. prin mărturia lui Isus Hristos Însuși, întărită prin cele mai uimitoare minuni;
3. prin învățătura Apostolilor;
4. prin tradiția neîntreruptă a Bisericii catolice.

Care sunt principalele minuni săvârşite de Isus Hristos?

Principalele minuni săvârșite de Isus Hristos sunt, afară de propria Sa înviere, vindecarea bolnavilor, darea vederii orbilor, darea auzului surzilor și învierea morților.

Capitolul IV: Al treilea articol

Ce ne învață al treilea articol: „Care S-a zămislit de la Duhul Sfânt, S-a născut din Fecioara Maria”?

Al treilea articol al Crezului ne învață că Fiul lui Dumnezeu a luat trup și suflet ca ale noastre, în sânul preacurat al Sfintei Fecioare Maria, prin lucrarea Sfântului Duh, și că S-a născut din această Fecioară.

Au conlucrat și Tatăl și Fiul la alcătuirea trupului și la crearea sufletului lui Isus Hristos?

Da, cele trei Persoane dumnezeiești au conlucrat la alcătuirea trupului și la crearea sufletului lui Isus Hristos.

De ce se spune numai: S-a zămislit de la Duhul Sfânt?

Se spune numai: S-a zămislit de la Duhul Sfânt, pentru că întruparea Fiului lui Dumnezeu este o lucrare de bunătate și de iubire, iar lucrările de bunătate și de iubire se atribuie Sfântului Duh.

Fiul lui Dumnezeu, făcându-Se om, a încetat a fi Dumnezeu?

Nu, Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om fără a înceta a fi Dumnezeu.

Isus Hristos este, aşadar, Dumnezeu şi om deopotrivă?

Da, Fiul lui Dumnezeu întrupat, adică Isus Hristos, este Dumnezeu și om deopotrivă, Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit.

Sunt deci în Isus Hristos două firi?

Da, în Isus Hristos, Care este Dumnezeu și om, sunt două firi: firea dumnezeiască și firea omenească.

Sunt, de asemenea, în Isus Hristos două persoane: persoana dumnezeiască şi persoana omenească?

Nu, în Fiul lui Dumnezeu făcut om nu este decât o singură persoană, persoana dumnezeiască.

Câte voințe sunt în Isus Hristos?

În Isus Hristos sunt două voințe: una dumnezeiască și alta omenească.

Avea Isus Hristos o voință liberă?

Da, Isus Hristos avea o voință liberă, dar nu putea face răul, pentru că a putea face răul este un defect, nu o desăvârșire a libertății.

Fiul lui Dumnezeu și Fiul Mariei sunt una și aceeași persoană?

Fiul lui Dumnezeu și Fiul Mariei sunt una și aceeași persoană, adică Isus Hristos, adevărat Dumnezeu și adevărat om.

Este Fecioara Maria Maica lui Dumnezeu?

Da, Fecioara Maria este Maica lui Dumnezeu, pentru că este Maica lui Isus Hristos, Care este Dumnezeu.

Cum a devenit Maria Maica lui Isus Hristos?

Maria a devenit Maica lui Isus Hristos numai prin lucrarea și puterea Sfântului Duh.

Este de credință că Maria a fost pururea Fecioară?

Da, este de credință că Maria a fost pururea Fecioară și se numește Sfânta Fecioară, Fecioara prin excelență.

Capitolul V: Al patrulea articol

Ce ne învață al patrulea articol: „A pătimit sub Ponțiu Pilat, a fost răstignit, a murit și a fost îngropat”?

Al patrulea articol al Crezului ne învață că Isus Hristos, pentru a răscumpăra lumea cu Sângele Său prețios, a pătimit sub Ponțiu Pilat, guvernator al Iudeii, și a murit pe lemnul crucii, de pe care a fost coborât pentru a fi îngropat.

Ce înseamnă cuvintele: „a pătimit”?

Cuvintele „a pătimit” cuprind toate suferințele îndurate de Isus Hristos în patima Sa.

A pătimit Isus Hristos ca Dumnezeu sau ca om?

Isus Hristos a pătimit numai ca om, pentru că, fiind Dumnezeu, nu putea nici să sufere, nici să moară.

Ce fel de chin era acela al crucii?

Chinul crucii era atunci cel mai crud și cel mai rușinos dintre toate chinurile.

Cine L-a osândit pe Isus Hristos să fie răstignit?

Cel care L-a osândit pe Isus Hristos să fie răstignit a fost Ponțiu Pilat, guvernator al Iudeii, care îi recunoscuse nevinovăția, dar a cedat rușinos stăruinței amenințătoare a poporului din Ierusalim.

Nu S-ar fi putut izbăvi Isus Hristos din mâinile iudeilor și ale lui Pilat?

Da, Isus Hristos S-ar fi putut izbăvi din mâinile iudeilor și ale lui Pilat; dar, știind că voința Tatălui Său celui veșnic era ca El să pătimească și să moară pentru mântuirea noastră, S-a supus de bunăvoie și chiar a mers El Însuși înaintea vrăjmașilor Săi și S-a lăsat de bunăvoie prins și dus la moarte.

Unde a fost răstignit Isus Hristos?

Isus Hristos a fost răstignit pe muntele Calvarului.

Ce a făcut Isus Hristos pe cruce?

Isus Hristos pe cruce S-a rugat pentru vrăjmașii Săi; a dat de mamă ucenicului sfânt Ioan și, în persoana lui, nouă tuturor, pe însăși Maica Sa, Preasfânta Fecioară; și-a adus moartea ca jertfă și a satisfăcut dreptății lui Dumnezeu pentru păcatele oamenilor.

N-ar fi fost de ajuns ca un Înger să vină să satisfacă pentru noi?

Nu, n-ar fi fost de ajuns ca un Înger să vină să satisfacă pentru noi, pentru că ofensa adusă lui Dumnezeu prin păcat era, sub un anumit aspect, infinită, și trebuia, pentru a o repara, o persoană cu merit infinit.

Pentru a satisface dreptății dumnezeiești era necesar ca Isus Hristos să fie Dumnezeu și om deopotrivă?

Da, trebuia ca Isus Hristos să fie om pentru a putea suferi și muri și trebuia să fie Dumnezeu pentru ca suferințele Sale să aibă o valoare infinită.

De ce era necesar ca meritele lui Isus Hristos să fie de o valoare infinită?

Era necesar ca meritele lui Isus Hristos să fie de o valoare infinită, pentru că măreția lui Dumnezeu, ofensată prin păcat, este infinită.

Era necesar ca Isus să pătimească atât de mult?

Nu, nu era în mod absolut necesar ca Isus să pătimească atât de mult, pentru că cea mai mică dintre suferințele Sale ar fi fost îndeajuns pentru Răscumpărarea noastră, fiecare dintre actele Sale având o valoare infinită.

De ce, atunci, a voit Isus să pătimească atât de mult?

Isus a voit să pătimească atât de mult pentru a satisface mai îmbelșugat dreptății dumnezeiești, pentru a ne arăta și mai mult iubirea Sa și pentru a ne insufla o groază mai mare față de păcat.

S-au întâmplat minuni la moartea lui Isus?

Da, la moartea lui Isus soarele s-a întunecat, pământul s-a cutremurat, mormintele s-au deschis și mulți morți au înviat.

Unde a fost îngropat trupul lui Isus Hristos?

Trupul lui Isus Hristos a fost îngropat într-un mormânt nou, săpat în stâncă, nu departe de locul unde fusese răstignit.

În moartea lui Isus Hristos, dumnezeirea S-a despărțit de trupul și de sufletul Său?

În moartea lui Isus Hristos, dumnezeirea nu S-a despărțit nici de trup, nici de suflet; a fost numai despărțirea sufletului de trup.

Pentru cine a murit Isus Hristos?

Isus Hristos a murit pentru mântuirea tuturor oamenilor și a satisfăcut pentru toți.

Dacă Isus Hristos a murit pentru mântuirea tuturor, de ce nu sunt toți mântuiți?

Isus Hristos a murit pentru mântuirea tuturor și totuși nu sunt toți mântuiți, pentru că nu toți voiesc să-L recunoască, nu toți păzesc legea Sa, nu toți se folosesc de mijloacele de sfințire pe care ni le-a lăsat.

Pentru a fi mântuiți, este de ajuns că Isus Hristos a murit pentru noi?

Pentru a fi mântuiți, nu este de ajuns că Isus Hristos a murit pentru noi; este necesar ca fiecăruia dintre noi să i se aplice rodul și meritele patimii și morții Sale, aplicare care se face mai ales prin sacramentele pe care Însuși Isus Hristos le-a instituit în acest scop. Și, deoarece mulți sau nu primesc sacramentele, sau le primesc rău, ei fac fără folos pentru ei moartea lui Isus Hristos.

Capitolul VI: Al cincilea articol

Ce ne învață al cincilea articol: „S-a coborât la iad, a treia zi a înviat din morți”?

Al cincilea articol al Crezului ne învață că sufletul lui Isus Hristos, după ce s-a despărțit de trupul Său, s-a dus în Limburi și că, a treia zi, s-a unit din nou cu trupul Său, pentru a nu se mai despărți niciodată.

Ce se înțelege prin iad?

Aici se înțeleg prin iad Limburile, adică locul unde erau sufletele celor drepți, așteptând Răscumpărarea lui Isus Hristos.

De ce sufletele celor drepți nu au fost introduse în rai înainte de moartea lui Isus Hristos?

Sufletele celor drepți nu au fost introduse în rai înainte de moartea lui Isus Hristos, pentru că raiul fusese închis prin păcatul lui Adam și se cuvenea ca Isus Hristos, a Cărui moarte îl redeschidea, să fie Cel dintâi care să intre în el.

De ce a voit Isus Hristos să întârzie învierea Sa până a treia zi?

Isus Hristos a voit să întârzie învierea Sa până a treia zi pentru a arăta cu evidență că a fost cu adevărat mort.

A fost învierea lui Isus Hristos asemenea cu învierea celorlalți oameni înviați?

Nu, învierea lui Isus Hristos nu a fost asemenea cu învierea celorlalți oameni înviați, pentru că Isus Hristos a înviat prin propria Sa putere, iar ceilalți au fost înviați prin puterea lui Dumnezeu.

Capitolul VII: Al șaselea articol

Ce ne învață al șaselea articol: „S-a suit la ceruri, șade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul”?

Al șaselea articol al Crezului ne învață că Isus Hristos, la patruzeci de zile după învierea Sa, S-a suit la cer prin propria Sa putere, în fața ucenicilor Săi, și că, fiind ca Dumnezeu deopotrivă cu Tatăl Său, ca om a fost înălțat mai presus de toți Îngerii și de toți Sfinții și a fost rânduit Domn peste toate.

De ce, după învierea Sa, a rămas Isus Hristos patruzeci de zile pe pământ înainte de a Se sui la cer?

Isus Hristos, după învierea Sa, a rămas patruzeci de zile pe pământ înainte de a Se sui la cer pentru a dovedi, prin diferite arătări, că a înviat cu adevărat și pentru a-i învăța tot mai mult și a-i întări pe Apostoli în adevărurile credinței.

De ce S-a suit Isus Hristos la cer?

Isus Hristos S-a suit la cer:

1. pentru a lua în stăpânire împărăția pe care o merita prin moartea Sa;
2. pentru a pregăti locul nostru în slavă și a fi Mijlocitorul și Apărătorul nostru pe lângă Tatăl Său;
3. pentru a trimite pe Sfântul Duh Apostolilor Săi.

De ce se spune despre Isus Hristos că S-a suit la cer, iar despre Preasfânta Sa Maică că a fost înălțată acolo?

Se spune despre Isus Hristos că S-a suit la cer, iar despre Preasfânta Sa Maică că a fost înălțată acolo, pentru că Isus Hristos, fiind Dumnezeu-Om, S-a suit la cer prin propria Sa

putere, pe când Maica Sa, care era o creatură, deși cea mai vrednică dintre toate, s-a suit la cer prin puterea lui Dumnezeu.

Explică cuvintele: „șade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul”.

Cuvintele „șade” înseamnă stăpânirea pașnică pe care Isus Hristos o are asupra slavei, iar cuvintele „de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul” arată că are un loc de cinste mai presus de toate creaturile.

Capitolul VIII: Al șaptelea articol

Ce ne învață al șaptelea articol: „De unde are să vină să judece pe cei vii și pe cei morți”?

Al șaptelea articol al Crezului ne învață că, la sfârșitul lumii, Isus Hristos, plin de slavă și de maiestate, va veni din cer

pentru a judeca pe toți oamenii, buni și răi, și pentru a da fiecăruia răsplata sau pedeapsa pe care o va fi meritat.

Dacă fiecare, îndată după moarte, trebuie să fie judecat de Isus Hristos în judecata particulară, de ce trebuie să fim cu toții judecați în judecata generală?

Trebuie să fim cu toții judecați în judecata generală pentru mai multe motive:

1. pentru slava lui Dumnezeu;
2. pentru slava lui Isus Hristos;
3. pentru slava Sfinților;
4. pentru rușinarea celor răi;
5. în sfârșit, pentru ca trupul să primească împreună cu sufletul sentința de răsplată sau de pedeapsă.

În judecata generală cum se va arăta slava lui Dumnezeu?

În judecata generală slava lui Dumnezeu se va arăta prin faptul că toți vor cunoaște cu câtă dreptate cârmuiește Dumnezeu lumea, deși uneori acum îi vedem pe cei buni în suferință și pe cei răi în propășire.

În judecata generală cum se va arăta slava lui Isus Hristos?

În judecata generală slava lui Isus Hristos se va arăta pentru că, după ce a fost osândit pe nedrept de oameni, Se va arăta atunci înaintea tuturor ca Judecătorul suprem al tuturor oamenilor.

În judecata generală cum se va arăta slava Sfinților?

În judecata generală slava Sfinților se va arăta pentru că mulți dintre ei, care au murit disprețuiți de cei răi, vor fi preamăriți înaintea întregii lumi.

În judecata generală care va fi rușinarea celor răi?

În judecata generală rușinarea celor răi va fi foarte mare, mai ales pentru aceia care i-au apăsat pe cei drepți și pentru aceia care au căutat în viața lor să fie socotiți de oameni drept virtuoși și buni, pentru că vor vedea arătate înaintea tuturor păcatele pe care le-au săvârșit, chiar și pe cele mai ascunse.

Capitolul IX: Al optulea articol

Ce ne învață al optulea articol: „Cred în Duhul Sfânt”?

Al optulea articol al Crezului ne învață că este un Duh Sfânt, a treia Persoană a Preasfintei Treimi, că este Dumnezeu veșnic, infinit, atotputernic, Creator și Domn peste toate, asemenea Tatălui și Fiului.

De la cine purcede Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt purcede de la Tatăl și de la Fiul ca dintr-un singur principiu, pe calea voinței și a iubirii.

Dacă Fiul purcede din Tatăl şi dacă Duhul Sfânt purcede din Tatăl şi din Fiul, pare că Tatăl şi Fiul sunt mai înainte decât Duhul Sfânt: cum se spune atunci că cele trei Persoane sunt veşnice?

Se spune că cele trei Persoane sunt veșnice pentru că Tatăl naște pe Fiul *ab æterno* (din toată veșnicia) și că Duhul Sfânt purcede tot *ab æterno* din Tatăl și din Fiul.

De ce a treia Persoană a Preasfintei Treimi este numită îndeosebi cu numele de Duh Sfânt?

A treia Persoană a Preasfintei Treimi este numită îndeosebi Duh Sfânt pentru că purcede din Tatăl și din Fiul pe calea iubirii și a spirației.

Care este lucrarea atribuită îndeosebi Duhului Sfânt?

Lucrarea atribuită îndeosebi Duhului Sfânt este sfințirea sufletelor.

Ne sfinţesc Tatăl şi Fiul precum Duhul Sfânt?

Da, cele trei Persoane dumnezeiești ne sfințesc deopotrivă.

Dacă este așa, de ce sfințirea sufletelor se atribuie îndeosebi Duhului Sfânt?

Sfințirea sufletelor se atribuie îndeosebi Duhului Sfânt pentru că este o lucrare de iubire, iar lucrările de iubire se atribuie Duhului Sfânt.

Când S-a pogorât Duhul Sfânt peste Apostoli?

Duhul Sfânt S-a pogorât peste Apostoli în ziua Cincizecimii, adică la cincizeci de zile după Învierea lui Isus Hristos și la zece zile după Înălțarea Sa.

Unde erau Apostolii în cele zece zile care au precedat Cincizecimea?

Apostolii erau adunați în Cenacol, împreună cu Sfânta Fecioară și cu ceilalți ucenici, și stăruiau în rugăciune, așteptând pe Duhul Sfânt pe care Isus Hristos li-L făgăduise.

Ce efecte a produs Duhul Sfânt în Apostoli?

Duhul Sfânt i-a întărit pe Apostoli în credință, i-a umplut de lumină, de putere, de dragoste și de belșugul tuturor darurilor Sale.

A fost trimis Duhul Sfânt numai pentru Apostoli?

Duhul Sfânt a fost trimis pentru întreaga Biserică și pentru fiecare suflet credincios.

Ce efecte produce Duhul Sfânt în Biserică?

Duhul Sfânt, asemenea sufletului în trup, însuflețește Biserica prin harul Său și prin darurile Sale; întemeiază în ea domnia adevărului și a iubirii; o asistă ca să-și călăuzească cu siguranță fiii pe calea cerului.

Capitolul X: Al nouălea articol

§ 1. Biserica în general

Ce ne învață al nouălea articol: „Sfânta Biserică catolică, împărtășirea sfinților"?

Al nouălea articol al Crezului ne învață că Isus Hristos a întemeiat pe pământ o societate văzută, care se numește Biserica catolică, și că toți cei ce fac parte din această Biserică sunt în comuniune între ei.

De ce, după articolul care vorbește despre Duhul Sfânt, se vorbește îndată despre Biserica catolică?

După articolul care vorbește despre Duhul Sfânt, se vorbește îndată despre Biserica catolică pentru a arăta că toată sfințenia acestei Biserici izvorăște din Duhul Sfânt, Care este izvorul oricărei sfințenii.

Ce înseamnă acest cuvânt: Biserică?

Cuvântul Biserică înseamnă chemare sau adunare a multor persoane.

Cine ne-a chemat sau ne-a adunat în Biserica lui Isus Hristos?

Am fost chemați în Biserica lui Isus Hristos printr-un har deosebit al lui Dumnezeu, pentru ca, cu lumina credinței și prin păzirea legii dumnezeiești, să-I aducem cultul ce I se cuvine și să ajungem la viața veșnică.

Unde se află mădularele Bisericii?

Mădularele Bisericii se află: o parte în cer și formează Biserica triumfătoare; o parte în purgatoriu și formează Biserica suferindă; o parte pe pământ și formează Biserica luptătoare.

Aceste părți deosebite ale Bisericii alcătuiesc o singură Biserică?

Da, aceste părți deosebite ale Bisericii alcătuiesc o singură Biserică și un singur trup, pentru că au același cap, Care este Isus Hristos, același duh care le însuflețește și le unește, și

același sfârșit, care este fericirea veșnică, de care unii se bucură deja, iar alții o așteaptă.

La care parte a Bisericii se referă mai ales acest al nouălea articol?

Acest al nouălea articol al Crezului se referă mai ales la Biserica luptătoare, adică la Biserica în care ne aflăm acum.

§ 2. Biserica în particular

Ce este Biserica catolică?

Biserica catolică este societatea sau adunarea tuturor celor botezați care, trăind pe pământ, mărturisesc aceeași credință și aceeași lege a lui Isus Hristos, se împărtășesc din aceleași sacramente și ascultă de păstorii legitimi, mai ales de Pontiful Roman.

Spune cu precizie ce este necesar pentru a fi mădular al Bisericii.

Pentru a fi mădular al Bisericii este necesar: să fii botezat, să crezi și să mărturisești doctrina lui Isus Hristos, să participi la aceleași sacramente, să recunoști pe Papă și pe ceilalți Păstori legitimi ai Bisericii.

Cine sunt Păstorii legitimi ai Bisericii?

Păstorii legitimi ai Bisericii sunt Pontiful Roman, adică Papa, Care este Păstorul universal, și Episcopii. În plus, ceilalți preoți și mai ales parohii au, sub ascultarea Episcopilor și a Papei, partea lor din slujba de păstori.

De ce spui că Pontiful Roman este Păstorul universal al Bisericii?

Pentru că Isus Hristos i-a zis sfântului Petru, întâiul Papă: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea; și îți voi da cheile împărăției cerurilor; și orice vei lega pe pământ va fi legat și în cer, și orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat și în cer." Și i-a zis încă: „Paște mielușeii Mei, paște oile Mele."

Atâtea societăți de oameni botezați care nu recunosc pe Pontiful Roman ca și cap al lor nu aparțin, așadar, Bisericii lui Isus Hristos?

Nu, toți aceia care nu recunosc pe Pontiful Roman ca și cap al lor nu aparțin Bisericii lui Isus Hristos.

Cum se poate deosebi Biserica lui Isus Hristos de atâtea societăți sau secte întemeiate de oameni și care se numesc creștine?

Adevărata Biserică a lui Isus Hristos se poate deosebi de atâtea societăți sau secte întemeiate de oameni și care se numesc creștine după patru semne: este Una, Sfântă, Catolică și Apostolică.

De ce spui că Biserica este Una?

Spun că adevărata Biserică este Una, pentru că fiii ei, orișicând și oriunde s-ar afla, sunt uniți între ei în aceeași credință, același cult, aceeași lege și participarea la aceleași sacramente, sub un singur cap văzut, Pontiful Roman.

N-ar putea să fie mai multe Biserici?

Nu, nu pot fi mai multe Biserici, pentru că, precum nu este decât un singur Dumnezeu, o singură Credință și un singur Botez, tot astfel nu este și nu poate fi decât o singură adevărată Biserică.

Dar nu se numește tot Biserici și adunarea credincioșilor unei națiuni sau a unei dieceze?

Se numește și Biserici adunarea credincioșilor unei națiuni sau a unei dieceze, dar acestea sunt totdeauna părți ale Bisericii universale și împreună cu ea alcătuiesc o singură Biserică.

De ce spui că adevărata Biserică este Sfântă?

Spun că adevărata Biserică este Sfântă, pentru că Isus Hristos, Capul ei nevăzut, este sfânt; pentru că mulți dintre mădularele ei sunt sfinți; pentru că credința ei, legea ei, sacramentele ei sunt sfinte; și pentru că în afara ei nu este și nu poate fi adevărată sfințenie.

De ce numești Biserica Catolică?

Numesc adevărata Biserică Catolică, adică universală, pentru că ea cuprinde credincioșii din toate timpurile și din toate locurile, de orice vârstă și de orice stare, și pentru că toți oamenii din lume sunt chemați să facă parte din ea.

De ce se numește încă Biserica Apostolică?

Adevărata Biserică se numește încă Apostolică, pentru că se urcă fără întrerupere până la Apostoli; și pentru că ea crede și învață tot ceea ce au crezut și au învățat Apostolii; și pentru că este cârmuită și guvernată de urmașii lor legitimi.

Și de ce se numește încă adevărata Biserică „Biserica Romană"?

Adevărata Biserică se numește încă „Biserica Romană", pentru că cele patru semne ale unității, sfințeniei, catolicității și apostolicității se găsesc numai în Biserica ce recunoaște ca și cap pe Episcopul Romei, urmașul sfântului Petru.

Cum este alcătuită Biserica lui Isus Hristos?

Biserica lui Isus Hristos este alcătuită ca o societate adevărată și desăvârșită. În ea, ca într-o persoană morală, se poate deosebi un trup și un suflet.

În ce constă sufletul Bisericii?

Sufletul Bisericii constă în ceea ce are lăuntric și spiritual, adică credința, nădejdea, dragostea, darurile harului și ale

Duhului Sfânt și toate comorile cerești izvorâte din acestea prin meritele lui Hristos Răscumpărătorul și ale Sfinților.

Iar trupul Bisericii, în ce constă?

Trupul Bisericii constă în ceea ce are văzut și din afară, precum adunarea credincioșilor ei, cultul ei, slujba ei de învățătură, rânduiala ei din afară și cârmuirea ei.

Este de ajuns, pentru a fi mântuit, să fii un oarecare mădular al Bisericii catolice?

Nu, nu este de ajuns, pentru a fi mântuit, să fii un oarecare mădular al Bisericii catolice; trebuie să fii un mădular viu.

Cine sunt mădularele vii ale Bisericii?

Mădularele vii ale Bisericii sunt toți cei drepți și numai ei, adică aceia care se află acum în stare de har.

Și care sunt mădularele moarte ale Bisericii?

Mădularele moarte ale Bisericii sunt credincioșii care se află în stare de păcat de moarte.

Se poate cineva mântui în afara Bisericii Catolice, Apostolice, Romane?

Nu, în afara Bisericii Catolice, Apostolice, Romane nimeni nu se poate mântui, după cum nimeni nu s-a putut mântui de potop în afara Arcei lui Noe, care era chipul acestei Biserici.

Cum s-au mântuit atunci vechii Patriarhi, Prorocii și toți ceilalți drepți ai Vechiului Testament?

Toți cei drepți ai Vechiului Testament s-au mântuit prin credința pe care o aveau în Hristosul ce avea să vină și, prin această credință, aparțineau deja în chip spiritual Bisericii.

Dar acela care, fără vina lui, s-ar afla în afara Bisericii, ar putea să se mântuiască?

Acela care, aflându-se în afara Bisericii fără vina lui, adică în bună-credință, ar fi primit Botezul sau ar avea cel puțin dorința lui, fie și numai implicită; care, pe deasupra, ar căuta cu sinceritate adevărul și ar împlini cât ar putea mai bine voința lui Dumnezeu, deși despărțit de trupul Bisericii, ar fi unit cu sufletul ei și, prin urmare, pe calea mântuirii.

Și acela care, fiind mădular al Bisericii catolice, nu i-ar pune în practică învățăturile, s-ar mântui?

Acela care, fiind mădular al Bisericii catolice, nu i-ar pune în practică învățăturile ar fi un mădular mort al Bisericii și, prin urmare, nu s-ar mântui, pentru că, pentru mântuirea unui adult, se cer nu numai Botezul și credința, ci și faptele potrivite credinței.

Suntem obligați să credem toate adevărurile pe care Biserica ni le învață?

Da, suntem obligați să credem toate adevărurile pe care Biserica ni le învață, și Isus Hristos a spus că acela care nu crede este deja osândit.

Suntem obligați și să facem tot ceea ce Biserica ne poruncește?

Da, suntem obligați să facem tot ceea ce Biserica ne poruncește, căci Isus Hristos a zis păstorilor Bisericii: „Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă; și cine vă disprețuiește pe voi, pe Mine Mă disprețuiește."

Poate Biserica să se înșele în cele ce ni le propune spre credință?

Nu, în cele ce ni le propune spre credință, Biserica nu se poate înșela, pentru că, după făgăduința lui Isus Hristos, este totdeauna asistată de Duhul Sfânt.

Biserica catolică este, așadar, infailibilă?

Da, Biserica catolică este infailibilă. De aceea, cei ce lepădă definițiile ei își pierd credința și devin eretici.

Poate Biserica catolică să fie nimicită sau să piară?

Nu; Biserica catolică poate fi prigonită, dar nu poate fi nimicită și nici să piară. Ea va dăinui până la sfârșitul lumii, pentru că, până la sfârșitul lumii, Isus Hristos va fi cu ea, precum a făgăduit.

De ce este Biserica catolică atât de prigonită?

Biserica catolică este atât de prigonită pentru că Întemeietorul ei dumnezeiesc a fost și El prigonit și pentru că ea mustră viciile, luptă împotriva patimilor și osândește toate nedreptățile și toate rătăcirile.

Au catolicii și alte datorii față de Biserică?

Orice creștin trebuie să aibă pentru Biserică o iubire fără margini, să se socotească fericit și nespus de cinstit că îi aparține și să lucreze la slava și la creșterea ei, prin toate mijloacele ce stau în puterea sa.

§ 3. Biserica învățătoare și Biserica învățată

Nu este nicio deosebire între mădularele care alcătuiesc Biserica?

Între mădularele care alcătuiesc Biserica este o deosebire foarte însemnată: sunt cei ce poruncesc și cei ce ascultă, cei ce învață și cei ce sunt învățați.

Cum se numește partea Bisericii care învață?

Partea Bisericii care învață se numește Biserica învățătoare.

Și partea care este învățată cum se numește?

Partea Bisericii care este învățată se numește Biserica învățată.

Cine a statornicit această deosebire în Biserică?

Această deosebire în Biserică a fost statornicită de Însuși Isus Hristos.

Biserica învățătoare și Biserica învățată sunt, așadar, două Biserici deosebite?

Biserica învățătoare și Biserica învățată sunt două părți deosebite ale uneia și aceleiași Biserici, precum, în trupul omenesc, capul este deosebit de celelalte mădulare și totuși, împreună cu ele, alcătuiește un singur trup.

Din cine se compune Biserica învățătoare?

Biserica învățătoare se compune din toți Episcopii, fie răspândiți în lume, fie adunați în conciliu, având în fruntea lor pe Pontiful Roman.

Iar Biserica învățată din cine se compune?

Biserica învățată se compune din toți credincioșii.

Care sunt, așadar, persoanele care au în Biserică puterea de a învăța?

Cei ce au în Biserică puterea de a învăța sunt Papa și Episcopii și, sub ascultarea lor, ceilalți slujitori sfințiți.

Suntem obligaţi să ascultăm de Biserica învăţătoare?

Da, fără nicio îndoială, suntem cu toţii obligaţi să ascultăm de Biserica învăţătoare, sub pedeapsa osândei veşnice, pentru că Isus Hristos a zis Păstorilor Bisericii, în persoana Apostolilor: „Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă; şi cine vă disprețuieşte pe voi, pe Mine Mă disprețuieşte."

În afară de puterea de a învăţa, are Biserica şi o altă putere?

Da, în afară de puterea de a învăţa, Biserica are, în chip deosebit, puterea de a administra lucrurile sfinte, de a face legi şi de a cere păzirea lor.

Puterea pe care o au membrii ierarhiei bisericeşti vine de la popor?

Puterea pe care o au membrii ierarhiei bisericeşti nu vine de la popor, şi a spune aceasta ar fi o erezie; ea vine numai de la Dumnezeu.

Cui îi aparţine exercitarea acestor puteri?

Exercitarea acestor puteri aparţine numai trupului ierarhic, adică Papei şi Episcopilor supuşi lui.

§ 4. Papa și Episcopii

Ce este Papa?

Papa, pe care îl numim și Suveran Pontif sau Pontiful Roman, este urmașul sfântului Petru pe scaunul Romei, Vicarul lui Isus Hristos pe pământ și capul văzut al Bisericii.

De ce Pontiful Roman este urmașul sfântului Petru?

Pontiful Roman este urmașul sfântului Petru, pentru că sfântul Petru a unit în persoana sa vrednicia de Episcop al Romei și de cap al Bisericii, și, printr-un plan al Providenței, și-a așezat scaunul la Roma și a murit acolo; de aceea, acela care este ales Episcop al Romei este și moștenitorul întregii lui autorități.

De ce Pontiful Roman este Vicarul lui Isus Hristos?

Pontiful Roman este Vicarul lui Isus Hristos, pentru că Îl reprezintă pe pământ și ține locul Lui în cârmuirea Bisericii.

De ce Pontiful Roman este capul văzut al Bisericii?

Pontiful Roman este capul văzut al Bisericii, pentru că o cârmuiește în chip văzut cu însăși autoritatea lui Isus Hristos, Care este Capul ei nevăzut.

Care este, așadar, vrednicia Papei?

Vrednicia Papei este cea mai mare dintre toate vredniciile de pe pământ și îi dă o putere supremă și nemijlocită asupra tuturor Păstorilor și credincioșilor.

Poate Papa să se înșele când învață Biserica?

Papa nu se poate înșela: el este infailibil în definițiile privitoare la credință și la moravuri.

Pentru ce motiv este Papa infailibil?

Papa este infailibil din pricina făgăduinței lui Isus Hristos și a asistenței necontenite a Duhului Sfânt.

Când este Papa infailibil?

Papa este infailibil numai atunci când, în calitate de Păstor și Învățător al tuturor creștinilor, în virtutea supremei sale autorități apostolice, definește, pentru a fi ținută de întreaga Biserică, o doctrină privitoare la credință și la moravuri.

Ce păcat ar săvârși acela care nu ar crede definițiile solemne ale Papei?

Acela care nu ar crede definițiile solemne ale Papei sau chiar numai s-ar îndoi de ele ar păcătui împotriva credinței și, dacă ar stărui în această necredință, nu ar mai fi catolic, ci eretic.

În ce scop i-a dat Dumnezeu Papei darul infailibilității?

Dumnezeu i-a dat Papei darul infailibilității pentru ca noi toți să fim siguri și încredințați de adevărul pe care Biserica îl învață.

Când s-a definit că Papa este infailibil?

Infailibilitatea Papei a fost definită de Biserică la Conciliul Vaticanului și, dacă cineva ar îndrăzni să tăgăduiască această definiție, ar fi eretic și excomunicat.

Definind infailibilitatea Papei, a introdus Biserica o noutate în credință?

Nu, definind că Papa este infailibil, Biserica nu a introdus nicio noutate în credință; ci, pentru a se împotrivi unor rătăciri noi, a definit că infailibilitatea Papei, cuprinsă deja în Sfânta Scriptură și în Tradiție, este un adevăr descoperit de Dumnezeu și că, prin urmare, trebuie crezut ca un dogmă sau ca un articol de credință.

Cum trebuie să se poarte orice catolic față de Papă?

Orice catolic trebuie să-l recunoască pe Papă drept Părinte, Păstor și Învățător universal și să rămână unit cu el cu mintea și cu inima.

După Papă, care sunt, prin instituție dumnezeiască, persoanele cele mai vrednice de cinste în Biserică?

După Papă, prin instituție dumnezeiască, persoanele cele mai vrednice de cinste în Biserică sunt Episcopii.

Ce sunt Episcopii?

Episcopii sunt păstorii credincioșilor, așezați de Duhul Sfânt să cârmuiască Biserica lui Dumnezeu pe scaunele ce le sunt încredințate, sub ascultarea Pontifului Roman.

Ce este Episcopul în dieceza sa?

În dieceza sa, Episcopul este Păstorul legitim, Părintele, Învățătorul, superiorul tuturor credincioșilor, clerici și laici, care aparțin acelei dieceze.

De ce se numește Episcopul Păstor legitim?

Episcopul se numește Păstor legitim pentru că jurisdicția, adică puterea de a cârmui credincioșii din dieceza sa, i-a fost dată potrivit rânduielilor și legilor Bisericii.

De cine sunt urmași Papa și Episcopii?

Papa este urmașul sfântului Petru, Principele Apostolilor, iar Episcopii sunt urmașii Apostolilor în ceea ce privește cârmuirea obișnuită a Bisericii.

Trebuie credinciosul să rămână unit cu Episcopul său?

Da, orice credincios, cleric și laic, trebuie să rămână unit cu Episcopul său cu inima și cu mintea, în har și în comuniune cu Scaunul Apostolic.

Cum trebuie să se poarte credinciosul cu Episcopul său?

Orice credincios, cleric și laic, trebuie să-și cinstească, să-și iubească și să-și onoreze Episcopul și să-i dea ascultare în toate cele ce țin de grija sufletelor și de cârmuirea spirituală a diecezei.

Care sunt ajutoarele Episcopului în grija sufletelor?

Ajutoarele Episcopului în grija sufletelor sunt preoții și mai ales parohii.

Ce este parohul?

Parohul este un preot însărcinat să fie în fruntea unei părți a diecezei, numită parohie, și să o cârmuiască sub ascultarea Episcopului.

Ce datorii au credincioşii față de parohul lor?

Credincioșii trebuie să rămână uniți cu parohul lor, să-l asculte cu docilitate și să-i arate respect și supunere în toate cele ce privesc grija parohiei.

§ 5. Împărtășirea sfinților

Ce ne învață al nouălea articol al Crezului prin aceste cuvinte: „împărtășirea sfinților”?

Prin aceste cuvinte: „împărtășirea sfinților”, al nouălea articol al Crezului ne învață că, în Biserică, în virtutea unirii strânse care este între toate mădularele ei, toate bunurile spirituale, atât lăuntrice cât și din afară, care le aparțin, sunt comune.

Care sunt în Biserică bunurile lăuntrice comune?

În Biserică, bunurile lăuntrice comune sunt: harul primit în sacramente, credința, nădejdea, dragostea, meritele infinite ale lui Isus Hristos, meritele prisositoare ale Sfintei Fecioare și ale Sfinților și rodul tuturor faptelor bune care se fac în Biserică.

Care sunt bunurile din afară comune în Biserică?

Bunurile din afară comune în Biserică sunt: sacramentele, jertfa sfintei Liturghii, rugăciunile publice, ceremoniile religioase și toate celelalte practici din afară care unesc împreună pe credincioși.

Intră toți fiii Bisericii în această împărtășire de bunuri?

În împărtășirea bunurilor lăuntrice intră numai creștinii care sunt în stare de har; cei care sunt în stare de păcat de moarte nu iau parte la toate aceste bunuri.

De ce cei care sunt în stare de păcat de moarte nu iau parte la toate aceste bunuri?

Pentru că harul lui Dumnezeu, viața supranaturală a sufletului, unește pe credincioși cu Dumnezeu și cu Isus Hristos ca pe mădulare vii ale Sale și îi face capabili să facă fapte vrednice de viața veșnică; iar cei care se află în stare de păcat de moarte, neavând harul lui Dumnezeu, sunt lipsiți de împărtășirea desăvârșită a bunurilor spirituale și nu pot face fapte vrednice de viața veșnică.

Creștinii care sunt în stare de păcat de moarte nu dobândesc, așadar, niciun folos din bunurile lăuntrice și spirituale ale Bisericii?

Creștinii care sunt în stare de păcat de moarte dobândesc totuși un oarecare folos din bunurile lăuntrice și spirituale ale Bisericii, pentru că, păstrând caracterul de creștin, care este de nește rs, și virtutea credinței, care este rădăcina oricărei îndreptățiri, sunt ajutați prin rugăciunile și faptele bune ale credincioșilor să dobândească harul convertirii.

Pot cei care sunt în stare de păcat de moarte să ia parte la bunurile din afară ale Bisericii?

Cei care sunt în stare de păcat de moarte pot lua parte la bunurile din afară ale Bisericii, cu condiția să nu fie despărțiți de Biserică prin excomunicare.

De ce mădularele acestei împărtășiri sunt, în general, numite sfinți?

Mădularele acestei împărtășiri sunt numite sfinți, pentru că toți sunt chemați la sfințenie, toți au fost sfințiți prin Botez și mulți dintre ei au ajuns deja la sfințenia desăvârșită.

Se întinde împărtășirea sfinților și la cer și la purgatoriu?

Da, împărtășirea Sfinților se întinde și la cer și la purgatoriu, pentru că dragostea unește cele trei Biserici: triumfătoare, suferindă și luptătoare; și Sfinții se roagă lui Dumnezeu pentru noi și pentru sufletele din purgatoriu; iar noi înșine aducem slavă și cinste Sfinților și putem ușura sufletele din purgatoriu aplicând pentru ele sfinte Liturghii, milostenii, indulgențe și alte fapte bune.

§ 6. Cei care sunt în afara Bisericii

Cine sunt cei care nu aparțin împărtășirii sfinților?

Cei care nu aparțin împărtășirii sfinților sunt, în viața de dincolo, osândiții; iar în această viață, aceia care nu aparțin

nici sufletului, nici trupului Bisericii, adică aceia care sunt în stare de păcat de moarte și se află în afara adevăratei Biserici.

Cine sunt cei care se află în afara adevăratei Biserici?

Cei care se află în afara adevăratei Biserici sunt: necredincioșii, iudeii, ereticii, apostații, schismaticii și excomunicații.

Cine sunt necredincioșii?

Necredincioșii sunt aceia care nu sunt botezați și nu cred în Isus Hristos: fie că cred în dumnezei falși și îi adoră, precum idolatrii; fie că, deși primesc pe singurul Dumnezeu adevărat, nu cred în Hristos Mesia, venit în persoana lui Isus Hristos sau încă de venit: astfel sunt mahomedanii și alții asemenea.

Cine sunt iudeii?

Iudeii sunt aceia care mărturisesc legea lui Moise: ei nu au primit Botezul și nu cred în Isus Hristos.

Cine sunt ereticii?

Ereticii sunt botezații care, cu încăpățânare, refuză să creadă un adevăr descoperit de Dumnezeu și propus ca de credință de Biserica catolică; de pildă, arienii, nestorienii și diferitele secte ale protestantismului.

Cine sunt apostații?

Apostații sunt aceia care, printr-un act din afară, lepădă sau tăgăduiesc credința catolică pe care o mărturiseau mai înainte.

Cine sunt schismaticii?

Schismaticii sunt creștinii care, fără a tăgădui în chip lămurit vreun dogmă, se despart de bunăvoie de Biserica lui Isus Hristos sau de păstorii ei legitimi.

Cine sunt excomunicații?

Excomunicații sunt aceia care, pentru greșeli grave, sunt loviți cu excomunicarea de Papă sau de Episcop și sunt, prin urmare, ca niște nevrednici, despărțiți de trupul Bisericii, care le așteaptă și dorește convertirea.

Trebuie să ne temem de excomunicare?

Trebuie să ne temem foarte mult de excomunicare, pentru că este pedeapsa cea mai grea și cea mai înfricoșătoare pe care Biserica o poate da fiilor ei răzvrătiți și încăpățânați.

De ce bunuri sunt lipsiți excomunicații?

Excomunicații sunt lipsiți de rugăciunile publice, de sacramente, de indulgențe și sunt lipsiți de îngroparea bisericească.

Putem fi de vreun ajutor excomunicaților?

Da, putem fi de vreun ajutor excomunicaților și tuturor celorlalți care sunt în afara adevăratei Biserici, prin sfaturi mântuitoare, prin rugăciuni și fapte bune, rugând pe Dumnezeu ca, prin milostivirea Sa, să le dea harul de a se întoarce la credință și de a intra în împărtășirea Sfinților.

Capitolul XI: Al zecelea articol

Ce ne învață al zecelea articol: „Iertarea păcatelor”?

Al zecelea articol al Crezului ne învață că Isus Hristos a lăsat Bisericii Sale puterea de a ierta păcatele.

Poate Biserica să ierte orice fel de păcate?

Da, Biserica poate ierta toate păcatele, oricât de multe și oricât de grele ar fi, pentru că Isus Hristos i-a dat putere deplină de a lega și de a dezlega.

Cine sunt aceia care exercită în Biserică această putere de a ierta păcatele?

Aceia care exercită în Biserică această putere de a ierta păcatele sunt, mai întâi, Papa, care singur are plinătatea acestei puteri; apoi Episcopii și, sub ascultarea Episcopilor, preoții.

Cum iartă Biserica păcatele?

Biserica iartă păcatele prin meritele lui Isus Hristos, împărtășind sacramentele pe care El le-a instituit pentru aceasta, mai ales Botezul și Pocăința.

Capitolul XII: Al unsprezecelea articol

Ce ne învață al unsprezecelea articol: „Învierea trupului”?

Al unsprezecelea articol al Crezului ne învață că toți oamenii vor învia, fiecare suflet luând iarăși trupul pe care l-a avut în această viață.

Cum se va face învierea morților?

Învierea morților se va face prin puterea lui Dumnezeu atotputernic, Căruia nimic nu-I este cu neputință.

Când va fi învierea morților?

Învierea tuturor morților va fi la sfârșitul lumii, și după aceea va fi judecata generală.

De ce voiește Dumnezeu învierea trupurilor?

Dumnezeu voiește învierea trupurilor pentru ca sufletul, care a făcut binele și răul pe când era unit cu trupul, să fie iarăși împreună cu el pentru răsplată sau pedeapsă.

Vor învia toți oamenii la fel?

Nu, va fi o mare deosebire între trupurile aleșilor și trupurile osândiților; căci numai trupurile aleșilor vor avea, după asemănarea lui Isus Hristos înviat, însușirile trupurilor slăvite.

Care sunt aceste însușiri care vor împodobi trupurile aleșilor?

Însușirile care vor împodobi trupurile slăvite ale aleșilor sunt:

1. nepătimirea, prin care nu vor mai fi supuse niciunui rău și niciunei dureri, nici unei nevoi de hrană, de odihnă sau de orice alt lucru;
2. strălucirea, prin care vor lumina ca niște sori și stele;
3. iuțeala, prin care se vor putea muta într-o clipă și fără osteneală dintr-un loc într-altul și de pe pământ la cer;

4. subtilitatea, prin care, fără piedică, vor putea străbate toate trupurile, precum a făcut Isus Hristos înviat.

Cum vor fi trupurile osândiților?

Trupurile osândiților vor fi lipsite de însușirile slăvite ale trupurilor Fericiților și vor purta semnul îngrozitor al osândei lor veșnice.

Capitolul XIII: Al doisprezecelea articol

Ce ne învață ultimul articol: „Viața veșnică”?

Ultimul articol al Crezului ne învață că după viața de acum este o altă viață: sau veșnic fericită pentru aleși în rai, sau veșnic nefericită pentru osândiți în iad.

Putem înțelege fericirea raiului?

Nu, nu putem înțelege fericirea raiului, pentru că întrece cunoștințele minții noastre mărginite și pentru că bunurile cerului nu se pot asemăna cu bunurile acestei lumi.

În ce constă fericirea aleșilor?

Fericirea aleșilor constă în a-L vedea, a-L iubi și a-L poseda pe Dumnezeu pentru totdeauna, izvorul oricărui bine.

În ce constă nefericirea osândiților?

Nefericirea osândiților constă în a fi lipsiți pentru totdeauna de vederea lui Dumnezeu și pedepsiți cu chinuri veșnice în iad.

Bunurile raiului și relele iadului sunt numai pentru suflete?

Bunurile raiului și relele iadului sunt acum numai pentru suflete, pentru că acum numai sufletele sunt în rai sau în iad; dar după învierea trupului, oamenii, în plinătatea firii lor, adică în trup și suflet, vor fi sau fericiți, sau chinuiți pentru totdeauna.

Vor fi egale bunurile raiului pentru aleși și relele iadului egale pentru osândiți?

Bunurile raiului pentru aleși și relele iadului pentru osândiți vor fi egale în ființa lor și în veșnica lor durată; dar, în măsura sau în gradul lor, vor fi mai mari ori mai mici, după meritele și după demeritele fiecăruia.

Ce înseamnă cuvântul „Amin" la sfârșitul Crezului?

Cuvântul „Amin", la sfârșitul rugăciunilor, înseamnă: „Așa să fie". La sfârșitul Crezului înseamnă: „Așa este", adică: cred în

adevărul deplin al tuturor celor cuprinse în aceste douăsprezece articole și sunt mai sigur de ele decât dacă le-aș vedea cu ochii mei.

Partea a doua: Rugăciunea

Capitolul I: Rugăciunea în general

Despre ce este vorba în a doua parte a Doctrinei creştine?

În a doua parte a Doctrinei creştine este vorba despre rugăciunea în general şi, în special, despre *Pater noster*.

Ce este rugăciunea?

Rugăciunea este o înălţare a minţii către Dumnezeu, ca să-L adorăm, să-I mulţumim şi să-I cerem cele de care avem trebuinţă.

Cum se împarte rugăciunea?

Rugăciunea se împarte în rugăciune mentală şi rugăciune vocală. Rugăciunea sau meditaţia mentală este aceea care se face numai cu mintea; rugăciunea vocală este aceea care se face cu cuvinte, însoţite de atenţia minţii şi de evlavia inimii.

Este şi o altă împărţire a rugăciunii?

Rugăciunea se mai poate împărți, dintr-un alt punct de vedere, în rugăciune particulară și rugăciune publică.

Ce este rugăciunea particulară?

Rugăciunea particulară este aceea pe care fiecare o face în parte pentru sine sau pentru alții.

Ce este rugăciunea publică?

Rugăciunea publică este aceea care se face de slujitorii sfinți, în numele Bisericii și pentru mântuirea poporului credincios. Se poate numi, de asemenea, publică rugăciunea făcută împreună și în chip văzut de credincioși, ca în procesiuni, în pelerinaje și în biserică.

Avem o nădejde întemeiată de a dobândi prin rugăciune ajutoarele și harurile de care avem trebuință?

Nădejdea de a dobândi de la Dumnezeu harurile de care avem trebuință se întemeiază pe făgăduințele lui Dumnezeu, atotputernic, preamilostiv și preafidel, și pe meritele lui Isus Hristos.

În numele cui trebuie să cerem de la Dumnezeu harurile care ne sunt trebuincioase?

Trebuie să cerem de la Dumnezeu harurile care ne sunt trebuincioase în numele lui Isus Hristos, precum El Însuși ne-a învățat și după rânduiala Bisericii, care încheie totdeauna

rugăciunile sale cu aceste cuvinte: *per Dominum nostrum Jesum Christum*, adică: prin Domnul nostru Isus Hristos.

De ce trebuie să cerem de la Dumnezeu harurile în numele lui Isus Hristos?

Trebuie să cerem harurile în numele lui Isus Hristos, pentru că El este Mijlocitorul nostru și numai prin El putem avea intrare la tronul lui Dumnezeu.

Dacă rugăciunea are atâta putere, cum se face că atât de des rugăciunile noastre nu sunt ascultate?

De multe ori rugăciunile noastre nu sunt ascultate: fie pentru că cerem lucruri care nu sunt potrivite pentru mântuirea noastră veșnică, fie pentru că nu ne rugăm precum se cuvine.

Care sunt lucrurile pe care trebuie să le cerem mai ales de la Dumnezeu?

Trebuie să cerem mai ales de la Dumnezeu slava Sa, mântuirea noastră veșnică și mijloacele de a ajunge la ea.

Nu este îngăduit să cerem și bunuri vremelnice?

Ba da, este îngăduit să cerem și bunuri vremelnice, dar totdeauna cu condiția să fie după preasfânta Lui voie și să nu fie o piedică pentru mântuirea noastră veșnică.

Dacă Dumnezeu știe tot ceea ce ne este trebuincios, de ce trebuie să ne rugăm?

Deși Dumnezeu știe tot ceea ce ne este trebuincios, El voiește totuși să ne rugăm, pentru a recunoaște că El este Cel ce dă toate bunurile, pentru a-I arăta supunerea noastră smerită și pentru a merita binefacerile Sale.

Care este întâia și cea mai bună dispoziție pentru a face rugăciunile noastre rodnice?

Întâia și cea mai bună dispoziție pentru a face rodnice rugăciunile noastre este a fi în stare de har sau, dacă nu suntem, a dori cel puțin să ne întoarcem în această stare.

Ce alte dispoziții trebuie să avem pentru a ne ruga bine?

Pentru a ne ruga bine, dispozițiile cerute mai ales sunt: reculegerea, umilința, încrederea, stăruința și resemnarea.

Ce înseamnă a te ruga cu reculegere?

Înseamnă a cugeta că vorbim cu Dumnezeu și, prin urmare, trebuie să ne rugăm cu tot respectul și evlavia cu putință, ferindu-ne pe cât putem de împrăștiere, adică de orice gând străin de rugăciune.

Împrăștierile micșorează meritul rugăciunii?

Da, atunci când noi înșine le pricinuiam sau nu le alungăm cu grabă. Dar dacă facem tot ce putem ca să fim adunați în Dumnezeu, atunci împrăștierile nu micșorează meritul rugăciunii; ba chiar îl pot spori.

Ce trebuie să facem pentru a ne ruga cu reculegere?

Trebuie, înainte de rugăciune, să îndepărtăm toate prilejurile de împrăștiere, iar în timpul rugăciunii să ne gândim că suntem în prezența lui Dumnezeu, Care ne vede și ne ascultă.

Ce înseamnă a te ruga cu umilință?

Înseamnă a recunoaște cu sinceritate nevrednicia noastră, neputința noastră și mizeria noastră, însoțind rugăciunea de purtarea smerită a trupului.

Ce înseamnă a te ruga cu încredere?

Înseamnă că trebuie să avem nădejde tare că vom fi ascultați, dacă din aceasta va ieși slava lui Dumnezeu și adevăratul nostru bine.

Ce înseamnă a te ruga cu stăruință?

Înseamnă că nu trebuie să obosim rugându-ne, dacă Dumnezeu nu ne ascultă îndată, ci trebuie să continuăm a ne ruga cu și mai multă fierbințeală.

Ce înseamnă a te ruga cu resemnare?

Înseamnă că trebuie să ne supunem voinței lui Dumnezeu, Care știe mai bine decât noi ce este de trebuință pentru mântuirea noastră veșnică, chiar și atunci când rugăciunile noastre nu ar fi ascultate.

Ascultă Dumnezeu totdeauna rugăciunile bine făcute?

Da, Dumnezeu ascultă totdeauna rugăciunile bine făcute, dar în chipul pe care El îl știe a fi cel mai folositor mântuirii noastre veșnice, și nu totdeauna după voia noastră.

Ce roade lucrează în noi rugăciunea?

Rugăciunea ne face să recunoaștem atârnarea noastră în toate de Dumnezeu, Domnul cel suprem; ne face să cugetăm la lucrurile cerești; ne face să înaintăm în virtute; ne dobândește de la Dumnezeu milostivire; ne întărește în ispite; ne mângâie în necazuri; ne ajută în nevoi și ne dobândește harul stăruinței până la sfârșit.

Când trebuie mai ales să ne rugăm?

Trebuie să ne rugăm mai ales în primejdii, în ispite și în ceasul morții; în plus, trebuie să ne rugăm des și este bine a o face dimineața și seara și la începutul lucrărilor însemnate ale zilei.

Pentru cine trebuie să ne rugăm?

Trebuie să ne rugăm pentru toți: adică pentru noi înșine, pentru părinții noștri, pentru mai-marii noștri, pentru binefăcătorii noștri, pentru prietenii și vrăjmașii noștri; pentru întoarcerea păcătoșilor sărmani, a celor care sunt în afara adevăratei Biserici și pentru sufletele sfinte din purgatoriu.

Capitolul II: Rugăciunea Domnească

§ 1. Rugăciunea Domnească în general

Care este rugăciunea vocală cea mai aleasă?

Rugăciunea vocală cea mai aleasă este aceea pe care Însuși Isus Hristos ne-a învățat-o, adică *Pater noster*.

De ce este *Pater noster* rugăciunea cea mai aleasă?

Pater noster este rugăciunea cea mai aleasă, pentru că Însuși Isus Hristos a alcătuit-o și ne-a învățat-o; pentru că ea cuprinde limpede, în puține cuvinte, tot ceea ce putem nădăjdui de la Dumnezeu; și pentru că este regula și chipul tuturor celorlalte rugăciuni.

Este *Pater noster* și rugăciunea cea mai lucrătoare?

Pater noster este și rugăciunea cea mai lucrătoare, pentru că este cea mai plăcută lui Dumnezeu, fiind alcătuită din cuvintele însești pe care ni le-a dat Fiul Său dumnezeiesc.

De ce se numește *Pater noster* Rugăciunea Domnească?

Pater noster se numește Rugăciunea Domnească, adică rugăciunea Domnului, tocmai pentru că Isus Hristos ne-a învățat-o din propria Sa gură.

Câte cereri sunt în *Pater noster*?

În *Pater noster* sunt șapte cereri, precedate de un început.

Spune *Pater noster*.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri:

1. Sfințească-se numele Tău,
2. Vie împărăția Ta,
3. Facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ,
4. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi,
5. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri,
6. Și nu ne lăsa pe noi să cădem în ispită,
7. Ci ne mântuiește de cel rău.

Amin.

De ce, chemând pe Dumnezeu la începutul Rugăciunii Domnești, Îl numim Tatăl nostru?

La începutul Rugăciunii Domnești Îl numim pe Dumnezeu Tatăl nostru pentru a ne trezi încrederea în bunătatea Lui nesfârșită, fiindcă suntem copiii Lui.

Cum putem spune că suntem copiii lui Dumnezeu?

Suntem copiii lui Dumnezeu pentru că ne-a creat după chipul Său și ne păstrează și ne cârmuiește prin providența Sa; și pentru că, printr-o bunăvoință deosebită, ne-a înfiat în Botez ca frați ai lui Isus Hristos și împreună-moștenitori cu El ai slavei veșnice.

De ce Îl numim pe Dumnezeu „Tatăl nostru" și nu „Tatăl meu"?

Îl numim pe Dumnezeu „Tatăl nostru" și nu „Tatăl meu", pentru că toți suntem copiii Lui și trebuie, prin urmare, să ne privim și să ne iubim toți ca frați și să ne rugăm unii pentru alții.

Dumnezeu este pretutindeni; de ce Îi zicem atunci: „Care ești în ceruri"?

Dumnezeu este pretutindeni; dar zicem: „Tatăl nostru, Care ești în ceruri" pentru a ne înălța inimile către cer, unde Dumnezeu Se arată în slavă copiilor Săi.

§ 2. Întâia cerere

Ce cerem în întâia cerere: „Sfințească-se numele Tău”?

În întâia cerere: „Sfințească-se numele Tău”, cerem ca Dumnezeu să fie cunoscut, iubit, cinstit și slujit de toți și de noi în deosebi.

Ce înțelegem când cerem ca Dumnezeu să fie cunoscut, iubit, cinstit și slujit de toți?

Înțelegem să cerem ca necredincioșii să ajungă la cunoașterea adevăratului Dumnezeu, ca ereticii să-și recunoască rătăcirile, ca schismaticii să se întoarcă la unitatea Bisericii, ca păcătoșii să se îndrepte și ca drepții să stăruie în bine.

De ce, înainte de orice altceva, cerem ca numele lui Dumnezeu să fie sfințit?

Înainte de orice altceva cerem ca numele lui Dumnezeu să fie sfințit, pentru că slava lui Dumnezeu trebuie să ne fie mai la inimă decât toate bunurile și folosurile noastre.

Cum putem lucra la slava lui Dumnezeu?

Putem lucra la slava lui Dumnezeu prin rugăciune, prin pilda cea bună și îndreptând către El toate gândurile, simțămintele și faptele noastre.

§ 3. A doua cerere

Ce înțelegem prin împărăția lui Dumnezeu?

Prin împărăția lui Dumnezeu înțelegem o împărăție întreită spirituală, adică împărăția lui Dumnezeu în noi sau împărăția harului; împărăția lui Dumnezeu pe pământ, adică sfânta Biserică catolică; și împărăția lui Dumnezeu în ceruri, adică raiul.

Ce cerem prin cuvintele: „Vie împărăția Ta", în privința harului?

În privința harului cerem ca Dumnezeu să împărățească în noi prin harul Său sfințitor, prin care binevoiește a locui în noi ca un rege în palatul său; și să rămânem uniți cu El prin virtuțile credinței, nădejdii și dragostei, care sunt împărăția lui Dumnezeu în mintea, inima și voința noastră.

Ce cerem prin cuvintele: „Vie împărăția Ta", în privința Bisericii?

În privința Bisericii cerem ca ea să se întindă și să se răspândească tot mai mult în lumea întreagă pentru mântuirea oamenilor.

Ce cerem prin cuvintele: „Vie împărăția Ta", în privința slavei?

În privința slavei cerem să putem fi primiți într-o zi în sfântul Rai pentru care am fost creați și unde vom fi pe deplin fericiți.

§ 4. A treia cerere

Ce cerem în a treia cerere: „Facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ”?

În a treia cerere: „Facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ”, cerem harul de a face în toate voia lui Dumnezeu, ascultând de sfintele Lui porunci cu aceeași grabă cu care Îngerii și Sfinții Îi ascultă în cer. Cerem încă harul de a răspunde inspirațiilor dumnezeiești și de a trăi resemnați cu voia lui Dumnezeu când ne trimite necazuri.

Este de trebuință să împlinim voia lui Dumnezeu?

Este tot atât de trebuincios să împlinim voia lui Dumnezeu pe cât este de trebuincios să dobândim mântuirea veșnică, căci Isus Hristos a zis că numai acela va intra în împărăția cerurilor care va fi făcut voia Tatălui Său.

Cum putem cunoaște voia lui Dumnezeu?

Putem cunoaște voia lui Dumnezeu mai ales prin glasul Bisericii și al mai-marilor noștri sufletești, rânduiți de Dumnezeu să ne călăuzească pe calea mântuirii. O putem cunoaște și prin inspirațiile dumnezeiești și prin împrejurările înseși în care Domnul ne-a pus.

Trebuie să recunoaștem totdeauna voia lui Dumnezeu în întâmplările bune și rele ale vieții noastre?

În întâmplările atât bune cât și rele ale vieții noastre trebuie totdeauna să recunoaștem voia lui Dumnezeu, Care rânduiește sau îngăduie toate spre binele nostru.

§ 5. A patra cerere

Ce cerem în a patra cerere: „Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi”?

În a patra cerere: „Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi”, cerem de la Dumnezeu ceea ce ne este de trebuință în fiecare zi pentru suflet și pentru trup.

Ce cerem de la Dumnezeu pentru sufletul nostru?

Pentru sufletul nostru cerem de la Dumnezeu să-i întrețină viața spirituală, adică ne rugăm Domnului să ne dea harul Său, de care avem necontenit trebuință.

Cum se hrănește viața sufletului nostru?

Viața sufletului se hrănește mai ales prin hrana cuvântului dumnezeiesc și prin preasfântul Sacrament al altarului.

Ce cerem de la Dumnezeu pentru trupul nostru?

Pentru trupul nostru cerem cele de trebuință pentru întreținerea vieții vremelnice.

De ce zicem: „dă-ne nouă astăzi pâinea noastră" și nu zicem mai degrabă: „dă-ne astăzi pâinea"?

Zicem: „dă-ne nouă astăzi pâinea noastră" și nu: „dă-ne astăzi pâinea", ca să înlăturăm orice poftă de bunul altuia. Ne rugăm deci Domnului să ne ajute în câștigurile drepte și îngăduite, pentru ca să ne dobândim hrana prin ostenelile noastre, fără furt și fără înșelăciune.

De ce zicem: „dă-ne nouă pâinea", și nu: „dă-mi"?

Zicem: „dă-ne nouă" în loc de „dă-mi", ca să ne aducem aminte că bunurile venind de la Dumnezeu, dacă ni le dă din belșug, ni le dă ca să dăm prisosul săracilor.

De ce adăugăm „cea de toate zilele"?

Adăugăm „cea de toate zilele" pentru că trebuie să dorim cele de trebuință pentru a trăi, și nu belșugul de hrană și de bunuri pământești.

Ce mai înseamnă cuvântul „astăzi” în a patra cerere?

Cuvântul „astăzi” înseamnă că nu trebuie să fim prea îngrijorați de viitor, ci să cerem cele de trebuință pentru clipa de față.

§ 6. A cincea cerere

Ce cerem în a cincea cerere: „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”?

În a cincea cerere: „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”, cerem de la Dumnezeu să ne ierte păcatele, precum și noi iertăm celor care ne-au greșit.

De ce sunt numite păcatele noastre datorii?

Păcatele noastre sunt numite datorii pentru că, din pricina lor, trebuie să satisfacem dreptății dumnezeiești, fie în această viață, fie în cealaltă.

Cei care nu iartă aproapelui pot nădăjdui că Dumnezeu le va ierta?

Cei care nu iartă aproapelui nu au niciun temei să nădăjduiască că Dumnezeu le va ierta, cu atât mai mult cu cât se osândesc singuri, zicând lui Dumnezeu să le ierte precum iartă ei aproapelui.

§ 7. A șasea cerere

Care este obiectul celei de a șasea cereri: „Și nu ne lăsa pe noi să cădem în ispită”?

Prin a șasea cerere: „Și nu ne lăsa pe noi să cădem în ispită”, cerem de la Dumnezeu să ne izbăvească de ispite, fie neîngăduind să fim ispitiți, fie dându-ne harul de a nu fi biruiți.

Ce sunt ispitele?

Ispita este o atâțare la păcat care ne vine fie de la diavol, fie de la oamenii răi, fie de la patimile noastre.

Este păcat a avea ispite?

Nu, nu este păcat a avea ispite; dar este păcat a consimți la ele sau a ne pune de bunăvoie în primejdia de a consimți.

De ce îngăduie Dumnezeu să fim ispitiți?

Dumnezeu îngăduie să fim ispitiți pentru a încerca credincioșia noastră, pentru a face să crească virtuțile noastre și pentru a spori meritele noastre.

Ce trebuie să facem ca să evităm ispitele?

Pentru a evita ispitele trebuie să fugim de prilejurile primejdioase, să ne păzim simțurile, să primim des sacramentele și să alergăm la rugăciune.

§ 8. A șaptea cerere

Care este obiectul celei de a șaptea cereri: „Ci ne mântuiește de cel rău”?

În a șaptea cerere: „Ci ne mântuiește de cel rău”, cerem de la Dumnezeu să ne izbăvească de relele trecute, de față și viitoare, și mai ales de cel mai mare dintre toate relele, care este păcatul, și de osânda veșnică, care este pedeapsa lui.

De ce zicem: „izbăvește-ne de cel rău”, și nu: „de rele”?

Zicem: „izbăvește-ne de cel rău” și nu: „de rele”, pentru că nu trebuie să dorim a fi scutiți de toate relele acestei vieți, ci numai de acelea care sunt vătămătoare sufletului nostru; de aceea cerem să fim izbăviți de răul în general, adică de tot ceea ce Dumnezeu vede că este un rău pentru noi.

Nu este îngăduit să cerem să fim izbăviți de vreun rău anume, de pildă de o boală?

Ba da, este îngăduit să cerem să fim izbăviți de vreun rău anume, dar totdeauna lăsându-ne în voia lui Dumnezeu, Care

poate face să se întoarcă și această încercare spre folosul sufletului nostru.

La ce ne folosesc necazurile pe care Dumnezeu ni le trimite?

Necazurile pe care Dumnezeu ni le trimite ne folosesc ca să facem pocăință pentru greșelile noastre, ca să fie încercate virtuțile noastre și mai ales ca să-L urmăm pe Isus Hristos, Capul nostru, Căruia se cuvine să ne asemănăm în suferințe dacă voim să avem parte de slava Sa.

Ce înseamnă „Amin" la sfârșitul lui *Pater*?

Amin înseamnă: „Așa să fie"; așa doresc, așa mă rog Domnului și așa nădăjduiesc.

Pentru a dobândi harurile cerute în *Pater noster* este de ajuns să-l rostim oricum?

Pentru a dobândi harurile cerute în *Pater noster* trebuie să-l rostim fără grabă, cu atenție și cu evlavia inimii.

Când trebuie să spunem *Pater*?

Trebuie să spunem *Pater* în fiecare zi, pentru că în fiecare zi avem trebuință de ajutorul lui Dumnezeu.

Capitolul III: Ave Maria

Ce rugăciune avem obiceiul să spunem după *Pater*?

După *Pater* spunem Salutarea îngerească, adică *Ave Maria*, prin care alergăm la Preasfânta Fecioară.

De ce *Ave Maria* se numește Salutarea îngerească?

Ave Maria se numește Salutarea îngerească pentru că începe cu salutul pe care arhanghelul Gabriel l-a adus Fecioarei Maria.

Ale cui sunt cuvintele din *Ave Maria*?

Cuvintele din *Ave Maria* sunt în parte ale arhanghelului Gabriel, în parte ale sfintei Elisabeta, în parte ale Bisericii.

Care sunt cuvintele arhanghelului Gabriel?

Cuvintele arhanghelului Gabriel sunt: „Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei."

Când i-a spus Îngerul Mariei aceste cuvinte?

Îngerul i-a spus Mariei aceste cuvinte când a venit din partea lui Dumnezeu să-i vestească taina Întrupării, care avea să se săvârșească în ea.

Ce facem, salutând pe Preasfânta Fecioară cu cuvintele înseși ale Arhanghelului?

Salutând pe Preasfânta Fecioară cu cuvintele Arhanghelului, ne bucurăm împreună cu ea, aducându-ne aminte de darurile și privilegiile deosebite cu care Dumnezeu a învrednicit-o mai presus de toate celelalte făpturi.

Care sunt cuvintele sfintei Elisabeta?

Cuvintele sfintei Elisabeta sunt: „Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău."

Când a spus sfânta Elisabeta aceste cuvinte?

Sfânta Elisabeta a spus aceste cuvinte prin inspirația lui Dumnezeu, când, cu trei luni înainte de a naște pe sfântul Ioan Botezătorul, a fost cercetată de Preasfânta Fecioară, care purta deja în sânul ei pe Fiul său dumnezeiesc.

Ce facem spunând aceste cuvinte?

Spunând cuvintele sfintei Elisabeta, ne bucurăm împreună cu Preasfânta Fecioară de înalta ei vrednicie de Maică a lui

Dumnezeu, Îl binecuvântăm pe Dumnezeu și Îi mulțumim că ne-a dat pe Isus Hristos prin Maria.

Ale cui sunt celelalte cuvinte din *Ave Maria*?

Toate celelalte cuvinte din *Ave Maria* au fost adăugate de Biserică.

Ce cerem prin ultimele cuvinte din *Ave Maria*?

Prin ultimele cuvinte din *Ave Maria* cerem ocrotirea Preasfintei Fecioare în cursul acestei vieți și mai ales în ceasul morții, când vom avea cea mai mare trebuință de ea.

De ce, după *Pater*, spunem *Ave Maria* mai degrabă decât orice altă rugăciune?

Pentru că Preasfânta Fecioară este cea mai puternică Apărătoare a noastră pe lângă Isus Hristos. De aceea, după ce am spus rugăciunea pe care ne-a învățat-o Isus Hristos, ne rugăm Preasfintei Fecioare să ne dobândească harurile pe care le-am cerut.

Pentru ce motiv Preasfânta Fecioară este atât de puternică?

Preasfânta Fecioară este atât de puternică pentru că este Maica lui Dumnezeu și este cu neputință ca El să nu o asculte.

Ce ne învață Sfinții despre evlavia către Maria?

Despre evlavia către Maria, Sfinții ne învață că adevărații ei evlavioși sunt iubiți de Ea, că Ea îi ocrotește cu iubirea celei mai gingașe dintre mame și că, prin Ea, ei sunt siguri a-L afla pe Isus și a dobândi raiul.

Care evlavie în cinstea Mariei o recomandă Biserica în chip deosebit?

Evlavia pe care Biserica o recomandă în chip cu totul deosebit în cinstea Preasfintei Fecioare este rostirea sfântului Rozariu.

Capitolul IV: Chemarea Sfinților

Este bine și folositor să alergăm la mijlocirea Sfinților?

Este foarte folositor să ne rugăm Sfinților și orice creștin trebuie să o facă. Trebuie să ne rugăm mai ales Îngerilor noștri păzitori, sfântului Iosif, Ocrotitorul Bisericii, sfinților Apostoli, Sfinților al căror nume îl purtăm și Sfinților ocrotitori ai diecezei și ai parohiei.

Ce deosebire este între rugăciunile pe care le adresăm lui Dumnezeu și acelea pe care le adresăm Sfinților?

Între rugăciunile pe care le adresăm lui Dumnezeu și acelea pe care le adresăm Sfinților este această deosebire: ne rugăm lui Dumnezeu ca, fiind Izvorul harurilor, să ne dea bunurile și să ne izbăvească de rele; iar Sfinților ne rugăm ca ei să mijlocească pentru noi ca apărători ai noștri pe lângă Dumnezeu.

Când spunem că un Sfânt a făcut un har, ce vrem să zicem?

Când spunem că un Sfânt a făcut un har, vrem să zicem că Sfântul acela l-a dobândit de la Dumnezeu.

Partea a treia:

Poruncile lui Dumnezeu și ale Bisericii

Capitolul I: Poruncile lui Dumnezeu în general

Despre ce este vorba în a treia parte a Doctrinei creştine?

În a treia parte a Doctrinei creştine este vorba despre poruncile lui Dumnezeu şi ale Bisericii.

Câte porunci sunt în legea lui Dumnezeu?

Poruncile legii lui Dumnezeu sunt zece:

„Eu sunt Domnul Dumnezeul tău.

1. Să nu ai alţi dumnezei afară de Mine.
2. Să nu iei în deşert numele lui Dumnezeu.
3. Adu-ţi aminte să sfinţeşti sărbătorile.
4. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta.
5. Să nu ucizi.
6. Să nu faci fapte necurate.
7. Să nu furi.
8. Să nu mărturiseşti strâmb.

9. Să nu poftești femeia aproapelui tău.
10. Să nu poftești bunul aproapelui tău."

De ce poruncile lui Dumnezeu se numesc astfel?

Poruncile lui Dumnezeu se numesc astfel pentru că Însuși Dumnezeu le-a întipărit în sufletul fiecărui om, le-a dat pe muntele Sinai în legea veche, scrise pe două table de piatră, și Isus Hristos le-a întărit în legea nouă.

Care sunt poruncile tablei întâi?

Poruncile tablei întâi sunt cele trei dintâi, care privesc direct pe Dumnezeu și datoriile noastre către El.

Care sunt poruncile tablei a doua?

Poruncile tablei a doua sunt cele șapte de pe urmă, care privesc pe aproapele și datoriile noastre către el.

Suntem datori să păzim poruncile?

Da, suntem cu toții datori să păzim poruncile, pentru că toți trebuie să trăim după voia lui Dumnezeu Care ne-a creat, și este de ajuns a călca greu o singură poruncă pentru a merita iadul.

Putem păzi poruncile?

Putem, cu siguranță, păzi poruncile lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu ne poruncește nimic cu neputință și dă harul de a le păzi celor care îl cer precum se cuvine.

Ce trebuie să se aibă în vedere, în general, în fiecare poruncă?

În fiecare poruncă trebuie să se aibă în vedere partea pozitivă și partea negativă, adică ceea ce poruncește și ceea ce oprește.

Capitolul II: Poruncile care privesc pe Dumnezeu

§ 1. Porunca întâi

De ce se spune la început: „Eu sunt Domnul Dumnezeul tău”?

În fruntea poruncilor se spune: „Eu sunt Domnul Dumnezeul tău”, ca să știm că Dumnezeu, fiind Creatorul și Domnul

nostru, poate să ne poruncească ceea ce voiește, iar noi, făpturile Lui, suntem datori să-I ascultăm.

Ce ne poruncește Dumnezeu prin cuvintele poruncii întâi: „Să nu ai alți dumnezei afară de Mine”?

Prin cuvintele poruncii întâi: „Să nu ai alți dumnezei afară de Mine”, Dumnezeu ne poruncește să-L recunoaștem, să-L adorăm, să-L iubim și să-I slujim numai pe El ca Domn suveran al nostru.

Cum se împlinește porunca întâi?

Porunca întâi se împlinește prin exercitarea cultului lăuntric și a cultului din afară.

Ce este cultul lăuntric?

Cultul lăuntric este cinstea pe care o aducem lui Dumnezeu numai cu puterile sufletului, adică cu inteligența și cu voința.

Ce este cultul din afară?

Cultul din afară este omagiul pe care îl aducem lui Dumnezeu prin acte din afară și prin lucruri simțite.

Este de ajuns să-L adorăm pe Dumnezeu lăuntric în inimă?

Nu, nu este de ajuns să-L adorăm pe Dumnezeu lăuntric în inimă; trebuie să-L adorăm și din afară, cu sufletul și cu trupul, pentru că El este Creatorul și Domnul absolut al amândurora.

Poate cultul din afară să stea fără cultul lăuntric?

Nu, cultul din afară nu poate nicidecum să stea fără cultul lăuntric, pentru că, dacă nu este însoțit de acesta, rămâne lipsit de viață, de merit și de putere, precum un trup fără suflet.

Ce ne oprește porunca întâi?

Porunca întâi ne oprește idolatria, superstiția, sacrilegiul, erezia și orice alt păcat împotriva religiei.

Ce este idolatria?

Se numește idolatrie a da unei făpturi, de pildă unei statui, unei icoane, unui om, cultul suprem de adorație, care se cuvine numai lui Dumnezeu.

Cum se află arătată această oprire în Sfânta Scriptură?

În Sfânta Scriptură se află această oprire arătată prin cuvintele: „Să nu-ți faci chip cioplit și nicio asemănare a celor ce sunt sus în cer și jos pe pământ. Și să nu te închini lor, nici să le slujești."

Oprind aceste cuvinte orice fel de icoane?

Nu, nicidecum; ci numai icoanele dumnezeilor mincinoși, făcute spre a fi adorate, precum făceau idolatrii. Și aceasta este atât de adevărat, încât Dumnezeu Însuși i-a poruncit lui Moise să facă unele, precum cele două chipuri de heruvimi care erau pe chivot și șarpele de aramă din pustie.

Ce este superstiția?

Se numește superstiție orice evlavie potrivnică învățăturii și rânduielii Bisericii, precum și a atribui unei fapte sau unui lucru oarecare o putere supranaturală pe care nu o are.

Ce este sacrilegiul?

Sacrilegiul este profanarea unui loc, a unei persoane sau a unui lucru sfințit lui Dumnezeu și rânduit pentru cultul Său.

Ce este erezia?

Erezia este o rătăcire vinovată a minții, prin care se tăgăduiește cu încăpățânare un adevăr de credință.

Ce alte lucruri mai oprește porunca întâi?

Porunca întâi ne oprește încă a avea legături cu diavolul și a ne alipi de sectele anticreștine.

Acela care ar alerga la diavol sau l-ar chema ar săvârși un păcat greu?

Acela care ar alerga la diavol sau l-ar chema ar săvârşi un păcat cumplit, pentru că diavolul este cel mai viclean dintre vrăjmaşii lui Dumnezeu şi ai omului.

Este îngăduit să întrebăm mesele ce se numesc vorbitoare sau scriitoare, ori să cercetăm în vreun fel sufletele morţilor prin spiritism?

Toate practicile spiritismului sunt oprite, pentru că sunt superstiţioase şi adesea nu sunt lipsite de amestec diavolesc; de aceea au fost pe drept oprite de Biserică.

Opreşte porunca întâi, poate, a cinsti şi a chema pe Îngeri şi pe Sfinţi?

Nu, nu este oprit a cinsti şi a chema pe Îngeri şi pe Sfinţi; ba chiar trebuie să o facem, pentru că este lucru bun, folositor şi cu totul recomandat de Biserică, căci ei sunt prietenii lui Dumnezeu şi mijlocitorii noştri pe lângă El.

De vreme ce Isus Hristos este unicul nostru Mijlocitor pe lângă Dumnezeu, de ce alergăm şi la mijlocirea Preasfintei Fecioare şi a Sfinţilor?

Isus Hristos este Mijlocitorul nostru pe lângă Dumnezeu, pentru că, fiind adevărat Dumnezeu şi adevărat om, numai El, prin meritele Sale proprii, ne-a împăcat cu Dumnezeu şi ne dobândeşte de la El toate harurile. Dar Sfânta Fecioară şi Sfinţii, prin meritele lui Isus Hristos şi prin dragostea care îi uneşte cu Dumnezeu şi cu noi, ne ajută prin mijlocirea lor să

dobândim harurile pe care le cerem. Și acesta este unul dintre marile bunuri ale împărtășirii Sfinților.

Putem cinsti și sfintele icoane ale lui Isus Hristos și ale Sfinților?

Da, pentru că cinstea pe care o aducem sfintelor icoane ale lui Isus Hristos și ale Sfinților se îndreaptă către persoanele lor însele.

Și moaștele Sfinților, le putem cinsti?

Da, trebuie să cinstim și moaștele Sfinților, pentru că trupurile lor au fost mădulare vii ale lui Isus Hristos și temple ale Duhului Sfânt și trebuie să învieze slăvite la viața veșnică.

Ce deosebire este între cultul pe care îl aducem lui Dumnezeu și cultul pe care îl aducem Sfinților?

Între cultul pe care îl aducem lui Dumnezeu și cultul pe care îl aducem Sfinților este această deosebire: pe Dumnezeu Îl adorăm pentru desăvârșirea Lui infinită; pe Sfinți, dimpotrivă, nu îi adorăm, ci îi cinstim și îi venerăm ca prieteni ai lui Dumnezeu și mijlocitori ai noștri pe lângă El. Cultul pe care îl aducem lui Dumnezeu se numește cult de latrie, adică adorație; iar cultul pe care îl aducem Sfinților se numește cult de dulie, adică venerare a slujitorilor lui Dumnezeu; în sfârșit, cultul deosebit pe care îl aducem Preasfintei Fecioare se numește cult de hiperdulie, adică o venerare cu totul specială, ca pentru Maica lui Dumnezeu.

§ 2. A doua poruncă

Ce ne opreşte a doua poruncă: „Să nu iei în deşert numele lui Dumnezeu”?

A doua poruncă: „Să nu iei în deşert numele lui Dumnezeu” ne opreşte:

1. a întrebuința numele lui Dumnezeu fără respect;
2. a huli împotriva lui Dumnezeu, împotriva Preasfintei Fecioare și împotriva Sfinților;
3. a face jurăminte mincinoase și fără trebuință, ori oprite din orice pricină.

Ce înseamnă a întrebuința numele lui Dumnezeu fără respect?

A întrebuința numele lui Dumnezeu fără respect înseamnă a rosti acest nume sfânt și tot ceea ce se leagă în chip deosebit de Dumnezeu, precum numele lui Isus, al Mariei și al Sfinților, cu mânie, în glumă sau în orice alt chip lipsit de cuviință.

Ce este hula?

Hula este un păcat îngrozitor, care stă în cuvinte ori fapte de dispreț sau de blestem împotriva lui Dumnezeu, a Sfintei Fecioare, a Sfinților ori împotriva lucrurilor sfinte.

Este vreo deosebire între hulă şi blestemare?

Este deosebire, pentru că în hulă se aruncă blestemul ori se dorește răul lui Dumnezeu, Sfintei Fecioare, Sfinților; iar în blestemare se dorește răul sieși ori aproapelui.

Ce înseamnă a jura?

A jura înseamnă a lua pe Dumnezeu ca martor al adevărului a ceea ce spunem sau a ceea ce făgăduim.

Este întotdeauna oprit a jura?

Nu este întotdeauna oprit a jura; este îngăduit și chiar o cinste adusă lui Dumnezeu, când este trebuință și jurământul se face cu adevăr, cu chibzuință și cu dreptate.

Când nu se jură cu adevăr?

Când se întărește cu jurământ ceea ce știm sau credem a fi mincinos și când se făgăduiește cu jurământ ceea ce nu avem de gând să împlinim.

Când nu se jură cu chibzuință?

Când se jură fără prudență și fără gândire cumpănită, ori pentru lucruri de mică însemnătate.

Când nu se jură cu dreptate?

Când se jură a face un lucru care nu este drept ori îngăduit, precum a te răzbuna, a fura și alte asemenea.

Suntem datori să ținem jurământul de a face lucruri nedrepte ori oprite?

Nu numai că nu suntem datori să-l ținem, ci am păcătui făcându-le, pentru că sunt oprite de legea lui Dumnezeu sau a Bisericii.

Ce păcat săvârșește acela care jură strâmb?

Acela care jură strâmb săvârșește un păcat de moarte, pentru că necinstește greu pe Dumnezeu, adevărul infinit, luându-L martor la un lucru mincinos.

Ce ne poruncește a doua poruncă?

A doua poruncă ne poruncește să cinstim sfântul nume al lui Dumnezeu și să împlinim nu numai jurămintele, ci și făgăduințele.

Ce este o făgăduință?

O făgăduință este promisiunea făcută lui Dumnezeu a unui lucru bun, cu putință nouă și mai bun decât contrariul lui, la care ne legăm ca și cum ne-ar fi poruncit.

Dacă împlinirea unei făgăduințe ar ajunge, în totul sau în parte, foarte grea, ce ar trebui să facem?

Se poate cere schimbarea sau dezlegarea de făgăduință de la Episcopul său ori de la Suveranul Pontif, după însemnătatea făgăduinței.

Este păcat a nu ține făgăduințele?

A nu ține făgăduințele este păcat. De aceea nu trebuie să facem făgăduințe fără o gândire cumpănită și, de obicei, fără sfatul duhovnicului ori al altei persoane prudente, ca să nu ne punem în primejdia de a păcătui.

Se pot face făgăduințe Sfintei Fecioare și Sfinților?

Făgăduințele se fac numai lui Dumnezeu; totuși se poate făgădui lui Dumnezeu că vom face ceva în cinstea Sfintei Fecioare ori a Sfinților.

§ 3. A treia poruncă

Ce ne poruncește a treia poruncă: „Adu-ți aminte să sfințești sărbătorile”?

A treia poruncă: „Adu-ți aminte să sfințești sărbătorile” ne poruncește să cinstim pe Dumnezeu prin rânduielile cultului în zilele de sărbătoare.

Care sunt zilele de sărbătoare?

În legea veche erau ziua sâmbetei și alte zile deosebit de solemne pentru poporul evreu; în legea nouă sunt duminicile și celelalte sărbători rânduite de Biserică.

De ce, în legea nouă, se sfințește duminica în locul sâmbetei?

Duminica, care înseamnă ziua Domnului, a luat locul sâmbetei, pentru că în acea zi a înviat Isus Hristos, Domnul nostru.

Care este rânduiala cultului ce ni se porunceşte în zilele de sărbătoare?

Ni se poruncește să asistăm cu evlavie la sfânta jertfă a Liturghiei.

Prin ce alte rânduieli sfințește un bun creștin sărbătorile?

Un bun creștin sfințește sărbătorile:

1. luând parte la învățătura creștinească, la predici și la slujbe;
2. primind des, cu cuvenitele dispoziții, sacramentele Pocăinței și ale Euharistiei;
3. îndeletnicindu-se cu rugăciunea și cu faptele dragostei creștinești către aproapele.

Ce ne opreşte a treia poruncă?

A treia poruncă ne oprește lucrările servile și orice altă îndeletnicire care ne abate de la cultul dumnezeiesc.

Care sunt lucrările servile oprite în zilele de sărbătoare?

Lucrările servile oprite în zilele de sărbătoare sunt lucrările numite manuale, adică lucrările materiale la care trupul are mai multă parte decât mintea, precum acelea pe care le fac de obicei slujitorii, muncitorii și meșteșugarii.

Ce păcat săvârșim lucrând în zilele de sărbătoare?

Lucrând în zilele de sărbătoare se săvârșește un păcat de moarte; totuși, dacă lucrul ține puțin, nu este vină grea.

Nu este nicio lucrare servilă îngăduită în zilele de sărbătoare?

În zilele de sărbătoare sunt îngăduite lucrările trebuincioase vieții ori slujirii lui Dumnezeu și acelea care se fac pentru o pricină gravă, cerând, dacă se poate, îngăduința parohului.

De ce sunt oprite lucrările servile în zilele de sărbătoare?

Lucrările servile sunt oprite în zilele de sărbătoare pentru ca să ne putem îndeletnici mai bine cu cultul dumnezeiesc și cu mântuirea sufletului nostru și ca să ne odihnim de osteneli. De aceea nu este oprit a ne da la petreceri cinstite.

De ce alte lucruri trebuie să ne ferim mai ales în zilele de sărbătoare?

În zilele de sărbătoare trebuie să ne ferim mai presus de toate de păcat și de tot ceea ce poate duce la păcat, precum petrecerile și adunările primejdioase.

Capitolul III: Poruncile care privesc pe aproapele

§ 1. A patra poruncă

Ce ne poruncește a patra poruncă: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”?

A patra poruncă: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta” ne poruncește să cinstim pe tatăl nostru și pe mama noastră, să le ascultăm în toate cele ce nu sunt păcat și să-i ajutăm în nevoile lor sufletești și vremelnice.

Ce ne oprește a patra poruncă?

A patra poruncă ne oprește a supăra pe părinții noștri prin cuvinte, prin fapte și în orice alt chip.

Sub numele de tată și mamă, pe cine mai cuprinde această poruncă?

Sub numele de tată și de mamă, această poruncă îi cuprinde încă pe toți mai-marii noștri, atât bisericești cât și laici; de aceea le datorăm ascultare și respect.

De unde le vine părinților puterea de a porunci copiilor și copiilor datoria de a asculta?

Puterea pe care o au părinții de a porunci copiilor și datoria copiilor de a asculta vin de la Dumnezeu, Care a întemeiat și a rânduit familia astfel încât omul să afle în ea cele dintâi mijloace trebuincioase desăvârșirii sale materiale și sufletești.

Au părinții datorii față de copiii lor?

Părinții au datoria să-și iubească, să-și îngrijească și să-și hrănească copiii, să se îngrijească de educația lor religioasă și civilă, să le dea pilda cea bună, să-i ferească de prilejurile de păcat, să-i îndrepte pentru greșelile lor și să-i ajute să îmbrățișeze starea la care sunt chemați de Dumnezeu.

Ne-a dat Dumnezeu chipul familiei desăvârșite?

Dumnezeu ne-a dat chipul familiei desăvârșite în sfânta Familie, în care Isus Hristos a trăit supus Preasfintei Fecioare și

sfântului Iosif până la treizeci de ani, adică până când a început să împlinească misiunea încredințată de Tatăl cel veșnic de a propovădui Evanghelia.

Dacă familiile ar trăi izolate, despărțite una de alta, ar putea ele să-și poarte de grijă pentru toate trebuințele lor materiale și morale?

Dacă familiile ar trăi izolate, despărțite una de alta, ele nu ar putea să-și poarte de grijă pentru trebuințele lor; de aceea este de trebuință să fie unite într-o societate civilă, ca să se ajute unele pe altele spre desăvârșirea lor și spre fericirea lor comună.

Ce este societatea civilă?

Societatea civilă este adunarea mai multor familii, sub ascultarea autorității unui cap, pentru a se ajuta unele pe altele să ajungă la desăvârșirea lor și la fericirea vremelnică.

De unde vine societății civile autoritatea care o cârmuiește?

Autoritatea care cârmuiește societatea civilă vine de la Dumnezeu, Care voiește ca ea să fie întemeiată pentru binele obștesc.

Este datorie a cinsti autoritatea care cârmuiește societatea civilă și a-i da ascultare?

Da, toți cei care aparțin societății civile au datoria să cinstească autoritatea și să-i dea ascultare, pentru că această autoritate vine de la Dumnezeu și astfel o cere binele obștesc.

Trebuie să cinstim toate legile puse de autoritatea civilă?

Trebuie să cinstim toate legile pe care le pune autoritatea civilă, cu condiția să nu fie potrivnice legii lui Dumnezeu; aceasta este porunca și pilda Domnului nostru Isus Hristos.

În afară de ascultare și de respectarea legilor puse de autoritate, cei ce fac parte din societatea civilă au și alte datorii?

Cei ce fac parte din societatea civilă, afară de datoria respectului și a ascultării față de legi, au datoria să trăiască în înțelegere și să lucreze cu toate puterile și cu toate mijloacele ca să domnească în ea, spre folosul obștesc, virtutea, pacea, rânduiala și bunăstarea.

§ 2. A cincea poruncă

Ce ne oprește a cincea poruncă: „Să nu ucizi”?

A cincea poruncă: „Să nu ucizi” oprește a da moarte aproapelui, a-l bate, a-l lovi ori a-i face orice alt rău trupului, fie prin noi înșine, fie prin alții. Oprește încă a-l jigni prin cuvinte insultătoare și a-i voi răul. În această poruncă

Dumnezeu oprește și a-și da omului moarte sieși, adică sinuciderea.

De ce este păcat greu a ucide pe aproapele?

Pentru că cel care ucide își însușește fără temei dreptul asupra vieții omului, care aparține numai lui Dumnezeu; pentru că strică siguranța societății omenești; și pentru că ia aproapelui viața, care este cel mai mare bun firesc pe care îl are pe pământ.

Sunt cazuri în care este îngăduit a ucide pe aproapele?

Este îngăduit a ucide pe aproapele când se luptă într-un război drept; când, prin porunca autorității supreme, se împlinește o osândă la moarte, ca pedeapsă pentru vreo crimă; și, în sfârșit, când omul se află în caz de apărare trebuincioasă și legitimă împotriva unui atacator nedrept.

Oprește Dumnezeu, în a cincea poruncă, și a vătăma viața sufletească a aproapelui?

Da, Dumnezeu, în a cincea poruncă, oprește și a vătăma viața sufletească a aproapelui prin scandal.

Ce este scandalul?

Scandalul este orice cuvânt, orice faptă sau orice omisiune care este pentru alții prilej de a săvârși păcatul.

Este scandalul păcat greu?

Scandalul este păcat greu, pentru că tinde să nimicească cea mai mare lucrare a lui Dumnezeu, care este Răscumpărarea, prin pierderea unui suflet; pentru că dă aproapelui moartea sufletului, răpindu-i viața harului, care este mai scumpă decât viața trupului; și pentru că este pricină a unei mulțimi de păcate. De aceea Dumnezeu amenință cu cele mai aspre pedepse pe cei care dau scandal.

De ce, în a cincea poruncă, Dumnezeu oprește a-și da omul moarte sieși sau a se sinucide?

În a cincea poruncă, Dumnezeu oprește sinuciderea pentru că omul nu este stăpân pe viața sa, după cum nu este nici pe viața altuia. Iar Biserica pedepsește sinuciderea cu lipsirea de îngropare bisericească.

Oprește a cincea poruncă și duelul?

Da, a cincea poruncă oprește și duelul, pentru că duelul are din răutatea sinuciderii și din aceea a uciderii; și oricine ia parte la el de bunăvoie, chiar numai ca simplu privitor, este excomunicat.

Este duelul oprit și atunci când nu este primejdie de moarte?

Da, duelul este oprit și atunci, pentru că nu numai că nu ne este îngăduit să ucidem, dar nu ne este îngăduit nici măcar să rănim de bunăvoie pe noi înșine ori pe alții.

Poate apărarea onoarei să scuze duelul?

Nu, pentru că nu este adevărat că prin duel se repară jignirea și pentru că nu se poate repara onoarea printr-o faptă nedreaptă, necugetată și barbară, cum este duelul.

Ce ne porunceşte a cincea poruncă?

A cincea poruncă ne porunceşte să iertăm vrăjmaşilor noştri şi să voim binele tuturor.

Ce trebuie să facă acela care a pricinuit aproapelui vătămare pentru viaţa trupului sau pentru viaţa sufletului?

Nu este de ajuns ca acela care a pricinuit aproapelui vătămare să se spovedească; el trebuie să repare și răul pe care l-a făcut, îndreptând pagubele, retrăgând rătăcirile pe care le-a învățat și dând pilda cea bună.

§ 3. Porunca a șasea și a noua

Ce ne opreşte porunca a şasea: „Să nu faci fapte necurate”?

Porunca a șasea: „Să nu faci fapte necurate” ne oprește orice faptă, orice privire, orice cuvânt împotriva castității și necredincioșia în căsătorie.

Ce oprește porunca a noua?

Porunca a noua oprește în chip lămurit orice dorință împotriva credincioșiei pe care soții și-au jurat-o unindu-se prin căsătorie. Oprește, de asemenea, orice gând vinovat ori orice dorință de fapte oprite de porunca a șasea.

Necurăția este un păcat mare?

Este un păcat foarte greu și urâcios înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor; îl coboară pe om la starea dobitoacelor fără rațiune, îl trage la multe alte păcate și vicii și atrage cele mai grozave pedepse în viața aceasta și în cealaltă.

Toate gândurile care ne vin în minte împotriva curăției sunt păcate?

Gândurile care ne vin în minte împotriva curăției nu sunt, prin ele însele, păcate; ele sunt mai degrabă ispite și aţâțări la păcat.

Când sunt gândurile rele păcate?

Gândurile rele, chiar când nu sunt urmate de faptă, sunt păcate atunci când le dăm prilej în chip vinovat, sau când consimțim la ele, ori când ne punem în primejdia apropiată de a consimți.

Ce ne poruncesc porunca a șasea și a noua?

Porunca a șasea ne poruncește să fim curați și modești în faptele noastre, în priviri, în purtare și în cuvinte. Porunca a noua ne poruncește să fim curați și neprihăniți chiar lăuntric, adică în mintea și în inima noastră.

Ce este bine să facem pentru a păzi porunca a șasea și a noua?

Pentru a păzi bine porunca a șasea și a noua trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu des și din adâncul inimii, să fim evlavioși către Fecioara Maria, Maica curăției, să ne aducem aminte că Dumnezeu ne vede, să ne gândim la moarte, la pedepsele dumnezeiești, la patima lui Isus Hristos, să ne păzim simțurile, să practicăm mortificarea creștinească și să ne apropiem des de sacramente cu cuvenitele dispoziții.

De ce trebuie să fugim ca să ne păstrăm în curăție?

Ca să ne păstrăm în curăție, se cuvine să fugim de trândăvie, de tovarășiile rele, de necumpătare, să evităm chipurile necuviincioase, spectacolele destrăbălate, vorbirile primejdioase și toate celelalte prilejuri de păcat.

§ 4. A șaptea poruncă

Ce ne oprește a șaptea poruncă: „Să nu furi”?

A șaptea poruncă: „Să nu furi" oprește a lua ori a ține pe nedrept bunul altuia și a face pagubă aproapelui în bunurile sale, în orice chip ar fi.

Ce înseamnă a fura?

A fura înseamnă a lua pe nedrept bunul altuia împotriva voinței stăpânului său, atunci când acesta are deplină rațiune și drept deplin de a nu voi să fie lipsit de el.

De ce este oprit furtul?

Pentru că prin furt se păcătuiește împotriva dreptății și se face nedreptate aproapelui, luând și ținând împotriva dreptului și a voinței lui ceea ce îi aparține.

Ce este bunul altuia?

Bunul altuia este tot ceea ce aparține aproapelui, fie ca proprietate, fie ca folosință, fie chiar numai ca depozit.

În câte chipuri se ia pe nedrept bunul altuia?

În două chipuri: prin furt și prin jaf.

Cum se săvârșește furtul?

Furtul se săvârșește când se ia bunul altuia pe ascuns.

Cum se săvârșește jaful?

Jaful se săvârșește când se ia cu silă și pe față bunul altuia.

În ce cazuri se poate lua bunul altuia fără păcat?

Când stăpânul nu se împotrivește sau când împotrivirea lui este nedreaptă, ceea ce ar fi dacă cineva s-ar afla în nevoie extremă, cu condiția să ia numai ceea ce îi este cu totul trebuincios pentru a-și acoperi trebuința grabnică și extremă.

Se poate face pagubă aproapelui în bunurile sale numai prin furt și jaf?

I se face pagubă și prin înșelăciune, prin cămătă și prin orice altă nedreptate săvârșită împotriva bunurilor sale.

Cum se săvârșește înșelăciunea?

Este înșelăciune când se amăgește aproapele în negustorie prin cântare mincinoasă, măsuri mincinoase, monedă falsă și marfă rea; când se falsifică înscrisuri și hârtii; într-un cuvânt, ori de câte ori se înșală în vânzări, cumpărări și în orice altă învoială și, de asemenea, când nu se voiește a da prețul drept și prețul învoit.

În ce stă cămăta?

Cămăta stă în a cere, fără titlu legitim, un dobândă nelegiuită pentru o sumă împrumutată, abuzând de nevoia și de neștiința altuia.

Ce alte nedreptăți se săvârșesc împotriva bunului aproapelui?

Este nedreptate a-i pricinui aproapelui pierdere pe nedrept a ceea ce are, a-i strica posesiunile, a nu lucra precum se cuvine, a nu plăti cu răutate datoriile ori marfa cumpărată, a lovi sau a ucide dobitoacele ce îi aparțin, a strica ori a lăsa să se strice ceea ce avem în pază, a împiedica pe cineva să facă un câștig drept, a ține partea hoților, a primi, a ascunde sau a cumpăra lucruri furate.

Este păcat greu a fura?

Este un păcat greu împotriva dreptății atunci când este materie gravă, pentru că este foarte de trebuință ca dreptul fiecăruia asupra bunului său să fie respectat, și aceasta pentru binele persoanelor, al familiilor și al societății.

Când este materia furtului gravă?

Este gravă atunci când se ia un lucru însemnat și, de asemenea, când, deși se ia un lucru de mică valoare, aproapele suferă o pagubă mare.

Ce ne porunceşte a şaptea poruncă?

A șaptea poruncă ne poruncește să respectăm bunul altuia, să dăm muncitorilor plata dreaptă și să păzim dreptatea în tot ceea ce privește proprietatea altuia.

Pentru acela care a păcătuit împotriva poruncii a şaptea este de ajuns să se spovedească?

Pentru acela care a păcătuit împotriva poruncii a șaptea, spovada nu este de ajuns; trebuie să facă tot ce poate ca să înapoieze bunul altuia și să repare pagubele pricinuite.

Ce este repararea pagubelor pricinuite?

Repararea pagubelor pricinuite este despăgubirea pe care trebuie să o dăm aproapelui pentru roadele și câștigurile pierdute din pricina furtului și a celorlalte nedreptăți făcute în paguba lui.

Cui trebuie înapoiat lucrul furat?

Celui ce a fost furat; moștenitorilor lui, dacă a murit; iar dacă este cu adevărat cu neputință, trebuie dată valoarea lui spre folosul săracilor și al lucrărilor pioase.

Ce trebuie să facem când găsim un lucru de mare preț?

Trebuie să ne dăm toată silința să aflăm stăpânul și să i-l înapoiem cu credincioșie.

§ 5. A opta poruncă

Ce ne oprește a opta poruncă: „Să nu mărturisești strâmb”?

A opta poruncă: „Să nu mărturisești strâmb” oprește a depune mărturie mincinoasă la judecată. Oprește încă defăimarea sau

vorbirea de rău, calomnia, lingușirea, judecata și bănuiala temerară și orice fel de minciună.

Ce este defăimarea sau vorbirea de rău?

Defăimarea sau vorbirea de rău este un păcat care stă în a descoperi, fără pricină dreaptă, păcatele și defectele altuia.

Ce este calomnia?

Calomnia este un păcat care stă în a pune cu răutate pe seama aproapelui greșeli și defecte pe care nu le are.

Ce este lingușirea?

Lingușirea este un păcat care stă în a amăgi pe cineva, spunând pe nedrept bine despre el sau despre altul, cu gând să dobândim vreun folos.

Ce este judecata sau bănuiala temerară?

Judecata sau bănuiala temerară este un păcat care stă în a judeca rău sau a bănui de rău pe aproapele fără pricină dreaptă.

Ce este minciuna?

Minciuna este un păcat care stă în a afirma ca adevărat ori ca mincinos, prin cuvinte sau prin fapte, ceea ce nu credem a fi astfel.

De câte feluri este minciuna?

Minciuna este de trei feluri: minciuna glumeață, minciuna folositoare și minciuna vătămătoare.

Ce este minciuna glumeață?

Minciuna glumeață este aceea în care se minte numai din glumă și fără a face pagubă nimănui.

Ce este minciuna folositoare?

Minciuna folositoare este afirmarea unui lucru mincinos spre folosul propriu ori al altuia, dar fără pagubă pentru cineva.

Ce este minciuna vătămătoare?

Minciuna vătămătoare este afirmarea unui lucru mincinos care pricinește pagubă aproapelui.

Este îngăduit a minți?

Nu este niciodată îngăduit a minți, nici din glumă, nici pentru folosul propriu, nici pentru folosul altuia, pentru că minciuna este rea prin ea însăși.

Ce păcat este minciuna?

Când minciuna este glumeață ori folositoare, este păcat venial; dar când este vătămătoare, este păcat de moarte dacă paguba pricinuită este mare.

Este totdeauna de trebuință să spunem tot ceea ce gândim?

Nu, aceasta nu este totdeauna de trebuință, mai ales când cel care întreabă nu are drept să știe ceea ce cere.

Pentru acela care a păcătuit împotriva poruncii a opta este de ajuns să se spovedească?

Pentru acela care a păcătuit împotriva poruncii a opta, nu este de ajuns să se spovedească; el este dator să retragă cele calomnioase spuse împotriva aproapelui și să repare, pe cât poate, pagubele pricinuite.

Ce ne poruncește a opta poruncă?

A opta poruncă ne poruncește să spunem, când trebuie, adevărul și să tâlcuim spre bine, pe cât putem, faptele aproapelui nostru.

§ 6. A zecea poruncă

Ce ne oprește a zecea poruncă: „Să nu pofteşti bunul aproapelui tău”?

A zecea poruncă: „Să nu pofteşti bunul aproapelui tău” ne oprește dorința de a lipsi pe altul de bunul său și dorința de a dobândi bunuri prin mijloace nedrepte.

De ce ne opreşte Dumnezeu şi dorinţa bunului altuia?

Dumnezeu ne opreşte dorinţele neorânduite ale bunului altuia, pentru că voieşte să fim drepţi chiar şi lăuntric şi să ne ţinem totdeauna foarte departe de faptele nedrepte.

Ce ne porunceşte a zecea poruncă?

A zecea poruncă ne porunceşte să ne mulţumim cu starea în care ne-a pus Dumnezeu şi să suferim cu răbdare sărăcia atunci când Dumnezeu voieşte să fim în această stare.

Cum poate un creştin să fie mulţumit în sărăcie?

Un creştin poate fi mulţumit chiar şi în sărăcie, socotind că cel mai mare dintre bunuri este o conştiinţă curată şi liniştită, că adevărata noastră patrie este cerul şi că Isus Hristos S-a făcut sărac din iubire pentru noi şi a făgăduit o răsplată deosebită tuturor celor care suferă cu răbdare sărăcia.

Capitolul IV: Poruncile Bisericii

§ 1. Poruncile Bisericii în general

În afară de poruncile lui Dumnezeu, ce mai trebuie să păzim?

În afară de poruncile lui Dumnezeu, trebuie să păzim și poruncile Bisericii.

Suntem datori să ascultăm de Biserică?

Fără nicio îndoială suntem datori să ascultăm de Biserică, pentru că Însuși Isus Hristos ne poruncește aceasta și pentru că poruncile Bisericii ajută la păzirea poruncilor lui Dumnezeu.

Când începe datoria de a păzi poruncile Bisericii?

Datoria de a păzi poruncile Bisericii începe, de obicei, când omul ajunge la uzul rațiunii.

Este păcat a călca o poruncă a Bisericii?

A călca cu știință o poruncă a Bisericii în materie gravă este păcat de moarte.

Cine poate dezlega de o poruncă a Bisericii?

Numai Papa poate dezlega de poruncile Bisericii, și aceia cărora le-a dat el această putere.

Câte sunt poruncile Bisericii și care sunt?

Poruncile Bisericii sunt cinci:

1. A asculta sfânta Liturghie în toate duminicile și în celelalte sărbători de poruncă.
2. A posti în Postul Mare, la cele patru timpuri și în ajunurile rânduite; și a nu mânca carne în zilele oprite.
3. A te spovedi cel puțin o dată pe an și a te împărtăși la Paști, fiecare în parohia sa.
4. A plăti zeciuielile datorate Bisericii, după obiceiuri.
5. A nu face nunți în vremuri oprite, adică de la întâia duminică din Advent până la Epifanie și de la întâia zi din Postul Mare până la octava Paștilor.

§ 2. Întâia poruncă a Bisericii

Ce ne poruncește întâia poruncă a Bisericii: „A asculta sfânta Liturghie în toate duminicile și în celelalte sărbători de poruncă”?

Întâia poruncă a Bisericii: „A asculta sfânta Liturghie în toate duminicile și în celelalte sărbători de poruncă” ne poruncește să luăm parte cu evlavie la sfânta Liturghie în toate duminicile și în celelalte sărbători de poruncă.

La care Liturghie dorește Biserica să luăm parte duminicile și în celelalte sărbători de poruncă?

Liturghia la care dorește Biserica să luăm parte, pe cât se poate, duminicile și în celelalte sărbători de poruncă este Liturghia parohială.

De ce recomandă Biserica credincioșilor să ia parte la Liturghia parohială?

Biserica recomandă credincioșilor să ia parte la Liturghia parohială:

1. ca aceia care sunt din aceeași parohie să se unească spre a se ruga împreună cu parohul, care este capul lor;
2. ca parohienii să aibă parte mai mult la sfânta Jertfă, care se aplică în chip deosebit pentru ei;
3. ca să audă adevărurile Evangheliei, pe care parohii sunt datori să le tâlcuiască la sfânta Liturghie;

4. ca să cunoască rânduielile și înștiințările care se fac la această Liturghie.

Ce înseamnă cuvântul: duminică?

Cuvântul duminică înseamnă ziua Domnului, adică zi deosebit închinată slujirii dumnezeiești.

De ce, în întâia poruncă a Bisericii, se pomenește în chip deosebit duminica?

În întâia poruncă a Bisericii se pomenește în chip deosebit duminica, pentru că este sărbătoarea principală la creștini, precum sâmbăta (sabătul) era sărbătoarea principală la iudei, prin așezarea lui Dumnezeu Însuși.

Ce alte sărbători a rânduit Biserica?

Biserica a rânduit și sărbătorile Domnului nostru, ale Preasfintei Fecioare, ale Îngerilor și ale Sfinților.

De ce a rânduit Biserica și alte sărbători ale Domnului nostru?

Biserica a rânduit și alte sărbători ale Domnului nostru în amintirea tainelor Sale dumnezeiești.

De ce au fost rânduite sărbătorile Preasfintei Fecioare, ale Îngerilor și ale Sfinților?

Sărbătorile Preasfintei Fecioare, ale Îngerilor și ale Sfinților au fost rânduite:

1. în amintirea harurilor pe care Dumnezeu li le-a dat și spre a mulțumi bunătății dumnezeiești;
2. ca să-i cinstim, să le urmăm pildele și să dobândim ajutorul rugăciunilor lor.

§ 3. A doua poruncă a Bisericii

Ce ne poruncește a doua poruncă a Bisericii prin cuvintele: „A posti în zilele rânduite”?

A doua poruncă a Bisericii, prin cuvintele: „A posti în zilele rânduite”, ne poruncește să postim:

1. în Postul Mare;
2. în unele zile din Advent, acolo unde postul este rânduit;
3. la cele patru timpuri;
4. în unele ajunuri.

În ce stă postul?

Postul stă în a nu lua decât o singură masă pe zi și a ne feri de mâncărurile oprite.

În zilele de post se poate lua seara o mică gustare?

Prin îngăduința Bisericii, în zilele de post se poate lua seara o mică gustare.

La ce folosește postul?

Postul folosește ca să ne pregătim mai bine pentru rugăciune, să facem pocăință pentru păcatele săvârșite și să ne ferim de a săvârși altele noi.

Cine este dator la post?

Sunt datori la post toți creștinii care au împlinit douăzeci și unu de ani și care nu sunt nici dezlegați, nici scutiți printr-o piedică legitimă.

Cei care nu sunt datori la post sunt cu totul scutiți de orice mortificare?

Cei care nu sunt datori la post nu sunt cu totul scutiți de orice mortificare, pentru că toți suntem datori să facem pocăință.

În ce scop a fost rânduit Postul Mare?

Postul Mare a fost rânduit ca să urmăm într-un fel postul aspru de patruzeci de zile pe care Isus Hristos l-a ținut în pustie și ca să ne pregătim, prin pocăință, să prăznuim cu sfințenie Paștile.

În ce scop a fost rânduit postul Adventului?

Postul Adventului a fost rânduit ca să ne pregătim să prăznuim cu sfințenie Nașterea Domnului.

În ce scop a fost rânduit postul celor patru timpuri?

Postul celor patru timpuri a fost rânduit:

ca să sfințim fiecare anotimp al anului printr-o pocăință de câteva zile;
ca să cerem de la Dumnezeu păstrarea roadelor pământului;
ca să-I mulțumim pentru roadele pe care ni le-a dat;
și ca să-L rugăm să dea Bisericii Sale slujitori sfinți, a căror hirotonire se face sâmbăta celor patru timpuri.

În ce scop a fost rânduit postul ajunurilor?

Postul ajunurilor a fost rânduit ca să ne pregătim să prăznuim cu sfințenie sărbătorile cele mai mari.

Ce ne este oprit vinerea și sâmbăta când nu este dezlegare?

Vinerea și sâmbăta când nu este dezlegare ne este oprit a mânca carne, afară de caz de nevoie.

De ce a voit Biserica să ne ferim în acele zile de a mânca carne?

Ca să facem pocăință în fiecare săptămână și mai ales vinerea, în cinstea Patimii, și sâmbăta, în amintirea îngropării lui Isus Hristos și în cinstea Preasfintei Fecioare.

§ 4. A treia poruncă a Bisericii

Ce ne poruncește Biserica prin cuvintele poruncii a treia: „A te spovedi cel puțin o dată pe an”?

Prin cuvintele poruncii a treia: „A te spovedi cel puțin o dată pe an”, Biserica obligă pe toți creștinii care au ajuns la uzul rațiunii să se apropie cel puțin o dată pe an de sacramentul Pocăinței.

Care este timpul cel mai potrivit pentru a împlini porunca spovedaniei anuale?

Timpul cel mai potrivit pentru a împlini porunca spovedaniei anuale este Postul Mare, după obiceiul introdus și aprobat în toată Biserica.

De ce spune Biserica să ne spovedim cel puțin o dată pe an?

Biserica spune: „cel puțin”, ca să ne arate dorința ei ca noi să ne apropiem mai des de sacramente.

Este, așadar, un lucru folositor să ne spovedim des?

Este un lucru foarte folositor să ne spovedim des, mai ales pentru că este greu să te spovedești bine și să te ții departe de păcatul de moarte dacă te spovedești rar.

Ce ne porunceşte Biserica prin celelalte cuvinte ale poruncii a treia: „A te împărtăşi la Paşti, fiecare în parohia sa”?

Prin celelalte cuvinte ale poruncii a treia: „A te împărtăşi la Paşti, fiecare în parohia sa”, Biserica obligă pe toţi creştinii care au ajuns la vârsta priceperii să primească în fiecare an preasfânta Euharistie, în parohia lor, în timpul pascal.

Este vreun alt timp, în afară de Paşti, când suntem datori să ne împărtăşim?

Suntem datori să ne împărtăşim şi când suntem în primejdie de moarte.

De ce se spune că trebuie să ne împărtăşim cel puţin la Paşti?

Pentru că Biserica doreşte cu mare stăruinţă ca nu numai la Paşti, ci cât mai des cu putinţă, să ne apropiem de sfânta Împărtăşanie, care este hrana dumnezeiască a sufletelor noastre.

Împlinim această poruncă printr-o spovadă sau o împărtăşanie sacrilegă?

Nu împlinim porunca a treia a Bisericii printr-o spovadă sau o împărtăşanie sacrilegă, pentru că intenţia Bisericii este ca aceste sacramente să fie primite pentru scopul pentru care au fost instituite, adică pentru sfinţirea noastră.

§ 5. A patra poruncă a Bisericii

Cum se păzește a patra poruncă a Bisericii: „A plăti zeciuielile datorate Bisericii”?

A patra poruncă: „A plăti zeciuielile datorate Bisericii” se păzește plătind darurile sau dările rânduite spre a recunoaște stăpânirea suverană a lui Dumnezeu peste toate și spre a asigura întreținerea cinstită a slujitorilor Săi.

Cum trebuie plătite zeciuielile?

Zeciuielile trebuie plătite pentru lucruri și în chipul pe care îl cuprinde obiceiul locurilor.

§ 6. A cincea poruncă a Bisericii

Ce ne oprește Biserica prin a cincea poruncă: „A nu se face nunți în vremuri oprite”?

Prin a cincea poruncă, Biserica nu oprește săvârșirea sacramentului Căsătoriei, ci oprește numai solemnitatea nunților, de la întâia duminică din Advent până la Epifanie și de la întâia zi din Postul Mare până la Octava Paștilor.

În ce stă această solemnitate a nunților?

Solemnitatea nunților oprită prin această poruncă stă în Liturghia proprie pentru miri, în binecuvântarea nupțială și în fastul neobișnuit al nunților.

De ce nunțile solemne nu se potrivesc în timpul Adventului și al Postului Mare?

Nunțile solemne nu se potrivesc în timpul Adventului și al Postului Mare, pentru că acestea sunt timpuri deosebit închinate pocăinței și rugăciunii.

Capitolul V: Datoriile de stare și sfaturile evanghelice

§ 1. Datoriile de stare

Ce sunt datoriile de stare?

Prin datorie de stare se înțeleg obligațiile deosebite pe care fiecare le are în urma stării sale, a condiției sale și a locului pe care îl ocupă.

Cine a rânduit diferitelor stări datoriile lor deosebite?

Dumnezeu a rânduit diferitelor stări datoriile lor deosebite, pentru că aceste datorii se întemeiază pe poruncile Sale dumnezeiești.

Cum se întemeiază datoriile deosebite pe cele zece porunci?

De pildă, în porunca a patra, sub numele de tată și de mamă sunt cuprinși și toți mai-marii noștri; și astfel, din această poruncă se nasc toate datoriile de ascultare, de iubire și de respect ale celor mai mici față de mai-marii lor și toate datoriile de veghe pe care le au mai-marii față de cei mai mici.

Din care porunci se nasc datoriile muncitorilor, ale negustorilor, ale celor ce administrează bunurile altuia și ale altora asemenea?

Datoriile de credincioșie, de sinceritate, de dreptate și de echitate pe care le au se nasc din porunca a șaptea, a opta și a zecea, care opresc orice înșelăciune, nedreptate, neglijență și viclenie.

Din care poruncă se nasc datoriile persoanelor închinate lui Dumnezeu?

Datoriile persoanelor închinate lui Dumnezeu se nasc din porunca a doua, care poruncește împlinirea făgăduințelor și promisiunilor făcute lui Dumnezeu; căci astfel aceste persoane s-au legat la păzirea tuturor sfaturilor evanghelice ori a unora dintre ele.

§ 2. Sfaturile evanghelice

Ce sunt sfaturile evanghelice?

Sfaturile evanghelice sunt anumite mijloace arătate de Isus Hristos în sfânta Evanghelie pentru a ajunge la desăvârșirea creștinească.

Care sunt sfaturile evanghelice?

Sfaturile evanghelice sunt: sărăcia de bunăvoie, curăția pe viață și ascultarea în toate cele ce nu sunt păcat.

La ce folosesc sfaturile evanghelice?

Sfaturile evanghelice folosesc la a ușura păzirea poruncilor și la a întări mai bine mântuirea veșnică.

De ce sfaturile evanghelice ușurează păzirea poruncilor?

Sfaturile evanghelice ușurează păzirea poruncilor pentru că ajută la desprinderea inimii de iubirea bogățiilor, a plăcerilor și a cinstei, și astfel îndepărtează de păcat.

Partea a patra:

Sacramentele

Capitolul I: Sacramentele în general

§ 1. Natura sacramentelor

Despre ce este vorba în partea a patra a Doctrinei creştine?

În partea a patra a Doctrinei creştine este vorba despre sacramente.

Ce se înţelege prin cuvântul sacrament?

Prin cuvântul sacrament se înţelege un semn simţit şi lucrător al harului, pentru că toate sacramentele arată, prin lucruri simţite, harul dumnezeiesc pe care îl lucrează în sufletul nostru.

De ce numeşti sacramentele semne simţite şi lucrătoare ale harului?

Numesc sacramentele semne simțite și lucrătoare ale harului, pentru că toate sacramentele arată, prin lucruri simțite, harul dumnezeiesc pe care îl lucrează în sufletul nostru.

Arată printr-un exemplu cum sunt sacramentele semne simțite și lucrătoare ale harului.

În Botez, actul prin care se toarnă apă pe capul persoanei și cuvintele: „Eu te botez (adică eu te spăl), în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh", sunt un semn simțit al celor pe care Botezul le lucrează în suflet: precum apa spală trupul, așa harul dat prin Botez curățește sufletul de păcat.

Câte sacramente sunt și care sunt?

Sunt șapte sacramente: Botezul, Mirungerea, Euharistia, Pocăința, Ungerea de pe urmă, Preoția și Căsătoria.

De câte lucruri este nevoie pentru a face un sacrament?

Pentru a face un sacrament sunt de trebuință materia, forma și un slujitor care să aibă intenția de a face ceea ce face Biserica.

Ce este materia sacramentelor?

Materia sacramentelor este lucrul simțit care se întrebuințează pentru a le săvârși; precum, de pildă, apa firească la Botez, untdelemnul și balsamul la Mirungere.

Ce este forma sacramentelor?

Forma sacramentelor stă în cuvintele care se rostesc pentru a le săvârși.

Ce este slujitorul sacramentelor?

Slujitorul sacramentelor este persoana care săvârșește sau împărtășește sacramentul.

§ 2. Efectul principal al sacramentelor: Harul

Ce este harul?

Harul lui Dumnezeu este un dar lăuntric supranatural, care ni se dă fără niciun merit din partea noastră, ci prin meritele lui Isus Hristos, în vederea vieții veșnice.

Cum se împarte harul?

Harul se împarte în har sfințitor, numit și obișnuit, și în har actual.

Ce este harul sfințitor?

Harul sfințitor este un dar supranatural care stă în sufletul nostru și ne face drepți, fii adoptivi ai lui Dumnezeu și moștenitori ai raiului.

Câte feluri de har sfințitor sunt?

Sunt două feluri de har sfințitor: harul întâi și harul al doilea.

Ce este harul întâi?

Harul întâi este acela prin care omul trece din starea de păcat de moarte la starea de dreptate.

Și ce este harul al doilea?

Harul al doilea este sporirea harului întâi.

Ce este harul actual?

Harul actual este un dar supranatural care luminează mintea noastră, mișcă și întărește voința noastră, ca să facem binele și să fugim de rău.

Putem împotrivi harului lui Dumnezeu?

Da, ne putem împotrivi harului lui Dumnezeu, pentru că el nu ne nimicește libertatea.

Putem, prin puterile noastre singure, să facem ceva pentru viața veșnică?

Fără ajutorul harului lui Dumnezeu, prin puterile noastre singure, nu putem face nimic pentru viața veșnică.

Cum ne împărtășește Dumnezeu harul?

Dumnezeu ne împărtășește harul mai ales prin sacramente.

În afară de harul sfinţitor, sacramentele ne dau şi un alt har?

În afară de harul sfinţitor, sacramentele dau şi harul sacramental.

Ce este harul sacramental?

Harul sacramental stă în dreptul pe care îl dobândim, primind un sacrament oarecare, de a avea, la timpul potrivit, harurile actuale trebuincioase pentru a împlini datoriile care se nasc din sacramentul primit. Astfel, după ce am fost botezaţi, am dobândit dreptul de a avea harurile trebuincioase pentru a trăi creştineşte.

Dau sacramentele totdeauna har celui care le primeşte?

Sacramentele dau totdeauna har, cu condiţia să fie primite cu dispoziţiile trebuincioase.

Cine a dat sacramentelor puterea de a împărtăşi harul?

Isus Hristos, prin patima şi moartea Sa, a dat sacramentelor puterea de a împărtăşi harul.

Care sunt sacramentele care dau harul întâi sfinţitor?

Sacramentele care dau harul întâi sfinţitor şi, prin aceasta, ne fac prieteni ai lui Dumnezeu, sunt două: Botezul şi Pocăinţa.

Cum se numesc, prin urmare, aceste două sacramente?

Aceste două sacramente, adică Botezul și Pocăința, se numesc sacramente ale morților, pentru că sunt rânduite mai ales ca să dea sufletelor moarte prin păcat viața harului.

Care sunt sacramentele care sporesc harul în cel ce îl are?

Sacramentele care sporesc harul în cel ce îl are sunt celelalte cinci, adică Mirungerea, Euharistia, Ungerea de pe urmă, Preoția și Căsătoria, care dau harul al doilea.

Cum se numesc, prin urmare, aceste cinci sacramente?

Aceste cinci sacramente, și anume: Mirungerea, Euharistia, Ungerea de pe urmă, Preoția și Căsătoria, se numesc sacramente ale viilor, pentru că cei ce le primesc trebuie să fie fără păcat de moarte, adică deja vii prin harul sfințitor.

Ce păcat săvârșește acela care primește unul din sacramentele viilor știind că nu este în stare de har?

Acela care primește unul din sacramentele viilor știind că nu este în stare de har săvârșește un sacrilegiu greu.

Care sunt sacramentele cele mai trebuincioase pentru mântuirea noastră?

Sacramentele cele mai trebuincioase pentru mântuirea noastră sunt Botezul și Pocăința. Botezul este trebuincios tuturor fără deosebire. Iar Pocăința este trebuincioasă tuturor celor care au păcătuit de moarte după Botez.

Care este cel mai mare dintre toate sacramentele?

Cel mai mare dintre toate sacramentele este sacramentul Euharistiei, pentru că el cuprinde nu numai harul, ci și pe Isus Hristos, Izvorul harului și al sacramentelor.

§ 3. Caracterul imprimat de unele sacramente

Care sunt sacramentele care nu se pot primi decât o dată?

Sacramentele care nu se pot primi decât o dată sunt trei: Botezul, Mirungerea și Preoția.

De ce aceste trei sacramente, Botezul, Mirungerea și Preoția, nu se pot primi decât o dată?

Aceste trei sacramente, Botezul, Mirungerea și Preoția, nu se pot primi decât o dată, pentru că ele imprimă un caracter.

Ce este caracterul imprimat în suflet de fiecare dintre aceste trei sacramente?

Caracterul imprimat în suflet de fiecare dintre aceste trei sacramente este un semn spiritual care nu se mai poate șterge.

La ce folosește caracterul pe care îl imprimă în suflet aceste trei sacramente?

Caracterul pe care îl imprimă în suflet aceste trei sacramente folosește ca să ne însemneze: în Botez, ca mădulare ale lui Isus Hristos; în Mirungere, ca ostași ai Lui; în Preoție, ca slujitori ai Lui.

Capitolul II: Botezul

§ 1. Natura și efectele Botezului

Ce este sacramentul Botezului?

Botezul este sacramentul prin care renaștem la harul lui Dumnezeu și devenim creștini.

Care sunt efectele sacramentului Botezului?

Sacramentul Botezului dă harul întâi sfințitor, care șterge păcatul strămoșesc și, de asemenea, păcatul actual, dacă există. Iartă toată pedeapsa datorată pentru aceste păcate, imprimă caracterul de creștin, ne face fii ai lui Dumnezeu, mădulare ale

Bisericii și moștenitori ai raiului și ne face în stare să primim celelalte sacramente.

Care este materia Botezului?

Materia Botezului este apa firească ce se toarnă pe capul celui ce se botează, în cantitate destul de mare ca să curgă.

Care este forma Botezului?

Forma Botezului este aceasta: „Eu te botez în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh".

§ 2. Slujitorul Botezului

Cui îi aparține a da Botezul?

A da Botezul aparține de drept Episcopilor și parohilor; dar în caz de nevoie îl poate da orice persoană, bărbat sau femeie, chiar eretic sau necredincios, cu condiția să împlinească rânduiala Botezului și să aibă intenția de a face ceea ce face Biserica.

Dacă ar fi nevoie să se boteze cineva în primejdie de moarte și s-ar afla de față mai multe persoane, cine ar trebui să dea Botezul?

Dacă ar fi nevoie să se boteze cineva în primejdie de moarte și s-ar afla de față mai multe persoane, dacă ar fi un preot, el ar

trebui să-l boteze; în lipsa lui, un cleric de treaptă mai joasă; iar în lipsa acestuia, un bărbat mirean de preferință unei femei, afară numai dacă aceasta ar ști mai bine să o facă sau dacă buna cuviință ar cere să fie ea.

Ce intenție trebuie să aibă cel care botează?

Cel care botează trebuie să aibă intenția de a face ceea ce face Biserica în Botez.

§ 3. Rânduiala Botezului și dispozițiile celui care îl primește la vârsta rațiunii

Cum se dă Botezul?

Botezul se dă turnând apă pe capul celui ce se botează și, dacă nu se poate pe cap, pe vreo altă parte principală a trupului, și spunând în același timp: „Eu te botez în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh".

Dacă unul ar turna apa și altul ar rosti cuvintele, ar fi botezată persoana?

Dacă unul ar turna apa și altul ar rosti cuvintele, persoana nu ar fi botezată; este necesar ca aceeași persoană să toarne apa și să rostească cuvintele.

Dacă avem îndoială că persoana ar fi moartă, trebuie să neglijăm a o boteza?

Dacă avem îndoială că persoana ar fi moartă, trebuie să o botezăm condiționat, zicând: „Dacă ești în viață, eu te botez în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh".

Când trebuie aduși copiii la Biserică spre a fi botezați?

Copiii trebuie aduși la Biserică spre a fi botezați cât mai curând cu putință.

De ce trebuie să ne grăbim atât de mult ca pruncii să primească Botezul?

Trebuie să ne grăbim atât de mult a boteza pruncii, pentru că, din pricina slăbiciunii vârstei lor, sunt expuși la multe primejdii de a muri și nu se pot mântui fără Botez.

Păcătuiesc, așadar, tații și mamele care, prin nepăsare, lasă să moară copiii lor fără Botez sau chiar numai îl amână?

Da, tații și mamele care, prin nepăsare, lasă să moară copiii lor fără Botez păcătuiesc greu, pentru că îi lipsesc pe copiii lor de viața veșnică. Păcătuiesc chiar greu și amânând mult Botezul, pentru că îi expun primejdiei de a muri fără a-l fi primit.

Când cel care se botează a ajuns la vârsta rațiunii, ce dispoziții trebuie să aibă?

Adultul care se botează trebuie, pe lângă credință, să aibă cel puțin o durere nedesăvârșită pentru păcatele de moarte pe care le-ar fi săvârșit.

Dacă un adult ar fi botezat în stare de păcat de moarte, fără a avea această durere, ce ar primi?

Dacă un adult ar fi botezat în stare de păcat de moarte fără a avea această durere, ar primi caracterul Botezului, dar nu iertarea păcatelor, nici harul sfințitor. Iar aceste efecte ar rămâne oprite până când piedica ar fi înlăturată prin durerea desăvârșită a păcatelor sau prin sacramentul Pocăinței.

§ 4. Necesitatea Botezului și datoriile celui botezat

Este Botezul trebuincios pentru a te mântui?

Botezul este cu totul trebuincios pentru a te mântui, căci Domnul a zis lămurit: „Cine nu se va naște din apă și din Duhul Sfânt nu va putea intra în împărăția cerurilor".

Se poate împlini, într-un fel oarecare, lipsa Botezului?

Lipsa sacramentului Botezului se poate împlini prin martiriu, care se numește Botezul sângelui, sau printr-un act de iubire desăvârșită către Dumnezeu ori de căință, unit cu dorința cel

puțin implicită a Botezului; și aceasta se numește Botezul dorinței.

La ce se leagă acela care primește Botezul?

Acela care primește Botezul se leagă să mărturisească întotdeauna credința și să păzească legea lui Isus Hristos și a Bisericii Sale.

La ce se renunță primind sfântul Botez?

Primind sfântul Botez, se renunță pentru totdeauna la diavol, la lucrările lui și la pompele lui.

Ce se înțelege prin lucrările sau prin pompele diavolului?

Prin lucrările și pompele diavolului se înțeleg păcatele și maximele lumii potrivnice maximelor sfintei Evanghelii.

§ 5. Numele și nașii

De ce se dă numele unui Sfânt celui ce se botează?

Se dă numele unui Sfânt celui ce se botează, ca să fie pus sub ocrotirea deosebită a unui patron ceresc și să fie îndemnat a-i urma pilda.

Cine sunt nașii și nănașele Botezului?

Naşii şi nănaşele Botezului sunt persoanele care, după rânduiala Bisericii, ţin pruncii la cristelniţă, răspund pentru ei şi se fac chezaşi înaintea lui Dumnezeu pentru creşterea lor creştinească, mai ales dacă părinţii ar lipsi în aceasta.

Suntem datori să păzim făgăduinţele şi renunţările pe care naşii le-au făcut pentru noi?

Suntem, fără îndoială, datori să păzim făgăduinţele şi renunţările pe care naşii le-au făcut pentru noi, pentru că Dumnezeu nu ne-a primit în harul Său decât cu această condiţie.

Ce persoane trebuie alese ca naşi şi nănaşe?

Ca naşi şi nănaşe trebuie alese persoane catolice, cu bune moravuri şi care ascultă de legile Bisericii.

Care sunt datoriile naşilor şi ale nănaşelor?

Naşii şi nănaşele sunt datori să aibă grijă ca fiii lor sufleteşti să fie învăţaţi adevărurile credinţei şi să trăiască precum creştinii buni şi să-i zidească prin pilda lor bună.

Ce legătură dobândesc naşii prin Botez?

Naşii dobândesc o rudenie sufletească cu cel botezat şi cu părinţii lui, din care se naşte o piedică la căsătorie cu ei.

Capitolul III: Mirungerea

Ce este sacramentul Mirungerii?

Mirungerea este un sacrament care ne dă pe Duhul Sfânt, imprimă în sufletul nostru caracterul de ostași ai lui Hristos și ne face creștini desăvârșiți.

Cum ne face Mirungerea creștini desăvârșiți?

Mirungerea ne face creștini desăvârșiți, pentru că ne întărește în credință și desăvârșește celelalte virtuți și darurile pe care le-am primit în sfântul Botez; de aici îi vine și numele de Mirungere.

Care sunt darurile Duhului Sfânt pe care le primim în Mirungere?

Darurile Duhului Sfânt pe care le primim în Mirungere sunt acestea șapte: Înțelepciunea, Înțelegerea, Sfatul, Tăria, Știința, Evlavia și Frica de Dumnezeu.

Care este materia acestui sacrament?

Materia acestui sacrament, pe lângă punerea mâinilor Episcopului, este ungerea făcută pe fruntea celui botezat cu sfântul Mir; de aceea se numește și Ungere.

Ce este sfântul Mir?

Sfântul Mir este untdelemn de măsline amestecat cu balsam și sfințit de Episcop în Joia Mare.

Ce înseamnă untdelemnul și balsamul în acest sacrament?

În acest sacrament, untdelemnul, care se întinde și întărește, înseamnă belșugul harului care se răspândește în sufletul creștinului pentru a-l întări în credință; iar balsamul, care este mirositor și păzește de stricăciune, înseamnă că creștinul, întărit prin acest har, este în stare să răspândească buna mireasmă a virtuților creștinești și să se păzească de stricăciunea viciilor.

Care este forma sacramentului Mirungerii?

Forma sacramentului Mirungerii este aceasta: „Te însemnez cu semnul Crucii și te întăresc cu Mirul mântuirii, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin".

Cine este slujitorul sacramentului Mirungerii?

Slujitorul obișnuit al sacramentului Mirungerii este numai Episcopul.

Cu ce ceremonii dă Episcopul Mirungerea?

Episcopul, pentru a da sacramentul Mirungerii, întinde mai întâi mâinile peste cei ce se miruiesc, chemând peste ei pe Duhul Sfânt; apoi face pe fruntea fiecăruia o ungere în chip de cruce cu sfântul Mir, rostind cuvintele formei; după aceea, cu mâna dreaptă, dă celui miruit o ușoară palmă pe obraz, zicându-i: „Pacea să fie cu tine"; în sfârșit, binecuvântează în chip solemn pe toți cei miruiți.

De ce se face ungerea pe frunte?

Ungerea se face pe frunte, unde se arată semnele fricii și ale rușinii, ca cel miruit să înțeleagă că nu trebuie să se rușineze de numele și de mărturisirea de creștin, nici să se teamă de vrăjmașii credinței.

De ce îi dă Episcopul celui miruit o ușoară palmă?

Episcopul îi dă celui miruit o ușoară palmă ca să știe că trebuie să fie gata a suferi orice ocară și orice suferință pentru credința lui Isus Hristos.

Trebuie fiecare să caute a primi sacramentul Mirungerii?

Da, fiecare trebuie să caute a primi sacramentul Mirungerii și a-l face să-l primească și aceia care depind de el.

La ce vârstă este bine să se primească sacramentul Mirungerii?

Vârsta la care este bine să se primească sacramentul Mirungerii este pe la șapte ani, pentru că atunci, de obicei, încep ispitele și omul poate cunoaște îndeajuns harul acestui sacrament și își poate aduce aminte că l-a primit.

Ce dispoziții sunt de trebuință pentru a primi sacramentul Mirungerii?

Pentru a primi cu vrednicie sacramentul Mirungerii trebuie să fii în stare de har, să știi principalele taine ale sfintei noastre credințe și să te apropii de el cu respect și evlavie.

Acela care ar primi Mirungerea a doua oară ar păcătui?

Ar săvârși un sacrilegiu, pentru că Mirungerea este unul din sacramentele care imprimă un caracter în suflet și, prin urmare, nu se poate primi decât o singură dată.

Ce trebuie să facă creștinul ca să păstreze harul Mirungerii?

Ca să păstreze harul Mirungerii, creștinul trebuie să se roage des, să facă fapte bune și să trăiască după legea lui Isus Hristos, fără respect omenesc.

De ce sunt și nași și nănașe la Mirungere?

Pentru ca, prin cuvintele și pilda lor, să călăuzească pe cel miruit pe calea mântuirii și să-l sprijine în lupta sufletească.

Ce condiții se cer la naș?

Naşul trebuie să fie de vârstă potrivită, catolic, miruit, ştiutor al celor mai trebuincioase lucruri ale religiei şi cu bune moravuri.

Naşul Mirungerii nu dobândeşte nicio rudenie cu cel miruit şi cu părinţii lui?

Naşul Mirungerii dobândeşte aceeaşi rudenie sufletească ca şi naşul Botezului.

Capitolul IV: Euharistia

§ 1. Natura Euharistiei şi prezenţa reală a lui Isus Hristos în acest sacrament

Ce este sacramentul Euharistiei?

Euharistia este un sacrament care, prin minunea schimbării întregii substanţe a pâinii în Trupul lui Isus Hristos şi a celei a

vinului în Sângele Său prețios, cuprinde cu adevărat, în chip real și substanțial, Trupul, Sângele, Sufletul și Dumnezeirea lui Isus Hristos, Domnul nostru, sub chipurile pâinii și ale vinului, spre a fi hrana noastră sufletească.

Este în Euharistie același Isus Hristos care este în cer și Care S-a născut din Preasfânta Fecioară pe pământ?

Da, în Euharistie este cu adevărat același Isus Hristos Care este în cer și Care S-a născut din Preasfânta Fecioară pe pământ.

De ce crezi că, în sacramentul Euharistiei, Isus Hristos este cu adevărat de față?

Cred că, în sacramentul Euharistiei, Isus Hristos este cu adevărat de față, pentru că El Însuși a spus-o și sfânta Biserică mă învață aceasta.

Care este materia sacramentului Euharistiei?

Materia sacramentului Euharistiei este aceea pe care a întrebuințat-o Isus Hristos, adică pâinea de grâu și vinul din viță.

Care este forma sacramentului Euharistiei?

Forma sacramentului Euharistiei stă în cuvintele întrebuințate de Isus Hristos: „Acesta este Trupul Meu; acesta este Sângele Meu".

Ce este, așadar, ostia înainte de consacrare?

Ostia, înainte de consacrare, este pâine.

După consacrare, ce este ostia?

După consacrare, ostia este adevăratul Trup al Domnului nostru Isus Hristos sub chipurile pâinii.

În potir, înainte de consacrare, ce se află?

În potir, înainte de consacrare, se află vin cu câteva picături de apă.

După consacrare, ce se află în potir?

După consacrare, în potir se află adevăratul Sânge al Domnului nostru Isus Hristos sub chipurile vinului.

Când se face schimbarea pâinii în Trup și a vinului în Sângele lui Isus Hristos?

Schimbarea pâinii în Trup și a vinului în Sângele lui Isus Hristos se face chiar în clipa în care preotul, la sfânta Liturghie, rostește cuvintele consacrării.

Ce este consacrarea?

Consacrarea este reînnoirea, prin slujirea preotului, a minunii săvârșite de Isus Hristos, Care, la Cina cea de Taină, a prefăcut pâinea și vinul în Trupul și în Sângele Său adorabil prin aceste cuvinte: „Acesta este Trupul Meu; acesta este Sângele Meu".

Cum numește Biserica minunata prefacere a pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Isus Hristos?

Minunata prefacere care se săvârșește în fiecare zi pe altarele noastre se numește de către Biserică transsubstanțiere.

Cine a dat o asemenea putere cuvintelor consacrării?

Domnul nostru Isus Hristos Însuși, Dumnezeu atotputernic, a dat o asemenea putere cuvintelor consacrării.

După consacrare nu mai rămâne nimic din pâine și din vin?

După consacrare rămân numai chipurile pâinii și ale vinului.

Ce se numește chipurile pâinii și ale vinului?

Se numesc chipuri cantitatea și însușirile simțite ale pâinii și ale vinului, precum: forma, culoarea, gustul.

Cum pot rămâne chipurile pâinii și ale vinului fără substanța lor?

Chipurile pâinii și ale vinului rămân în chip minunat fără substanța lor prin puterea lui Dumnezeu atotputernic.

Sub chipurile pâinii este numai Trupul lui Isus Hristos și sub chipurile vinului este numai Sângele Lui?

Atât sub chipurile pâinii, cât și sub chipurile vinului, Isus Hristos este viu și întreg, cu Trupul, Sângele, Sufletul și Dumnezeirea Sa.

Poți spune de ce Isus Hristos este întreg atât în ostie cât și în potir?

Isus Hristos este întreg atât în ostie cât și în potir, pentru că, în Euharistie, El este viu și nemuritor ca în cer; de aceea, unde este Trupul Lui, acolo este și Sângele Lui, Sufletul Lui și Dumnezeirea Lui; și unde este Sângele Lui, acolo este și Trupul Lui, Sufletul Lui și Dumnezeirea Lui, pentru că în Isus Hristos acestea nu se pot despărți.

Când Isus Hristos este în ostie, încetează a mai fi în cer?

Când Isus Hristos este în ostie, nu încetează a mai fi în cer, ci este în același timp în cer și în Preasfântul Sacrament.

Se află Isus Hristos în toate ostiile consacrate din lume?

Da, Isus Hristos Se află în toate ostiile consacrate.

Cum se poate ca Isus Hristos să Se afle în toate ostiile consacrate?

Isus Hristos Se află în toate ostiile consacrate prin atotputernicia lui Dumnezeu, Căruia nimic nu-I este cu neputință.

Când se împarte ostia, se împarte Trupul lui Isus Hristos?

Când se împarte ostia, nu se împarte Trupul lui Isus Hristos; se împart numai chipurile pâinii.

În care parte a ostiei rămâne Trupul lui Isus Hristos?

Trupul lui Isus Hristos rămâne întreg în toate părțile în care ostia a fost împărțită.

Este Isus Hristos tot atât în frântura unei ostii cât și într-o ostie mare?

Într-o ostie mare ca și în frântura unei ostii este totdeauna același Isus Hristos.

Pentru ce se păstrează în biserici Preasfânta Euharistie?

Preasfânta Euharistie se păstrează în biserici ca să fie adorată de credincioși și să fie dusă bolnavilor când au trebuință de ea.

Trebuie să adorăm Euharistia?

Euharistia trebuie adorată de toți, pentru că ea cuprinde cu adevărat, în chip real și substanțial, pe Domnul nostru Isus Hristos.

§ 2. Întemeierea și roadele sacramentului Euharistiei

Când a întemeiat Isus Hristos sacramentul Euharistiei?

Isus Hristos a întemeiat sacramentul Euharistiei la Cina cea de Taină, pe care a făcut-o cu ucenicii Săi, în seara care a mers înaintea patimii Sale.

De ce a întemeiat Isus Hristos Preasfânta Euharistie?

Isus Hristos a întemeiat Preasfânta Euharistie din trei pricini principale:

1. ca să fie jertfa legii celei noi;
2. ca să fie hrana sufletului nostru;
3. ca să fie o amintire neîncetată a patimii și a morții Sale și un gaj prețios al iubirii Sale către noi și al vieții veșnice.

De ce a întemeiat Isus Hristos acest sacrament sub chipurile pâinii și ale vinului?

Isus Hristos a întemeiat acest sacrament sub chipurile pâinii și ale vinului, pentru că Euharistia trebuia să fie hrana noastră sufletească și de aceea se cuvenea să ne fie dată în chip de mâncare și băutură.

Ce roade lucrează în noi Preasfânta Euharistie?

Iată roadele principale pe care le lucrează Preasfânta Euharistie în acela care o primește cu vrednicie:

1. păstrează și sporește viața sufletului, care este harul, precum hrana trupească întreține și sporește viața trupului;
2. iartă păcatele veniale și păzește de păcatele de moarte;
3. dă mângâiere sufletească.

Nu mai lucrează Preasfânta Euharistie și alte roade în noi?

Ba da, Preasfânta Euharistie mai lucrează în noi încă trei roade, și anume:

1. slăbește patimile noastre și, îndeosebi, stinge în noi focul poftei;
2. sporește în noi fierbințeala și ne ajută să lucrăm după dorințele lui Isus Hristos;
3. ne dă un gaj al slavei viitoare și al învierii trupului nostru.

§ 3. Dispozițiile trebuincioase pentru a ne împărtăși bine

Sacramentul Euharistiei lucrează întotdeauna în noi roadele sale minunate?

Sacramentul Euharistiei lucrează în noi roadele sale minunate când este primit cu dispozițiile trebuincioase.

De câte lucruri este nevoie pentru o Împărtășanie bună?

Pentru o Împărtășanie bună sunt de trebuință trei lucruri:

1. a fi în stare de har;
2. a fi nemâncat de la miezul nopții până la momentul Împărtășaniei;
3. a ști ce vom primi și a ne apropia de sfânta Împărtășanie cu evlavie.

Ce înseamnă a fi în stare de har?

A fi în stare de har înseamnă a avea conștiința curată de orice păcat de moarte.

Ce trebuie să facă, înainte de a se împărtăși, acela care știe că este în stare de păcat de moarte?

Acela care știe că este în stare de păcat de moarte trebuie, înainte de a se împărtăși, să facă o spovadă bună; căci actul de căință desăvârșită, fără spovadă, nu este de ajuns, pentru acela care este în stare de păcat de moarte, ca să se împărtășească precum se cuvine.

De ce actul de căință desăvârșită nu este de ajuns, când suntem în stare de păcat de moarte, ca să ne putem împărtăși?

Pentru că Biserica a rânduit, din respect pentru acest sacrament, ca acela care este vinovat de păcat de moarte să nu se apropie de sfânta Împărtășanie dacă mai înainte nu s-a spovedit.

Acela care s-ar împărtăși în stare de păcat de moarte L-ar primi pe Isus Hristos?

Acela care s-ar împărtăși în stare de păcat de moarte L-ar primi pe Isus Hristos, dar nu ar primi harul Său; ba ar săvârși un sacrilegiu și ar cădea sub osânda pierzării veșnice.

Care este postul cerut înainte de Împărtășanie?

Postul cerut înainte de Împărtășanie este postul firesc, care se strică prin cel mai mic lucru luat ca mâncare ori băutură.

Acela care înghite ceva rămas între dinți ori vreo picătură de apă intrată în gură mai poate să se împărtășească?

Acela care înghite ceva rămas între dinți ori vreo picătură de apă intrată în gură când se spală, poate încă să se împărtășească; pentru că atunci ori aceste lucruri nu sunt luate ca hrană ori băutură, ori și-au pierdut firea.

Nu este niciodată îngăduit a ne împărtăși fără a fi nemâncați?

A ne împărtăși fără a fi nemâncați este îngăduit bolnavilor care sunt în primejdie de moarte și acelora care au dobândit o îngăduință deosebită de la Papă, din pricina unei boli îndelungate. Împărtășania dată bolnavilor în primejdie de moarte se numește Viatic, pentru că îi întărește în călătoria pe care o fac din această viață către veșnicie.

Ce înseamnă aceste cuvinte: a şti ce vom primi?

A şti ce vom primi înseamnă a cunoaşte ceea ce învaţă Doctrina creştină despre acest sacrament şi a crede cu tărie.

Ce înseamnă: a ne împărtăşi cu evlavie?

A ne împărtăşi cu evlavie înseamnă a ne apropia de sfânta Împărtăşanie cu umilinţă şi cuviinţă, atât în persoana noastră cât şi în îmbrăcăminte, şi a face pregătirea înainte de sfânta Împărtăşanie şi mulţumirea după.

În ce stă pregătirea înainte de Împărtăşanie?

Pregătirea înainte de Împărtăşanie stă în a ne opri câteva clipe ca să cugetăm pe Cine vom primi şi cine suntem noi; şi a face acte de credinţă, de nădejde, de dragoste, de căinţă, de adoraţie, de umilinţă şi de dorinţă de a-L primi pe Isus Hristos.

În ce stă mulţumirea după Împărtăşanie?

Mulţumirea după Împărtăşanie stă în a rămâne în reculegere, cinstind prezenţa Domnului în noi şi înnoind actele de credinţă, de nădejde, de dragoste, de adoraţie, de mulţumire, de oferire şi de cerere, cerând mai ales harurile care ne sunt cele mai trebuincioase nouă şi acelora pentru care suntem datori să ne rugăm.

Ce trebuie să facem în ziua Împărtăşaniei?

În ziua Împărtășaniei trebuie să stăm, pe cât se poate, în reculegere, să ne îndeletnicim cu lucrări de pietate și să împlinim cu mai multă grijă datoriile stării noastre.

Cât timp rămâne Isus Hristos în noi după sfânta Împărtășanie?

După sfânta Împărtășanie, Isus Hristos rămâne în noi prin harul Său atâta timp cât nu păcătuim de moarte; iar prin prezența Sa reală rămâne atâta timp cât chipurile sacramentale nu sunt mistuite.

§ 4. Chipul de a ne împărtăși

Cum trebuie să stăm în clipa când primim sfânta Împărtășanie?

În clipa când primim sfânta Împărtășanie trebuie să stăm în genunchi, cu capul potrivit ridicat, cu ochii plecați cu modestie către sfânta Ostie, cu gura destul de deschisă și cu limba puțin scoasă peste buza de jos.

Cum trebuie ținut ștergarul sau tăblița de Împărtășanie?

Ștergarul sau tăblița de Împărtășanie trebuie ținută astfel încât să primească sfânta Ostie dacă ar cădea.

Când trebuie înghițită sfânta Ostie?

Trebuie să avem grijă să înghițim sfânta Ostie cât mai curând și să ne ferim a scuipa pentru un timp.

Dacă sfânta Ostie s-ar lipi de cerul gurii, ce ar trebui să facem?

Dacă sfânta Ostie s-ar lipi de cerul gurii, ar trebui să o desprindem cu limba și niciodată cu degetul.

§ 5. Porunca Împărtășaniei

Când este datorie să ne împărtășim?

Este datorie să ne împărtășim în fiecare an, la Paști, fiecare în parohia sa; și, de asemenea, când suntem în primejdie de moarte.

La ce vârstă începe să oblige porunca Împărtășaniei pascale?

Porunca Împărtășaniei pascale începe să oblige la vârsta când copilul este în stare să se apropie cu dispozițiile cerute.

Cei care au vârsta de a fi primiți la Împărtășanie și nu se împărtășesc păcătuiesc?

Cei care, având vârsta de a fi primiți la Împărtășanie, nu se împărtășesc, fie pentru că nu voiesc, fie pentru că, din vina lor, nu sunt învățați, păcătuiesc cu siguranță. Părinții lor sau aceia

care le țin locul păcătuiesc și ei dacă întârzierea Împărtășaniei se face din vina lor și vor da seamă grea înaintea lui Dumnezeu.

Este bine și folositor să ne împărtășim des?

Este foarte bine să ne împărtășim des și chiar în fiecare zi, după dorința Bisericii, cu condiția să o facem cu dispozițiile cerute.

Cu ce frecvență ne putem apropia de sfânta Masă?

Ne putem apropia de sfânta Masă atât de des cât ne este sfătuit de un duhovnic pios și învățat.

Capitolul V: Sfânta jertfă a Liturghiei

§ 1. Fiindul, întemeierea și scopurile sfintei jertfe a Liturghiei

Trebuie Euharistia socotită numai ca un sacrament?

Euharistia nu este numai un sacrament; ea este și jertfa statornică a legii celei noi, pe care Isus Hristos a lăsat-o Bisericii Sale, ca să Se aducă pe Sine lui Dumnezeu prin mâinile preoților Săi.

În ce stă, în general, jertfa?

Jertfa, în general, stă în a aduce lui Dumnezeu un lucru simțit și a-l nimici într-un fel oarecare, spre a recunoaște stăpânirea Lui suverană asupra noastră și asupra tuturor lucrurilor.

Cum se numește această jertfă a legii celei noi?

Această jertfă a legii celei noi se numește sfânta Liturghie.

Ce este, așadar, sfânta Liturghie?

Sfânta Liturghie este jertfa Trupului și a Sângelui lui Isus Hristos, adusă pe altarele noastre sub chipurile pâinii și ale vinului, în amintirea jertfei Crucii.

Jertfa Liturghiei este aceeași cu jertfa Crucii?

Jertfa Liturghiei este, în substanță, aceeași cu jertfa Crucii, întrucât este același Isus Hristos Care S-a adus pe Cruce și

Care Se aduce, prin mâinile preoților, slujitorii Săi, pe altarele noastre; dar în chipul în care este adusă, jertfa Liturghiei se deosebește de jertfa Crucii, păstrând totuși cu aceasta legătura cea mai strânsă și cea mai esențială.

Ce deosebire și ce legătură este între jertfa Liturghiei și jertfa Crucii?

Între jertfa Liturghiei și jertfa Crucii este această deosebire și această legătură: pe Cruce Isus Hristos S-a adus vărsându-Și Sângele și câștigând merite pentru noi; iar pe altare Se jertfește fără vărsare de sânge și ne aplică roadele Patimii și ale Morții Sale.

Ce altă legătură are jertfa Liturghiei cu jertfa Crucii?

O altă legătură a jertfei Liturghiei cu jertfa Crucii este că jertfa Liturghiei arată în chip simțit vărsarea sângelui lui Isus Hristos pe Cruce; căci, prin puterea cuvintelor consacrării, numai Trupul Mântuitorului nostru ajunge de față sub chipul pâinii și numai Sângele Lui sub chipul vinului; iar Isus Hristos cel viu și adevărat este de față sub fiecare chip numai prin însoțirea firească și din pricina unirii ipostatice.

Nu cumva jertfa Crucii nu este singura jertfă a legii celei noi?

Jertfa Crucii este singura jertfă a legii celei noi, pentru că prin ea Domnul nostru a îmblânzit dreptatea dumnezeiască, a

dobândit toate meritele trebuincioase ca să ne mântuim și a săvârșit astfel, din partea Sa, Răscumpărarea noastră.

Aceste merite ni le aplică prin mijloacele pe care le-a rânduit în Biserica Sa, între care este și sfânta jertfă a Liturghiei.

Pentru ce scopuri se aduce jertfa sfintei Liturghii?

Jertfa sfintei Liturghii se aduce lui Dumnezeu pentru patru scopuri:

1. ca să-I dăm cinstea cuvenită și, din acest punct de vedere, jertfa este latreutică;
2. ca să-I mulțumim pentru binefacerile Sale și, din acest punct de vedere, jertfa este euharistică;
3. ca să-L împlânzim, să-I dăm satisfacția datorată pentru păcatele noastre, să ajutăm sufletele din purgatoriu și, din acest punct de vedere, jertfa este propitiatorie;
4. ca să dobândim toate harurile care ne sunt trebuincioase și, din acest punct de vedere, jertfa este impetratorie.

Cine aduce lui Dumnezeu jertfa sfintei Liturghii?

Cel dintâi și cel mai de seamă în aducerea jertfei sfintei Liturghii este Isus Hristos, iar preotul este slujitorul care, în numele lui Isus Hristos, aduce această jertfă Tatălui celui veșnic.

Cine a rânduit jertfa sfintei Liturghii?

Însuși Isus Hristos a rânduit jertfa sfintei Liturghii când a rânduit sacramentul Euharistiei și a poruncit să se facă spre amintirea Patimii Sale.

Cui se aduce sfânta Liturghie?

Sfânta Liturghie se aduce numai lui Dumnezeu.

Dacă sfânta Liturghie se aduce numai lui Dumnezeu, de ce se celebrează atâtea Liturghii în cinstea Preasfintei Fecioare și a Sfinților?

Liturghia celebrată în cinstea Sfintei Fecioare și a Sfinților este totdeauna o jertfă adusă numai lui Dumnezeu; de aceea se spune că este celebrată în cinstea Preasfintei Fecioare și a Sfinților, ca să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru darurile pe care li le-a dat și să dobândim de la El mai îmbelșugat, prin mijlocirea lor, harurile de care avem trebuință.

Cine ia parte la roadele sfintei Liturghii?

Toată Biserica ia parte la roadele sfintei Liturghii, dar mai ales:

1. preotul și cei ce asistă la Liturghie și sunt socotiți uniți cu preotul;
2. aceia pentru care se aplică Liturghia, și aceștia pot fi vii sau morți.

§ 2. Chipul de a asculta sfânta Liturghie

De câte lucruri este nevoie ca să ascultăm bine și cu rod sfânta Liturghie?

Ca să ascultăm bine și cu rod sfânta Liturghie sunt de trebuință două lucruri:

1. cuviința din afară;
2. evlavia inimii.

În ce stă cuviința din afară?

Cuviința din afară stă mai ales în a fi îmbrăcat cu modestie, a păzi tăcerea și reculegerea și a sta, pe cât se poate, în genunchi, afară de cele două Evanghelii, care se ascultă stând în picioare.

Ascultând sfânta Liturghie, care este cel mai bun chip de a păstra evlavia inimii?

Cel mai bun chip de a păstra evlavia inimii, ascultând sfânta Liturghie, este următorul:

1. a uni, chiar de la început, intenția noastră cu a preotului, aducând lui Dumnezeu sfânta jertfă pentru scopurile pentru care a fost rânduită;
2. a urma pe preot în fiecare dintre rugăciunile și lucrările jertfei;

3. a cugeta patima și moartea lui Isus Hristos și a urî din toată inima păcatele care au fost pricina ei;
4. a face Împărtășania sacramentală, sau cel puțin Împărtășania spirituală, pe când se împărtășește preotul.

Ce este Împărtășania spirituală?

Împărtășania spirituală este o dorință mare de a ne uni sacramental cu Isus Hristos, zicând, de pildă: „Domnul meu Isus Hristos, doresc din toată inima să mă unesc cu Tine acum și pentru toată veșnicia", și făcând aceleași acte pe care le facem înainte și după Împărtășania sacramentală.

Spunerea Rozariului sau a altor rugăciuni în timpul sfintei Liturghii ne împiedică de a o asculta cu rod?

Spunerea acestor rugăciuni nu împiedică a asculta Liturghia cu rod, cu condiția să ne silim, pe cât se poate, să urmăm ceremoniile sfintei jertfe.

Facem bine să ne rugăm și pentru alții când asistăm la sfânta Liturghie?

Facem bine să ne rugăm și pentru alții când asistăm la sfânta Liturghie; și chiar timpul sfintei Liturghii este cel mai bun pentru a ne ruga pentru vii și pentru morți.

Ce ar trebui să facem când s-a sfârșit Liturghia?

Când s-a sfârșit Liturghia, ar trebui să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru harul pe care ni l-a făcut, dându-ne să asistăm la această mare jertfă, și să-I cerem iertare pentru greșelile pe care le-am săvârșit asistând.

Capitolul VI: Pocăința

§ 1. Pocăința în general

Ce este sacramentul Pocăinței?

Pocăința, numită și Spovadă, este sacramentul rânduit de Isus Hristos pentru a ierta păcatele săvârșite după Botez.

De ce se dă acestui sacrament numele de Pocăință?

Acestui sacrament i se dă numele de Pocăință, pentru că, spre a dobândi iertarea păcatelor, este de trebuință să le urâm cu

căință și pentru că cel ce a greșit trebuie să se supună pedepsei pe care i-o dă preotul.

De ce se numește acest sacrament și Spovadă?

Acest sacrament se numește și Spovadă pentru că, spre a dobândi iertarea păcatelor, nu este de ajuns să le urâm, ci este de trebuință să le arătăm preotului, adică să facem spovada lor.

Când a rânduit Isus Hristos sacramentul Pocăinței?

Isus Hristos a rânduit sacramentul Pocăinței în ziua Învierii Sale, când, intrând în cenacol, a dat în chip solemn Apostolilor puterea de a ierta păcatele.

Cum le-a dat Isus Hristos Apostolilor puterea de a ierta păcatele?

Isus Hristos le-a dat Apostolilor puterea de a ierta păcatele suflând asupra lor și zicându-le: „Luați Duh Sfânt: păcatele celor cărora le veți ierta vor fi iertate, și păcatele celor cărora le veți ține vor fi ținute".

Care este materia sacramentului Pocăinței?

La sacramentul Pocăinței se deosebește materia depărtată și materia apropiată.

Materia depărtată o alcătuiesc păcatele pe care le-a săvârșit penitentul după Botez.

Materia apropiată sunt actele penitentului, adică: căința, mărturisirea și satisfacția.

Care este forma sacramentului Pocăinței?

Forma sacramentului Pocăinței este aceasta: „Te dezleg de păcatele tale".

Cine este slujitorul sacramentului Pocăinței?

Slujitorul sacramentului Pocăinței este preotul încuviințat de Episcop ca să asculte spovedaniile.

De ce ai spus că preotul trebuie să fie încuviințat de Episcop?

Preotul trebuie să fie încuviințat și împuternicit de Episcop ca să asculte spovedaniile, pentru că, spre a săvârși în chip valid acest sacrament, nu este de ajuns puterea preoției, ci este de trebuință și puterea jurisdicției, adică puterea de a judeca, care trebuie dată de Episcop.

Câte părți are sacramentul Pocăinței?

Părțile sacramentului Pocăinței sunt: căința, spovada și satisfacția penitentului și dezlegarea preotului.

Ce este căința sau durerea pentru păcate?

Căința sau durerea pentru păcate este o mâhnire a sufletului, prin care urâm păcatele săvârșite și ne hotărâm să nu le mai săvârșim în viitor.

Ce înseamnă cuvântul căință?

Cuvântul căință înseamnă zdrobire, frângere, precum atunci când o piatră este zdrobită și prefăcută în pulbere.

De ce se numește căință durerea pentru păcate?

Durerea pentru păcate se numește căință ca să arate că inima împietrită a păcătosului este, într-un fel, zdrobită de durerea că a supărat pe Dumnezeu.

În ce stă spovada păcatelor?

Spovada stă în învinuirea lămurită a păcatelor noastre, făcută înaintea duhovnicului, pentru a primi dezlegarea și pocăința.

De ce se spune că spovada este o învinuire?

Se spune că spovada este o învinuire pentru că nu trebuie să fie o povestire nepăsătoare, ci arătarea adevărată și dureroasă a păcatelor noastre.

Ce este satisfacția sau pocăința?

Satisfacția sau pocăința este o rugăciune ori o altă faptă bună pe care duhovnicul o dă penitentului spre ispășirea păcatelor sale.

Ce este dezlegarea?

Dezlegarea este hotărârea pe care preotul o rostește în numele lui Isus Hristos, pentru a ierta păcatele penitentului.

Dintre părțile sacramentului Pocăinței, care este cea mai trebuincioasă?

Dintre părțile sacramentului Pocăinței, cea mai trebuincioasă este căința, pentru că fără ea nu se poate dobândi niciodată iertarea păcatelor; iar cu ea singură, când este desăvârșită, se poate dobândi iertarea, cu condiția să fie unită cu dorința, cel puțin implicită, de a te spovedi.

§ 2. Roadele și trebuința sacramentului Pocăinței și dispozițiile pentru a-l primi bine

Care sunt roadele sacramentului Pocăinței?

Sacramentul Pocăinței dă harul sfințitor, prin care se iartă păcatele de moarte și, de asemenea, păcatele veniale pe care le-am mărturisit și de care ne căim; schimbă pedeapsa veșnică în pedeapsă vremelnică, din care o parte, mai mare sau mai mică după dispoziții, se iartă chiar; întoarce meritele faptelor bune făcute înainte de a săvârși păcatul de moarte; dă sufletului ajutoare potrivite ca să nu cadă iarăși în păcat și pune conștiința în pace.

Este sacramentul Pocăinței trebuincios tuturor pentru a se mântui?

Sacramentul Pocăinței este trebuincios pentru a se mântui tuturor celor care, după Botez, au săvârșit vreun păcat de moarte.

Este bine să ne spovedim des?

Este foarte bine să ne spovedim des, pentru că sacramentul Pocăinței nu numai șterge păcatele, ci dă și harurile trebuincioase ca să le evităm în viitor.

Are sacramentul Pocăinței puterea de a ierta toate păcatele, oricât de multe și de mari ar fi?

Sacramentul Pocăinței are puterea de a ierta toate păcatele, oricât de multe și de mari ar fi, cu condiția să fie primit cu dispozițiile cerute.

De câte lucruri este nevoie pentru o spovadă bună?

Pentru o spovadă bună sunt de trebuință cinci lucruri:

1. cercetarea cugetului;
2. durerea că am supărat pe Dumnezeu;
3. hotărârea de a nu mai păcătui;
4. mărturisirea păcatelor;
5. satisfacția sau pocăința.

Ce trebuie să facem mai întâi ca să ne spovedim bine?

Ca să ne spovedim bine, trebuie mai întâi să ne rugăm din toată inima Domnului să ne dea lumina de a cunoaște toate păcatele noastre și tăria de a le urî.

§ 3. Cercetarea cugetului

Ce este cercetarea cugetului?

Cercetarea cugetului este o căutare cu luare-aminte a păcatelor săvârșite de la cea din urmă spovadă bine făcută.

Cum se face cercetarea cugetului?

Cercetarea cugetului se face căutând cu grijă să ne aducem aminte, înaintea lui Dumnezeu, toate păcatele încă nespovedite, săvârșite cu gândul, cu vorba, cu fapta și cu omisiunea, împotriva poruncilor lui Dumnezeu și ale Bisericii și împotriva datoriilor stării noastre.

Asupra căror alte lucruri trebuie să ne cercetăm?

Trebuie să ne cercetăm încă asupra deprinderilor rele și asupra prilejurilor de păcat.

În cercetare trebuie să căutăm şi numărul păcatelor?

În cercetare trebuie să căutăm și numărul păcatelor de moarte.

Ce trebuie ca un păcat să fie de moarte?

Ca un păcat să fie de moarte sunt de trebuință trei lucruri: materie gravă, deplină știință și deplină învoire a voinței.

Când este materie gravă?

Este materie gravă când este vorba de un lucru însemnat împotriva legii lui Dumnezeu și a Bisericii.

Când este, păcătuind, deplină știință sau cunoaștere?

Este, păcătuind, deplină știință sau cunoaștere când știm bine că facem un rău grav.

Când este, în păcat, deplină învoire a voinței?

Este, în păcat, deplină învoire a voinței când voim cu bună știință să facem un lucru, deși știm că este vinovat.

Ce grijă trebuie să punem la cercetarea cugetului?

La cercetarea cugetului trebuie să punem grija pe care am pune-o într-o treabă de mare însemnătate.

Cât timp trebuie să dăm cercetării?

Cercetării cugetului trebuie să-i dăm mai mult sau mai puțin timp după trebuință, adică după numărul și felul păcatelor care apasă conștiința și după timpul trecut de la cea din urmă spovadă bine făcută.

Cum se poate ușura cercetarea pentru spovadă?

Cercetarea pentru spovadă se ușurează făcând în fiecare seară cercetarea cugetului asupra faptelor zilei.

§ 4. Durerea

Ce este durerea pentru păcate?

Durerea pentru păcate stă în mâhnire și în urârea sinceră a jignirii aduse lui Dumnezeu.

Câte feluri de durere sunt?

Sunt două feluri de durere:

durerea desăvârșită sau de căință;
durerea nedesăvârșită sau de attriție.

Ce este durerea desăvârșită sau de căință?

Durerea desăvârșită este mâhnirea că am supărat pe Dumnezeu, pentru că El este nespus de bun și vrednic prin Sine Însuși de a fi iubit.

De ce numești desăvârșită durerea de căință?

Numesc desăvârșită durerea de căință din două pricini:

1. pentru că are în vedere numai bunătatea lui Dumnezeu, și nu folosul ori paguba noastră;

2. pentru că ne dobândește îndată iertarea păcatelor, lăsându-ne totuși datoria de a ne spovedi.

Durerea desăvârșită ne dobândește, așadar, iertarea păcatelor fără spovadă?

Durerea desăvârșită nu ne dobândește iertarea păcatelor fără spovadă, pentru că ea cuprinde totdeauna voința de a ne spovedi.

De ce durerea desăvârșită sau căința are această putere de a ne pune în stare de har?

Durerea desăvârșită sau căința are această putere pentru că se naște din dragoste, care nu poate fi în suflet în același timp cu păcatul de moarte.

Ce este durerea nedesăvârșită sau attriția?

Durerea nedesăvârșită sau attriția este aceea prin care ne căim că am supărat pe Dumnezeu ca pe Judecătorul nostru suprem, adică de frica pedepselor meritate în viața aceasta ori în cealaltă, sau din pricina urâțeniei păcatului însuși.

Ce însușiri trebuie să aibă durerea ca să fie bună?

Durerea, ca să fie bună, trebuie să aibă patru însușiri: să fie lăuntrică, supranaturală, supremă și universală.

Ce înțelegi când spui că durerea trebuie să fie lăuntrică?

Înțeleg că ea trebuie să fie în inimă și în voință, și nu numai în cuvinte.

De ce trebuie să fie durerea lăuntrică?

Durerea trebuie să fie lăuntrică pentru că voința, care s-a depărtat de Dumnezeu prin păcat, trebuie să se întoarcă la Dumnezeu urând păcatul săvârșit.

Ce înțelegi când spui că durerea trebuie să fie supranaturală?

Înțeleg că ea trebuie să fie stârnită în noi de harul lui Dumnezeu și să fie făcută pentru motive de credință.

De ce trebuie să fie durerea supranaturală?

Durerea trebuie să fie supranaturală pentru că ține**ș**te un scop supranatural, adică iertarea lui Dumnezeu, dobândirea harului sfințitor și dreptul la slava veșnică.

Arată mai bine deosebirea dintre durerea supranaturală și durerea firească.

Cel ce se căiește pentru că a supărat pe un Dumnezeu nespus de bun și vrednic prin Sine Însuși de a fi iubit, pentru că a pierdut raiul și a meritat iadul, ori din pricina răutății lăuntrice a păcatului, are o durere supranaturală, pentru că acestea sunt motive de credință.

Cel ce, dimpotrivă, s-ar căi numai din pricina rușinii ori a pedepselor pe care și le-a atras de la oameni, ori din pricina vreunei pagube numai vremelnice, ar avea o durere firească, pentru că s-ar căi numai pentru motive omenești.

De ce trebuie să fie durerea supremă?

Durerea trebuie să fie supremă pentru că trebuie să socotim și să urâm păcatul ca pe cel mai mare dintre toate relele, fiindcă el supără pe Dumnezeu, Binele suprem.

Este, poate, de trebuință ca durerea pentru păcate să se arate prin lacrimi, precum se face în nenorocirile acestei vieți?

Nu, nu este de trebuință ca în chip material să arătăm prin lacrimi durerea pentru păcate; este de ajuns ca în inimă să prețuim mai mult faptul că am supărat pe Dumnezeu decât orice altă nenorocire.

Ce înțelegi când spui că durerea trebuie să fie universală?

Înțeleg că ea trebuie să se întindă la toate păcatele de moarte săvârșite.

De ce trebuie durerea să se întindă la toate păcatele de moarte săvârșite?

Pentru că acela care păstrează chiar și un singur păcat de moarte fără a se căi rămâne vrăjmaș al lui Dumnezeu.

Ce trebuie să facem ca să avem durere pentru păcatele noastre?

Ca să avem durere pentru păcatele noastre, trebuie să o cerem lui Dumnezeu din adâncul inimii și să o stârnim în noi prin cugetarea la răul mare pe care l-am făcut păcătuind.

Cum vei face ca să te îndemni să-ți urăști păcatele?

Ca să mă îndemn să-mi urăsc păcatele:

1 voi cugeta asprimea dreptății nesfârșite a lui Dumnezeu și urâțenia păcatului, care mi-a întinat sufletul și m-a făcut vrednic de pedepsele veșnice ale iadului;
2 voi cugeta că am pierdut harul și prietenia dumnezeiască, dreptul meu de copil al lui Dumnezeu și dreptul la moștenirea cerească;
3 că am supărat pe Răscumpărătorul meu, Care a murit pentru mine, și că păcatele mele au fost pricina morții Lui;
4 că am disprețuit pe Creatorul meu, pe Dumnezeul meu; că m-am întors de la El, Binele meu suprem, vrednic de a fi iubit mai presus de toate și slujit cu credincioșie.

Trebuie să avem mare grijă, când ne spovedim, să avem o adevărată durere pentru păcatele noastre?

Când ne spovedim, trebuie, fără îndoială, să avem mare grijă să avem o adevărată durere pentru păcatele noastre, pentru că aceasta este lucrul cel mai însemnat dintre toate și, dacă lipsește durerea, spovada este nulă.

Acela care mărturisește numai păcate veniale trebuie să aibă durere pentru toate?

Când se mărturisesc numai păcate veniale, ca spovada să fie validă, este de ajuns să fie căință pentru câteva dintre ele; dar pentru a dobândi iertarea tuturor, este de trebuință să ne căim de toate acelea despre care știm că le-am săvârșit.

Acela care, mărturisind numai păcate veniale, nu se căiește nici măcar de unul, face o spovadă bună?

Acela care, mărturisind numai păcate veniale, nu se căiește nici măcar de unul, face o spovadă nulă; și, pe deasupra, spovada este sacrilegă dacă, cu deplină știință, îi lipsește durerea.

Ce este bine a face pentru a face mai sigură o spovadă în care se mărturisesc numai păcate veniale?

Pentru a face mai sigură o spovadă în care se mărturisesc numai păcate veniale, este prudent să mărturisim, pe lângă acestea, cu adevărată durere, vreun păcat mai greu din viața trecută, deși a fost mărturisit și altădată.

Este bine să facem des actul de căință?

Este bine și foarte folositor să facem des actul de căință, mai ales înainte de culcare și când ne dăm seama că am căzut într-un păcat de moarte sau că avem îndoială, ca să ne punem cât mai curând în stare de har. Aceasta este mai ales folositoare

pentru a dobândi mai lesne de la Dumnezeu harul de a face același act când vom avea cea mai mare trebuință, adică atunci când vom fi în primejdie de moarte.

§ 5. Hotărârea cea bună

În ce stă hotărârea cea bună?

Hotărârea cea bună stă în voința tare de a nu mai săvârși niciodată păcatul și de a întrebuința toate mijloacele trebuincioase ca să-l fugim.

Ce însușiri trebuie să aibă această hotărâre ca să fie hotărâre bună?

Ca să fie hotărâre bună, această hotărâre trebuie să aibă mai ales trei însușiri: să fie absolută, universală și lucrătoare.

Ce înțelegi când spui: hotărârea cea bună trebuie să fie absolută?

Înțeleg că hotărârea cea bună trebuie să fie fără nicio condiție de timp, de loc sau de persoană.

Ce înțelegi când spui: hotărârea cea bună trebuie să fie universală?

Când spun: hotărârea cea bună trebuie să fie universală, înțeleg că trebuie să avem voința de a fugi toate păcatele de

moarte, atât pe acelea pe care le-am săvârșit, cât și pe toate celelalte pe care le-am putea săvârși.

Ce înțelegi când spui: hotărârea cea bună trebuie să fie lucrătoare?

Când spun: hotărârea cea bună trebuie să fie lucrătoare, înțeleg că trebuie să avem voința tare de a pierde orice mai degrabă decât a săvârși un nou păcat; de a fugi prilejurile primejdioase, de a dezrădăcina deprinderile rele și de a împlini toate datoriile născute din păcatele noastre.

Ce se înțelege prin deprindere rea?

Prin deprindere rea se înțelege înclinarea dobândită de a cădea lesne în păcatele cu care ne-am obișnuit.

Ce trebuie să facem ca să îndreptăm deprinderile rele?

Ca să îndreptăm deprinderile rele, trebuie să veghem asupra noastră, să ne rugăm mult, să ne spovedim des, să avem un povățuitor bun, să nu-l schimbăm și să punem în practică sfaturile și leacurile pe care ni le arată.

Ce se înțelege prin prilejuri primejdioase de păcat?

Prin prilejuri primejdioase de păcat se înțeleg toate împrejurările de timp, de loc, de persoane sau de lucruri care, prin firea lor ori din pricina slăbiciunii noastre, ne duc la săvârșirea păcatului.

Suntem datori în mod grav să fugim toate prilejurile primejdioase?

Suntem datori în mod grav să fugim prilejurile primejdioase care, de obicei, ne duc la păcat de moarte și care se numesc prilejuri apropiate ale păcatului.

Ce trebuie să facă acela care nu poate fugi vreun prilej de păcat?

Acela care nu poate fugi vreun prilej de păcat trebuie să spună aceasta duhovnicului său și să urmeze sfaturile lui.

Ce cugetări ne ajută să avem hotărârea cea bună?

Sunt aceleași cugetări care ne ajută să ne îndemnăm la durere, adică frica de dreptatea lui Dumnezeu și iubirea bunătății Lui nesfârșite.

§ 6. Mărturisirea păcatelor înaintea duhovnicului

După ce te-ai pregătit bine pentru spovadă prin cercetare, durere și hotărârea cea bună, ce vei face?

După ce m-am pregătit bine pentru spovadă prin cercetare, durere și hotărârea cea bună, voi merge să fac înaintea duhovnicului mărturisirea păcatelor mele, ca să dobândesc dezlegarea.

De ce păcate suntem datori să ne spovedim?

Suntem datori să ne spovedim de toate păcatele de moarte; dar este bine să mărturisim și pe cele veniale.

Ce însușiri trebuie să aibă mărturisirea păcatelor sau spovada?

Însușirile principale pe care trebuie să le aibă mărturisirea păcatelor sunt cinci: să fie smerită, întreagă, sinceră, prudentă și scurtă.

Ce înseamnă aceste cuvinte: mărturisirea trebuie să fie smerită?

Înseamnă că penitentul trebuie să-și mărturisească păcatele înaintea duhovnicului fără trufie în cuget sau în cuvinte, ci cu simțirea unui vinovat care își recunoaște greșeala și stă înaintea judecătorului.

Ce înseamnă aceste cuvinte: mărturisirea trebuie să fie întreagă?

Înseamnă că trebuie să arătăm, cu împrejurările lor și cu numărul lor, toate păcatele de moarte săvârșite de la cea din urmă spovadă bine făcută și de care avem știință.

Ce împrejurări trebuie arătate ca mărturisirea să fie întreagă?

Ca mărturisirea să fie întreagă, trebuie arătate împrejurările care schimbă felul păcatului.

Care sunt împrejurările care schimbă felul păcatului?

Împrejurările care schimbă felul păcatului sunt:

1. acelea prin care o faptă vinovată din venială ajunge de moarte;
2. acelea prin care o faptă vinovată cuprinde răutatea a două sau mai multe păcate de moarte.

Dă-mi un exemplu de împrejurare care face să devină de moarte un păcat venial.

Acela care, ca să se dezvinovățească, ar spune o minciună din care ar ieși o pagubă mare pentru aproapele, trebuie să arate această împrejurare, care, din folositoare, face minciuna greu vătămătoare.

Dă-mi acum un exemplu de împrejurare prin care aceeași faptă vinovată cuprinde răutatea a două sau mai multe păcate.

Acela care ar fi furat un lucru sfințit trebuie să arate această împrejurare, care adaugă la furt răutatea sacrilegiului.

Dacă nu am fi siguri că am săvârșit un păcat, am fi datori să ni-l mărturisim?

Dacă nu am fi siguri că am săvârșit un păcat, nu am fi datori să ni-l mărturisim; iar dacă am vrea să-l mărturisim, ar trebui să adăugăm că nu suntem siguri că l-am săvârșit.

Ce trebuie să facă acela care nu-și aduce aminte bine numărul păcatelor sale?

Acela care nu-și aduce aminte bine numărul păcatelor sale trebuie să mărturisească numărul lor aproximativ.

Acela care, din uitare, a tăinuit un păcat de moarte ori o împrejurare trebuincioasă, a făcut o spovadă bună?

Acela care, din simplă uitare, a tăinuit un păcat de moarte ori o împrejurare trebuincioasă, a făcut o spovadă bună, cu condiția să fi pus toată grija cuvenită ca să și-l aducă aminte.

Dacă un păcat de moarte uitat la spovadă îți vine apoi în minte, suntem datori să ni-l mărturisim la o altă spovadă?

Dacă un păcat de moarte uitat la spovadă îmi vine apoi în minte, sunt, fără îndoială, dator să-l mărturisesc întâia oară când mă voi spovedi.

Ce greșeală face acela care, de rușine sau din altă pricină vinovată, ascunde cu voia un păcat de moarte la spovadă?

Acela care, de rușine sau din altă pricină vinovată, ascunde cu voia un păcat de moarte la spovadă, pângărește sacramentul și se face astfel vinovat de un foarte greu sacrilegiu.

Ce trebuie să facă, spre a-şi pune rânduială în conştiinţă, acela care a ascuns cu voia vreun păcat de moarte la spovadă?

Acela care a ascuns cu voia vreun păcat de moarte la spovadă trebuie să arate duhovnicului păcatul pe care l-a ascuns, să spună în câte spovedanii l-a ascuns şi să refacă toate spovedaniile de la cea din urmă care a fost bine făcută.

Ce cugetări trebuie să aibă acela care ar fi ispitit să ascundă vreun păcat la spovadă?

Acela care ar fi ispitit să ascundă vreun păcat greu la spovadă trebuie să cugete:

1. că nu i-a fost ruşine să păcătuiască în faţa lui Dumnezeu, Care vede toate;
2. că este mai bine să-şi mărturisească păcatele în taină unui duhovnic decât să trăiască mereu neliniştit, în păcat, cu frica unei morţi nenorocite şi să fie acoperit de ruşine înaintea tuturor la judecata de apoi;
3. că duhovnicul este legat de taina spovezii, pe care nu o poate călca fără a săvârşi un păcat foarte greu şi fără a se supune celor mai aspre pedepse vremelnice şi veşnice.

Ce înseamnă aceste cuvinte: mărturisirea trebuie să fie sinceră?

Înseamnă că trebuie să spunem păcatele așa cum sunt, fără a le scuza, a le micșora ori a le mări.

Ce înseamnă aceste cuvinte: spovada trebuie să fie prudentă?

Înseamnă că, mărturisind păcatele, trebuie să întrebuințăm cuvintele cele mai cuviincioase și să ne ferim cu mare grijă de a descoperi păcatele altora.

Ce înseamnă aceste cuvinte: spovada trebuie să fie scurtă?

Înseamnă că nu trebuie să spunem duhovnicului nimic de prisos.

Nu este greu a fi dator să-ți mărturisești păcatele altuia, mai ales când acestea sunt foarte rușinoase?

Deși poate fi greu a-ți mărturisi păcatele altuia, trebuie să o facem, pentru că aceasta este poruncă dumnezeiască și nu se poate dobândi altfel iertarea păcatelor săvârșite; și, pe deasupra, greutatea spovedaniei este răsplătită prin multe folosuri și mari mângâieri.

§ 7. Chipul de a ne spovedi

Cum te vei înfățișa înaintea duhovnicului?

Mă voi pune în genunchi la picioarele duhovnicului și voi zice: „Binecuvântați-mă, Părinte, că am păcătuit”.

Ce vei face când duhovnicul îți va da binecuvântarea?

Mă voi pleca smerit ca să o primesc și voi face semnul Crucii.

După ce ai făcut semnul Crucii, ce trebuie să spui?

După ce am făcut semnul Crucii trebuie să zic: „Mă mărturisesc lui Dumnezeu atotputernic, Preafericitei Fecioare Maria, tuturor Sfinților și ție, Părinte sufletesc, că am păcătuit”.

Și apoi, ce trebuie să spui?

Apoi trebuie să zici: „M-am spovedit acum atâta vreme; prin harul lui Dumnezeu am primit dezlegarea, am făcut pocăința și m-am împărtășit”. După aceea îți mărturisești păcatele.

După ce ai sfârșit mărturisirea păcatelor, ce vei face?

După ce voi sfârși mărturisirea păcatelor voi zice: „Mă mai învinuiesc de toate păcatele vieții trecute, mai ales împotriva cutărei sau cutărei virtuți (de pildă împotriva curăției, împotriva poruncii a patra etc.)”.

După această mărturisire, ce trebuie să spui?

Trebuie să zici: „De toate aceste păcate și de toate acelea pe care le-am uitat cer iertare lui Dumnezeu din toată inima; și ție, Părinte sufletesc, îți cer pocăința și dezlegarea”.

După ce ai încheiat astfel mărturisirea păcatelor, ce mai rămâne de făcut?

După ce am încheiat mărturisirea păcatelor, trebuie să ascult cu respect ceea ce va zice duhovnicul; să primesc pocăința cu voință sinceră de a o împlini; și, în vreme ce va da dezlegarea, să înnoiesc în inima mea actul de căință.

După ce ai primit dezlegarea, ce mai rămâne de făcut?

După ce am primit dezlegarea, trebuie să mulțumesc Domnului; să fac cât mai curând pocăința; și să pun în practică sfaturile duhovnicului.

§ 8. Dezlegarea

Trebuie duhovnicii să dea întotdeauna dezlegarea celor care se spovedesc?

Duhovnicii nu trebuie să dea dezlegarea decât acelora pe care îi socotesc bine pregătiți să o primească.

Pot duhovnicii uneori să amâne ori să refuze dezlegarea?

Nu numai că duhovnicii pot, dar trebuie să amâne ori să refuze dezlegarea în unele cazuri, ca să nu pângărească sacramentul.

Care sunt penitenții ce trebuie socotiți rău pregătiți și cărora, de obicei, trebuie refuzată ori amânată dezlegarea?

Penitenții ce trebuie socotiți rău pregătiți sunt mai ales:

1. aceia care nu știu principalele taine ale credinței sau care nu se îngrijesc să învețe punctele principale ale Doctrinei creștine pe care sunt datori să le știe după starea lor;
2. aceia care sunt în chip greu neglijenți în cercetarea cugetului și nu arată semne de durere și de căință;
3. aceia care, putând, nu vor să înapoieze bunul altuia pe care l-au luat ori să întoarcă buna faimă pe care au răpit-o;
4. aceia care nu iartă din adâncul inimii pe vrăjmașii lor;
5. aceia care nu vor să întrebuințeze mijloacele trebuincioase ca să se îndrepte de deprinderile lor rele;
6. aceia care nu vor să fugă prilejurile apropiate de păcat.

Nu este prea multă asprime din partea duhovnicului a amâna dezlegarea penitentului pe care nu-l socotește încă bine pregătit?

Nu, nu este prea multă asprime din partea duhovnicului a amâna dezlegarea penitentului pe care nu-l socotește încă bine pregătit; dimpotrivă, aceasta este dragoste: el lucrează ca un doctor bun, care încearcă toate leacurile, chiar neplăcute și dureroase, ca să scape viața bolnavului.

Păcătosul căruia i se amână ori i se refuză dezlegarea trebuie să deznădăjduiască sau să se depărteze cu totul de spovadă?

Păcătosul căruia i se amână ori i se refuză dezlegarea nu trebuie să deznădăjduiască, nici să se depărteze cu totul de spovadă; ci trebuie să se smerească, să-și recunoască starea sa jalnică, să folosească sfaturile bune pe care i le dă duhovnicul și astfel să se pună cât mai curând în stare de a merita dezlegarea.

Ce trebuie să facă penitentul cu privire la alegerea duhovnicului?

Un adevărat penitent trebuie să se roage mult lui Dumnezeu pentru alegerea unui duhovnic evlavios, învățat și prudent; apoi trebuie să se dea pe mâna lui și să i se supună ca judecătorului și doctorului său.

§ 9. Satisfacția sau pocăința

Ce este satisfacția?

Satisfacția, numită și pocăință sacramentală, este unul dintre actele penitentului prin care dă o oarecare despăgubire dreptății dumnezeiești pentru păcatele săvârșite, împlinind lucrările pe care i le rânduiește duhovnicul.

Este penitentul dator să primească pocăința pe care i-o dă duhovnicul?

Penitentul este dator să primească pocăința pe care i-o dă duhovnicul, dacă o poate face; iar dacă nu o poate face, trebuie să-i spună aceasta cu smerenie și să-i ceară alta.

Când trebuie făcută pocăința?

Dacă duhovnicul nu a rânduit un timp hotărât, trebuie făcută cât mai curând și să ne silim a o face în stare de har.

Cum trebuie făcută pocăința?

Pocăința trebuie făcută întreagă și cu evlavie.

De ce se rânduiește o pocăință la spovadă?

Se rânduiește o pocăință pentru că, de obicei, după dezlegarea sacramentală, care iartă vina și pedeapsa veșnică, rămâne o pedeapsă vremelnică de plătit în lumea aceasta sau în purgatoriu.

Pentru ce pricină Domnul nostru a voit ca în sacramentul Botezului să se ierte toată pedeapsa datorată păcatelor, iar nu și în sacramentul Pocăinței?

Domnul nostru a voit ca în sacramentul Botezului să se ierte toată pedeapsa datorată păcatelor, iar nu și în sacramentul Pocăinței, pentru că păcatele săvârșite după Botez sunt mult mai grele, fiind făcute cu mai multă știință și cu mai multă nerecunoștință față de binefacerile lui Dumnezeu; și, de asemenea, ca datoria de a satisface pentru aceste păcate să fie o frână care să împiedice întoarcerea la ele.

Putem noi, prin noi înșine, să satisfacem lui Dumnezeu?

Nu, prin noi înșine nu putem satisface lui Dumnezeu; dar putem, unindu-ne cu Isus Hristos, Care, prin meritul Patimii și al Morții Sale, dă valoare actelor noastre.

Pocăința dată de duhovnic este totdeauna de ajuns pentru a șterge pedeapsa care rămâne datorată pentru păcate?

Pocăința dată de duhovnic nu este, de obicei, de ajuns ca să plătească toată pedeapsa datorată pentru păcate; de aceea trebuie să căutăm a o împlini și prin alte pocăințe de bunăvoie.

Care sunt lucrările de pocăință?

Lucrările de pocăință se pot reduce la trei feluri: rugăciunea, postul, milostenia.

Ce înțelegi prin rugăciune?

Prin rugăciune înțeleg orice fel de lucrări de pietate.

Ce se înțelege prin post?

Prin post se înțelege orice fel de mortificări.

Ce se înțelege prin milostenie?

Prin milostenie se înțelege orice faptă de milostenie sufletească și trupească.

Care pocăință este mai meritorie: aceea pe care o dă duhovnicul sau aceea pe care ne-o rânduim noi înșine?

Pocăința pe care ne-o dă duhovnicul este mai meritorie, pentru că, făcând parte din sacrament, primește o mai mare putere din meritele Patimii lui Isus Hristos.

Cei care mor după ce au primit dezlegarea, dar înainte de a fi satisfăcut pe deplin dreptății lui Dumnezeu, merg oare îndată în rai?

Nu; ei merg în purgatoriu ca să satisfacă dreptății lui Dumnezeu și să se curețe pe deplin.

Putem ușura, în pedepsele lor, sufletele din purgatoriu?

Da, sufletele din purgatoriu pot fi ușurate prin rugăciuni, prin milostenii, prin toate celelalte fapte bune, prin indulgențe și mai ales prin sfânta jertfă a Liturghiei.

În afară de pocăință, ce mai trebuie să facă penitentul după spovadă?

Penitentul, după spovadă, pe lângă pocăință, dacă a făcut pe nedrept vreo pagubă aproapelui în bunurile sau în cinstea lui ori i-a dat scandal, trebuie cât mai curând și pe cât se poate să-i înapoieze bunurile, să-i întoarcă cinstea și să repare scandalul.

Cum se poate repara scandalul pricinuit?

Scandalul pricinuit se poate repara înlăturând prilejul și zidind, prin cuvinte și prin pilda bună, pe aceia pe care i-am smintit.

În ce chip trebuie să satisfacem aproapelui, dacă l-am supărat?

Trebuie să satisfacem aproapelui pe care l-am supărat cerându-i iertare sau făcându-i o altă îndreptare potrivită.

Ce roade lucrează în noi o spovadă bună?

O spovadă bună:

1. ne iartă păcatele săvârșite și ne dă harul lui Dumnezeu;
2. ne aduce pacea și liniștea conștiinței;
3. ne redeschide porțile raiului și schimbă pedeapsa veșnică a iadului în pedeapsă vremelnică;
4. ne păzește de căderi din nou și ne face în stare să dobândim indulgențe.

§ 10. Indulgențele

Ce este indulgența?

Indulgența este iertarea pedepsei vremelnice datorate pentru păcatele iertate deja în privința vinei; iertare pe care Biserica ne-o dă în afara sacramentului Pocăinței.

De la cine a primit Biserica puterea de a da indulgențe?

Biserica a primit de la Isus Hristos puterea de a da indulgențe.

Cum ne iartă Biserica pedeapsa vremelnică prin indulgențe?

Biserica ne iartă pedeapsa vremelnică prin indulgențe, aplicându-ne satisfacțiile prisositoare ale lui Isus Hristos, ale Preasfintei Fecioare și ale Sfinților, care alcătuiesc ceea ce se numește comoara Bisericii.

Cine are puterea de a da indulgențe?

Puterea de a da indulgențe aparține numai Papei pentru toată Biserica și Episcopului în dieceza sa, în măsura în care Papa i-a îngăduit aceasta.

Câte feluri de indulgențe sunt?

Sunt două feluri de indulgențe: indulgența plenară și indulgența parțială.

Ce este indulgența plenară?

Indulgența plenară este aceea care iartă toată pedeapsa vremelnică datorată pentru păcatele noastre.

De aceea, dacă cineva ar muri după ce a dobândit această indulgență, ar merge îndată în rai, scăpând cu totul de pedepsele purgatoriului.

Ce este indulgența parțială?

Indulgența parțială este aceea care iartă numai o parte din pedeapsa vremelnică datorată pentru păcatele noastre.

Ce înțelege Biserica făcând indulgențe?

Făcând indulgențe, Biserica înțelege să ajute neputinței noastre de a ispăși în lumea aceasta toată pedeapsa vremelnică, făcându-ne să dobândim, prin fapte de pietate și de dragoste creștinească, ceea ce, în veacurile dintâi, făcea să se dobândească prin asprimea canoanelor de pocăință.

Ce se înțelege prin indulgență de patruzeci de zile, de o sută de zile, de șapte ani și alte asemenea?

Prin indulgență de patruzeci de zile, de o sută de zile, de șapte ani și alte asemenea, se înțelege iertarea pedepsei vremelnice pe care am fi dobândit-o prin patruzeci de zile, o sută de zile, șapte ani de pocăință publică, rânduită odinioară în Biserică.

Ce preț trebuie să dăm indulgențelor?

Trebuie să dăm un preț foarte mare indulgențelor, pentru că prin ele se satisface dreptății lui Dumnezeu și se dobândește mai curând și mai lesne stăpânirea cerului.

Care sunt condițiile cerute pentru a dobândi indulgențele?

Condițiile cerute pentru a dobândi indulgențele sunt:

1. starea de har (cel puțin în cea din urmă dintre lucrările împlinite) și lipsirea chiar de păcatele veniale a căror pedeapsă voim să o ștergem;
2. împlinirea lucrărilor pe care Biserica le poruncește pentru dobândirea indulgenței;
3. intenția de a o dobândi.

Pot fi aplicate indulgențele și sufletelor din purgatoriu?

Da, indulgențele pot fi aplicate sufletelor din purgatoriu, când acela care le dă arată că se pot aplica lor.

Ce este Jubileul?

Jubileul, dat de obicei din douăzeci și cinci în douăzeci și cinci de ani, este o indulgență plenară la care se adaugă multe privilegii și îngăduințe deosebite, precum putința de a dobândi dezlegarea de unele păcate rezervate și de cenzuri și schimbarea unor făgăduințe.

Capitolul VII: Ungerea de pe urmă

Ce este sacramentul Ungerii de pe urmă?

Ungerea de pe urmă este sacramentul rânduit pentru ajutorarea sufletească și chiar trupească a bolnavilor aflați în primejdie de moarte.

Ce roade lucrează sacramentul Ungerii de pe urmă?

Sacramentul Ungerii de pe urmă lucrează aceste roade:

1. sporește harul sfințitor;
2. șterge păcatele veniale și chiar păcatele de moarte pe care bolnavul căit nu le-ar mai putea mărturisi;
3. înlătură acea slăbiciune și acea moleșeală către bine, care rămân chiar după dobândirea iertării păcatelor;
4. dă puterea de a suferi răul cu răbdare, de a sta împotriva ispitelor și de a muri cu sfințenie;
5. ajută la recăpătarea sănătății trupului, dacă aceasta este de folos mântuirii sufletului.

Când trebuie primită Ungerea de pe urmă?

Ungerea de pe urmă trebuie primită când boala este primejdioasă și când bolnavul a primit, dacă se poate, sacramentele Pocăinței și ale Euharistiei; și este bine să fie primită încă atunci când omul este în deplină cunoștință și mai păstrează o oarecare nădejde de viață.

De ce este bine să primim Ungerea de pe urmă când suntem încă în deplină cunoștință și cu o oarecare nădejde de viață?

Este bine să primim Ungerea de pe urmă când suntem încă în deplină cunoștință și cu o oarecare nădejde de viață, pentru că, primind-o cu dispoziții mai bune, putem dobândi mai multe roade; și încă pentru că, dacă, spre binele sufletului, acest sacrament redă sănătatea trupului, aceasta se face ajutând puterile firii, și de aceea nu trebuie așteptat până când orice nădejde este pierdută.

Cu ce dispoziții trebuie primită Ungerea de pe urmă?

Dispozițiile principale pentru a primi Ungerea de pe urmă sunt:

a fi în stare de har,
a avea încredere în puterea sacramentului și în milostivirea dumnezeiască,
și a ne supune voii lui Dumnezeu.

Ce simțăminte trebuie să aibă bolnavul când vede pe preot?

Când vede pe preot, bolnavul trebuie să aibă simțăminte de mulțumire către Dumnezeu că i l-a trimis; trebuie să-l primească cu bunăvoință și să ceară singur, dacă poate, ajutoarele religiei.

Capitolul VIII: Preoția

Ce este sacramentul Preoției?

Preoția este sacramentul care dă puterea de a împlini slujirile sfinte privitoare la cultul lui Dumnezeu și la mântuirea sufletelor și care imprimă în sufletul celui ce îl primește caracterul de slujitor al lui Dumnezeu.

De ce se numește Preoție?

Se numește Preoție pentru că are mai multe trepte rânduite una sub alta, din care se naște ierarhia sfântă.

Care sunt aceste trepte?

Cea mai înaltă dintre ele este Episcopatul, care cuprinde plinătatea preoției; apoi Presbiteratul sau simpla Preoție; după aceea Diaconatul și treptele numite Ordine minore.

Când a întemeiat Isus Hristos Preoția?

Isus Hristos a întemeiat Preoția la Cina cea de Taină, când a dat Apostolilor și urmașilor lor puterea de a consacra Preasfânta Euharistie.

Apoi, în ziua Învierii Sale, le-a dat puterea de a ierta și de a ține păcatele, făcându-i astfel cei dintâi preoți ai legii celei noi, în toată plinătatea puterii lor.

Cine este slujitorul acestui sacrament?

Singurul slujitor al acestui sacrament este Episcopul.

Este, așadar, mare vrednicia preoției creștine?

Vrednicia preoției creștine este foarte mare, din pricina dublei puteri pe care i-a dat-o Isus Hristos asupra Trupului Său adevărat și asupra Trupului Său tainic, care este Biserica, și din pricina misiunii dumnezeiești încredințate preoților de a călăuzi pe toți oamenii la viața veșnică.

Este preoția catolică trebuincioasă în Biserică?

Preoția catolică este trebuincioasă în Biserică, pentru că fără ea credincioșii ar fi lipsiți de sfânta jertfă a Liturghiei și de cea mai mare parte a sacramentelor; nu ar avea pe nimeni care să-i

învețe credința; ar rămâne ca oile fără păstor la mila lupilor; într-un cuvânt, Biserica nu ar mai exista așa cum a întemeiat-o Isus Hristos.

Preoția catolică nu va înceta deci niciodată pe pământ?

Preoția catolică, în ciuda războiului pe care i-l face iadul, va dăinui până la sfârșitul veacurilor, căci Isus Hristos a făgăduit că puterile iadului nu vor birui niciodată Biserica Sa.

Este păcat a disprețui pe preoți?

Este un păcat foarte greu, pentru că disprețul și ocările aduse preotului ajung la Isus Hristos Însuși, Care a zis Apostolilor Săi: „Cine vă disprețuiește pe voi, pe Mine Mă disprețuiește".

Care trebuie să fie scopul celui ce îmbrățișează starea bisericească?

Scopul celui ce îmbrățișează starea bisericească trebuie să fie numai slava lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor.

Ce este de trebuință pentru a intra în starea bisericească?

Pentru a intra în starea bisericească, ceea ce este de trebuință mai întâi de toate este chemarea dumnezeiască.

Ce trebuie făcut ca să cunoaștem dacă Dumnezeu cheamă la starea bisericească?

Ca să cunoaștem dacă Dumnezeu cheamă la starea bisericească, trebuie:

1. să ne rugăm cu fierbințeală Domnului nostru să arate care este voia Sa;
2. să cerem sfat de la Episcopul nostru ori de la un povățuitor înțelept și prudent;
3. să cercetăm cu grijă dacă avem însușirile trebuincioase pentru învățătură, pentru slujiri și pentru datoriile acestei stări.

Acela care ar intra în starea bisericească fără chemare dumnezeiască ar face rău?

Acela care ar intra în starea bisericească fără a fi chemat de Dumnezeu ar face un rău foarte mare și s-ar pune în primejdia pierzării.

Părinții care, pentru motive omenești, îndeamnă pe fiii lor să îmbrățișeze fără chemare starea bisericească fac rău?

Părinții care, pentru motive omenești, îndeamnă pe fiii lor să îmbrățișeze fără chemare starea bisericească fac și ei o greșeală foarte mare, pentru că, prin aceasta, își însușesc dreptul pe care Dumnezeu și l-a păstrat numai Sieși de a-Și alege slujitorii și își pun fiul în primejdia osândei veșnice.

Care sunt datoriile credincioșilor față de cei chemați la sfintele Ordine?

Credincioșii trebuie:

1. să lase fiilor lor și celor ce depind de ei deplină libertate de a urma chemarea dumnezeiască;
2. să se roage lui Dumnezeu să binevoiască a da Bisericii Sale păstori buni și slujitori plini de râvnă; și în acest scop a fost rânduit și postul celor Patru Timpuri;
3. să aibă un respect deosebit pentru toți cei care, prin Ordine, sunt închinați slujirii lui Dumnezeu.

Capitolul IX: Căsătoria

§ 1. Natura sacramentului Căsătoriei

Ce este sacramentul Căsătoriei?

Căsătoria este un sacrament rânduit de Domnul nostru Isus Hristos, care întemeiază o legătură sfântă și nedesfăcută între

bărbat și femeie și le dă harul de a se iubi unul pe altul cu sfințenie și de a-și crește creștinește copiii.

De cine a fost rânduită Căsătoria?

Căsătoria a fost rânduită de Dumnezeu Însuși în raiul pământesc; iar în Noul Testament a fost ridicată de Isus Hristos la vrednicia de sacrament.

Are sacramentul Căsătoriei vreo însemnare deosebită?

Sacramentul Căsătoriei înseamnă unirea nedesfăcută a lui Isus Hristos cu sfânta Biserică, Mireasa Sa și Maica noastră prea iubitoare.

De ce se spune că legătura Căsătoriei este nedesfăcută?

Se spune că legătura Căsătoriei este nedesfăcută, adică nu se poate rupe decât prin moartea unuia dintre soți, pentru că Dumnezeu a rânduit-o astfel de la început și Isus Hristos, Domnul nostru, a întărit-o apoi în chip solemn.

În căsătoria creștină s-ar putea despărți contractul de sacrament?

Nu, în căsătoria dintre doi creștini nu se poate despărți contractul de sacrament, pentru că, pentru ei, căsătoria nu este altceva decât însuși contractul firesc ridicat de Isus Hristos la vrednicia de sacrament.

Între creștini nu poate fi, așadar, adevărată căsătorie fără sacrament?

Între creștini nu poate fi adevărată căsătorie fără sacrament.

Ce roade lucrează sacramentul Căsătoriei?

Sacramentul Căsătoriei:

1. dă o sporire a harului sfințitor;
2. dă harul deosebit pentru a împlini cu credincioșie toate datoriile căsătoriei.

§ 2. Slujitori, ceremonii și dispoziții

Cine sunt slujitorii acestui sacrament?

Slujitorii acestui sacrament sunt înșiși soții, care, unul altuia, își dau și primesc sacramentul.

Cum se dă acest sacrament?

Acest sacrament, păstrând firea contractului, se dă de către înșiși soții, arătând, în fața parohului lor sau a celui împuternicit de el și a doi martori, că se unesc prin căsătorie.

La ce folosește, așadar, binecuvântarea pe care parohul o dă soților?

Binecuvântarea pe care parohul o dă soților nu este trebuincioasă pentru a alcătui sacramentul, dar se dă spre a întări, în numele Bisericii, unirea lor și spre a chema peste ei, tot mai mult, binecuvântarea lui Dumnezeu.

Ce intenție trebuie să aibă acela care se căsătorește?

Acela care se căsătorește trebuie să aibă intenția:

1. de a face voia lui Dumnezeu, Care îl cheamă la această stare;
2. de a lucra în căsătorie mântuirea sufletului său;
3. de a-și crește creștinește copiii, dacă Dumnezeu îi dă să aibă.

Cum trebuie să se pregătească soții ca să primească cu rod sacramentul Căsătoriei?

Soții, ca să primească cu rod sacramentul Căsătoriei, trebuie:

1. să se încredințeze lui Dumnezeu din adâncul inimii, ca să cunoască voia Lui și să dobândească de la El harurile trebuincioase în această stare;
2. înainte de a se logodi, să ceară sfatul părinților, precum cer ascultarea și respectul datorat lor;
3. să se pregătească printr-o spovadă bună și chiar, dacă este nevoie, printr-o spovadă generală a întregii vieți;
4. să fugă, în legăturile lor, de orice familiaritate primejdioasă, prin fapte ori prin cuvinte.

Care sunt datoriile principale ale celor uniți prin căsătorie?

Cei uniți prin căsătorie trebuie:

1. să păzească fără a o călca credincioșia conjugală și să se poarte creștinește în toate;
2. să se iubească unul pe altul, suferindu-se unul pe altul, și să trăiască în pace și în bună înțelegere;
3. dacă au copii, să cugete cu seriozitate la a le purta de grijă după trebuință, să le dea o creștere creștinească și să le lase libertatea de a alege starea la care sunt chemați de Dumnezeu.

§ 3. Condiții și piedici

Ce trebuie pentru a încheia în chip valid căsătoria creștină?

Pentru a încheia în chip valid căsătoria creștină, este de trebuință a fi liber de orice piedică dirimantă a căsătoriei și a da liber consimțământul la contractul căsătoriei înaintea parohului (sau a unui preot împuternicit de el) și a doi martori.

Ce trebuie pentru a încheia în chip licit căsătoria creștină?

Pentru a încheia în chip licit căsătoria creștină, este de trebuință a fi liber de toate piedicile opritoare ale căsătoriei, a fi învățat în cele principale ale religiei și a fi în stare de har, căci altminteri s-ar săvârși un sacrilegiu.

Ce sunt piedicile la căsătorie?

Piedicile la căsătorie sunt diferitele împrejurări care fac căsătoria nevalabilă ori neîngăduită.

În întâiul caz se numesc piedici dirimante, în al doilea, piedici opritoare.

Dă-mi exemple de piedici dirimante.

Sunt piedici dirimante, de pildă, rudenia firească până la al patrulea grad, rudenia sufletească, făgăduința solemnă de curăție, deosebirea de cult între cei botezați și cei nebotezați etc.

Dă-mi exemple de piedici opritoare.

Sunt piedici opritoare, de pildă, timpul oprit, făgăduința simplă de curăție etc.

Sunt credincioșii datori să arate autorității bisericești piedicile de căsătorie pe care le cunosc?

Credincioșii sunt datori să arate autorității bisericești piedicile de căsătorie pe care le cunosc; și de aceea parohii vestesc strigările.

Cine are puterea de a rândui piedici la căsătorie, de a dezlega de ele și de a judeca despre validitatea căsătoriei creștine?

Numai Biserica are puterea de a rândui piedici și de a judeca despre validitatea căsătoriei între creștini, precum numai ea poate să dezlege de piedicile pe care le-a rânduit.

De ce numai Biserica are puterea de a rândui piedici și de a judeca despre validitatea căsătoriei?

Numai Biserica are puterea de a rândui piedici, de a judeca despre validitatea căsătoriei și de a dezlega de piedicile pe care le-a rânduit, pentru că, în căsătoria creștină, însuși contractul intră sub puterea Bisericii, căreia singure Isus Hristos i-a dat dreptul de a face legi și de a da hotărâri în lucrurile sfinte.

Poate autoritatea civilă, prin divorț, să rupă legătura căsătoriei creștine?

Nu, legătura căsătoriei creștine nu poate fi ruptă de autoritatea civilă, pentru că aceasta nu se poate amesteca în lucrurile sacramentului și nu poate despărți ceea ce a unit Dumnezeu.

Ce este căsătoria civilă?

Căsătoria civilă nu este altceva decât o simplă formalitate rânduită de lege ca să dea și să asigure soților și copiilor lor efectele civile ale căsătoriei.

Este de ajuns, pentru un creștin, să facă numai căsătoria sau contractul civil?

Pentru un creștin nu este de ajuns să facă numai contractul civil, pentru că acesta nu este un sacrament și, prin urmare, nu este o adevărată căsătorie.

În ce stare ar fi soții care ar trăi împreună uniți numai prin căsătoria civilă?

Soții care ar trăi împreună uniți numai prin căsătoria civilă ar fi într-o stare obișnuită de păcat de moarte, iar unirea lor ar rămâne totdeauna nelegiuită înaintea lui Dumnezeu și a Bisericii.

Trebuie făcută și căsătoria civilă?

Trebuie făcută și căsătoria civilă, pentru că, deși nu este un sacrament, ea folosește totuși la a asigura soților și copiilor lor efectele civile ale societății conjugale; și de aceea, ca regulă, autoritatea bisericească nu îngăduie căsătoria religioasă decât după ce s-au împlinit formalitățile cerute de autoritatea civilă.

Partea a cincea:

Virtuțile principale și celelalte lucruri pe care un creștin trebuie să le știe

Capitolul I: Virtuțile principale

§ 1. Virtuțile teologale

Ce este virtutea supranaturală?

Virtutea supranaturală este o însușire pe care Dumnezeu o sădește în suflet și prin care avem înclinare, ușurință și grabnică pornire de a cunoaște și a face binele în vederea vieții veșnice.

Câte sunt virtuțile supranaturale principale?

Sunt șapte virtuți supranaturale principale, adică: trei teologale și patru cardinale.

Care sunt virtuțile teologale?

Virtuțile teologale sunt: Credința, Nădejdea și Dragostea.

De ce Credința, Nădejdea și Dragostea se numesc virtuți teologale?

Credința, Nădejdea și Dragostea se numesc virtuți teologale, pentru că au pe Dumnezeu drept obiect nemijlocit și principal și pentru că El Însuși le pune în noi.

Cum au virtuțile teologale pe Dumnezeu drept obiect nemijlocit?

Virtuțile teologale au pe Dumnezeu drept obiect nemijlocit, pentru că:

prin Credință credem în Dumnezeu și credem toate câte a descoperit El;

prin Nădejde nădăjduim a-L stăpâni pe Dumnezeu;

prin Dragoste iubim pe Dumnezeu și, în El, ne iubim pe noi înșine și iubim pe aproapele.

Când pune Dumnezeu în sufletul nostru virtuțile teologale?

Dumnezeu, prin bunătatea Sa, revarsă în sufletul nostru virtuțile teologale când ne împodobește cu harul sfințitor; astfel, când am primit Botezul, am fost îmbogățiți cu aceste virtuți împreună cu darurile Duhului Sfânt.

Este de ajuns, spre a ne mântui, să fi primit prin Botez virtuțile teologale?

Pentru acela care are uzul rațiunii nu este de ajuns să fi primit prin Botez virtuțile teologale, ci este de trebuință să facă des actele lor.

Când suntem datori să facem actele de Credință, de Nădejde și de Dragoste?

Suntem datori să facem actele de Credință, de Nădejde și de Dragoste:

1 când am ajuns la uzul rațiunii;
2 adesea în cursul vieții;
3 când suntem în primejdie de moarte.

§ 2. Credința

Ce este Credința?

Credința este o virtute supranaturală, sădită de Dumnezeu în sufletul nostru, prin care, sprijinindu-ne pe însăși autoritatea lui Dumnezeu, credem toate câte El a descoperit și ne pune înainte spre a le crede prin Biserica Sa.

Cum cunoaștem adevărurile descoperite de Dumnezeu?

Cunoaștem adevărurile descoperite de Dumnezeu prin mijlocirea sfintei Biserici, care este fără greșeală; adică prin mijlocirea Papei, urmașul sfântului Petru, și prin mijlocirea

Episcopilor, urmașii Apostolilor, care au fost învățați de Isus Hristos Însuși.

Suntem siguri de lucrurile pe care sfânta Biserică ni le învață?

Suntem cu totul siguri de lucrurile pe care sfânta Biserică ni le învață, pentru că Isus Hristos Și-a dat cuvântul că Biserica nu se va înșela niciodată.

Prin ce păcat pierdem Credința?

Pierzăm Credința prin tăgăduire sau prin îndoială voită, chiar dacă ar fi vorba numai de unul singur dintre articolele puse înainte spre a fi crezute.

Cum se dobândește iarăși Credința pierdută?

Credința pierdută se dobândește iarăși căindu-ne de păcatul săvârșit și crezând din nou toate câte crede sfânta Biserică.

§ 3. Tainele

Putem înțelege toate adevărurile Credinței?

Nu, nu putem înțelege toate adevărurile Credinței, pentru că unele sunt taine.

Ce sunt tainele?

Tainele sunt adevăruri mai presus de rațiune, pe care trebuie să le credem, deși nu le putem înțelege.

De ce trebuie să credem tainele?

Trebuie să credem tainele pentru că au fost descoperite de Dumnezeu, Care, fiind Adevărul și Bunătatea nesfârșite, nu poate nici să Se înșele, nici să ne înșele.

Sunt tainele împotriva rațiunii?

Tainele sunt mai presus, și nu împotriva rațiunii; ba chiar rațiunea însăși ne îndeamnă să le primim.

De ce nu pot fi tainele împotriva rațiunii?

Tainele nu pot fi împotriva rațiunii, pentru că același Dumnezeu ne-a dat lumina rațiunii și a descoperit tainele, și El nu poate să Se împotrivească pe Sine Însuși.

§ 4. Sfânta Scriptură

Unde sunt cuprinse adevărurile pe care Dumnezeu le-a descoperit?

Adevărurile pe care Dumnezeu le-a descoperit sunt cuprinse în Sfânta Scriptură și în Tradiție.

Ce este Sfânta Scriptură?

Sfânta Scriptură este adunarea cărților scrise de Prooroci și de Hagiografi, de Apostoli și de Evangheliști, sub insuflarea Duhului Sfânt, și primite de Biserică drept insuflate.

În câte părți se împarte Sfânta Scriptură?

Sfânta Scriptură se împarte în două părți: Vechiul și Noul Testament.

Ce cuprinde Vechiul Testament?

Vechiul Testament cuprinde cărțile insuflate scrise înainte de venirea lui Isus Hristos.

Ce cuprinde Noul Testament?

Noul Testament cuprinde cărțile insuflate scrise după venirea lui Isus Hristos.

Cum se numește de obicei Sfânta Scriptură?

Sfânta Scriptură se numește de obicei sfânta Biblie.

Ce înseamnă cuvântul Biblie?

Cuvântul Biblie înseamnă adunarea cărților sfinte, cartea prin excelență, cartea cărților, cartea insuflată de Dumnezeu.

De ce se numește Sfânta Scriptură cartea prin excelență?

Sfânta Scriptură se numește cartea prin excelență din pricina măreției lucrurilor pe care le cuprinde și din pricina Autorului care a insuflat-o.

Poate fi vreo greșeală în Sfânta Scriptură?

Nu poate fi nicio greșeală în Sfânta Scriptură, pentru că ea este insuflată de Dumnezeu.

Autorul tuturor părților ei este Dumnezeu Însuși.

Aceasta nu împiedică însă ca, în copiile și în traducerile făcute, să se fi strecurat unele greșeli ale copistilor ori ale traducătorilor.

Dar în edițiile cercetate și aprobate de Biserica catolică nu poate fi greșeală în ceea ce privește credința ori moravurile.

Este citirea Bibliei trebuincioasă tuturor creștinilor?

Citirea Bibliei nu este trebuincioasă tuturor creștinilor, pentru că ei sunt învățați de Biserică; totuși ea este foarte folositoare și tuturor recomandată.

Se poate citi orice traducere a Bibliei în limba poporului?

Se pot citi traducerile Bibliei în limba poporului care sunt recunoscute credincioase de Biserica catolică și care sunt însoțite de lămuriri aprobate de ea.

De ce nu se pot citi decât traducerile Bibliei aprobate de Biserică?

Nu se pot citi decât traducerile Bibliei aprobate de Biserică, pentru că numai ea este păzitoarea cea legiuită a Bibliei.

Prin cine putem cunoaște adevăratul înțeles al Sfintei Scripturi?

Nu putem cunoaște adevăratul înțeles al Sfintei Scripturi decât prin tâlcuirea Bisericii, pentru că numai ea este ferită de greșeală în această tâlcuire.

Ce ar trebui să facă un creștin căruia i s-ar da o Biblie de la un protestant ori de la un trimis al protestanților?

Un creștin căruia i s-ar da o Biblie de la un protestant ori de la un trimis al protestanților ar trebui să o lepede cu groază, pentru că este oprită de Biserică.

Iar dacă ar fi primit-o fără să bage de seamă, ar trebui cât mai curând să o arunce în foc ori să o dea parohului său.

De ce oprește Biserica Bibliile protestante?

Biserica oprește Bibliile protestante pentru că ori sunt stricate și cuprind greșeli, ori, neavând aprobarea ei și note care să lămurească înțelesurile întunecate, pot vătăma Credința.

Din aceeași pricină, Biserica oprește chiar și traducerile Sfintei Scripturi pe care le-a aprobat mai înainte, dar care au fost tipărite din nou fără lămuriri aprobate de ea.

§ 5. Tradiția

Spune-mi ce este Tradiția?

Tradiția este cuvântul lui Dumnezeu nescris, ci transmis pe cale vie de Isus Hristos și de Apostoli și ajuns până la noi, fără stricăciune, din veac în veac, prin mijlocirea Bisericii.

Unde sunt cuprinse învățăturile Tradiției?

Învățăturile Tradiției sunt cuprinse mai ales în hotărârile Sinoadelor, în scrierile sfinților Părinți, în actele Sfântului Scaun, în cuvintele și rânduielile Sfintei Liturghii.

Ce preț trebuie să dăm Tradiției?

Trebuie să dăm Tradiției același preț ca și cuvântului lui Dumnezeu descoperit, cuprins în Sfânta Scriptură.

§ 6. Nădejdea

Ce este Nădejdea?

Nădejdea este o virtute supranaturală, sădită de Dumnezeu în sufletul nostru, prin care dorim și așteptăm viața veșnică pe care Dumnezeu a făgăduit-o slujitorilor Săi și ajutoarele trebuincioase ca să o dobândim.

Pentru ce pricină trebuie să nădăjduim de la Dumnezeu raiul și ajutoarele trebuincioase ca să-l dobândim?

Trebuie să nădăjduim de la Dumnezeu raiul și ajutoarele trebuincioase ca să-l dobândim, pentru că Dumnezeu, prea milostiv, prin meritele Domnului nostru Isus Hristos, l-a făgăduit celui ce Îi slujește din toată inima; și, fiind prea credincios și atotputernic, Își ține întotdeauna făgăduințele.

Care sunt condițiile trebuincioase ca să dobândim raiul?

Condițiile trebuincioase ca să dobândim raiul sunt harul lui Dumnezeu, lucrarea faptelor bune și stăruința până la moarte în sfânta Sa dragoste.

Cum se pierde Nădejdea?

Nădejdea se pierde ori de câte ori se pierde Credința.

Se pierde încă prin păcatele de deznădejde sau de îndrăzneală.

Cum se dobândește iarăși Nădejdea pierdută?

Nădejdea pierdută se dobândește iarăși căindu-ne de păcatul săvârșit și stârnindu-ne din nou la încrederea în bunătatea dumnezeiască.

§ 7. Dragostea

Ce este Dragostea?

Dragostea este o virtute supranaturală, sădită de Dumnezeu în sufletul nostru, prin care iubim pe Dumnezeu pentru El Însuși mai presus de toate și pe aproapele ca pe noi înșine pentru dragostea lui Dumnezeu.

Pentru ce pricini trebuie să iubim pe Dumnezeu?

Trebuie să iubim pe Dumnezeu pentru că El este Binele suprem, nespus de bun și desăvârșit.

Trebuie să-L iubim și pentru porunca pe care ne-o dă și pentru marile binefaceri pe care le primim de la El.

Cum trebuie să iubim pe Dumnezeu?

Trebuie să iubim pe Dumnezeu mai presus de toate, din toată inima, din tot cugetul, din tot sufletul și din toate puterile noastre.

Ce înseamnă a iubi pe Dumnezeu mai presus de toate?

A iubi pe Dumnezeu mai presus de toate înseamnă a-L pune mai presus decât toate făpturile cele mai dragi și cele mai desăvârșite și a fi gata a pierde orice mai degrabă decât a-L supăra și a înceta a-L iubi.

Ce înseamnă a iubi pe Dumnezeu din toată inima noastră?

A iubi pe Dumnezeu din toată inima noastră înseamnă a-I închina toate simțămintele noastre.

Ce înseamnă a iubi pe Dumnezeu din tot cugetul nostru?

A iubi pe Dumnezeu din tot cugetul nostru înseamnă a îndrepta către El toate gândurile noastre.

Ce înseamnă a iubi pe Dumnezeu din tot sufletul nostru?

A iubi pe Dumnezeu din tot sufletul nostru înseamnă a-I închina întrebuințarea tuturor puterilor sufletului nostru.

Ce înseamnă a iubi pe Dumnezeu din toate puterile noastre?

A iubi pe Dumnezeu din toate puterile noastre înseamnă a ne sili să creștem mereu în dragostea Lui și a face astfel încât toate faptele noastre să aibă drept pricină și drept sfârșit dragostea Lui și dorința de a-I plăcea.

De ce trebuie să iubim pe aproapele?

Trebuie să iubim pe aproapele pentru dragostea lui Dumnezeu, pentru că El ne poruncește aceasta și pentru că orice om este chipul Lui.

Suntem datori să iubim și pe vrăjmașii noștri?

Da, suntem datori să iubim și pe vrăjmașii noștri, pentru că și ei sunt aproapele nostru și pentru că Isus Hristos ne-a dat o poruncă lămurită.

Ce înseamnă a iubi pe aproapele ca pe noi înșine?

A iubi pe aproapele ca pe noi înșine înseamnă a-i dori și a-i face, pe cât se poate, binele pe care trebuie să ni-l dorim nouă înșine și a nu-i dori și a nu-i face niciun rău.

Când ne iubim pe noi înșine precum se cuvine?

Ne iubim pe noi înșine precum se cuvine când căutăm să-I slujim lui Dumnezeu și să ne aflăm fericirea în El.

Cum se pierde Dragostea?

Dragostea se pierde prin orice păcat de moarte.

Cum se dobândește iarăși Dragostea?

Dragostea se dobândește iarăși făcând acte de iubire către Dumnezeu, căindu-ne și spovedindu-ne precum se cuvine.

§ 8. Virtuțile cardinale

Care sunt virtuțile cardinale?

Virtuțile cardinale sunt Prudența, Dreptatea, Tăria și Cumpătarea.

De ce Prudența, Dreptatea, Tăria și Cumpătarea se numesc virtuți cardinale?

Prudența, Dreptatea, Tăria și Cumpătarea se numesc virtuți cardinale pentru că ele sunt osia (latinește *cardo*) și temelia virtuților morale.

Ce este Prudența?

Prudența este virtutea care îndreaptă orice faptă către scopul ei legiuit și, de aceea, caută mijloacele potrivite ca fapta să fie bine făcută în toate privințele și astfel plăcută Domnului.

Ce este Dreptatea?

Dreptatea este virtutea prin care dăm fiecăruia ceea ce i se cuvine.

Ce este Tăria?

Tăria este virtutea care ne face curajoși până la a nu ne teme de nicio primejdie, nici chiar de moarte, pentru slujirea lui Dumnezeu.

Ce este Cumpătarea?

Cumpătarea este virtutea prin care înfrânăm dorințele neorânduite ale plăcerilor simțite și întrebuințăm cu măsură bunurile vremelnice.

Capitolul II: Darurile Duhului Sfânt

Câte sunt darurile Duhului Sfânt și care sunt?

Sunt șapte daruri ale Duhului Sfânt:

1. darul Înțelepciunii;
2. al Înțelegerii;
3. al Sfatului;
4. al Tăriei;
5. al Științei;
6. al Evlaviei;
7. al Fricii de Dumnezeu.

La ce folosesc darurile Duhului Sfânt?

Darurile Duhului Sfânt folosesc ca să ne întărească în Credință, Nădejde și Dragoste și să ne facă grabnici la actele de virtute trebuincioase pentru a dobândi viața creștinească.

Ce este Înțelepciunea?

Înțelepciunea este un dar prin care, ridicând mintea noastră mai presus de lucrurile pământești și trecătoare, privim lucrurile veșnice, adică Adevărul care este Dumnezeu, în Care ne odihnim și pe Care Îl iubim ca pe Binele nostru suprem.

Ce este Înțelegerea?

Înțelegerea este un dar prin care ni se ușurează, pe cât este cu putință unui om muritor, înțelegerea Credinței și a tainelor dumnezeiești pe care nu le putem cunoaște prin luminile firești ale minții noastre.

Ce este Sfatul?

Sfatul este un dar prin care, în îndoielile și în nesiguranțele vieții omenești, cunoaștem ceea ce folosește mai mult spre slava lui Dumnezeu, spre mântuirea noastră și a aproapelui.

Ce este Tăria?

Tăria este un dar care ne insuflă putere și curaj ca să păzim cu credincioșie sfânta lege a lui Dumnezeu și a Bisericii, biruind toate piedicile și toate atacurile vrăjmașilor noștri.

Ce este Știința?

Știința este un dar prin care judecăm cu dreaptă măsură lucrurile făcute și cunoaștem chipul de a le întrebuința bine și de a le îndrepta către sfârșitul lor cel de pe urmă, care este Dumnezeu.

Ce este Evlavia?

Evlavia este un dar prin care cinstim și iubim pe Dumnezeu și pe Sfinți și avem simțăminte de milă și bunăvoință față de aproapele, pentru dragostea lui Dumnezeu.

Ce este Frica de Dumnezeu?

Frica de Dumnezeu este un dar care ne face să cinstim pe Dumnezeu și să ne temem a supăra măreția Sa dumnezeiască și care ne întoarce de la rău, îndemnându-ne către bine.

Capitolul III: Fericirile evanghelice

Câte sunt Fericirile evanghelice și care sunt?

Sunt opt Fericiri evanghelice:

1. Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.
2. Fericiți cei blânzi, că ei vor stăpâni pământul.
3. Fericiți cei ce plâng, că ei se vor mângâia.
4. Fericiți cei ce flămânzesc și însetează după dreptate, că ei se vor sătura.
5. Fericiți cei milostivi, că ei vor afla milă.
6. Fericiți cei curați cu inima, că ei vor vedea pe Dumnezeu.
7. Fericiți făcătorii de pace, că ei se vor chema fii ai lui Dumnezeu.
8. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

De ce ne-a pus Isus Hristos înainte Fericirile?

Isus Hristos ne-a pus înainte Fericirile ca să ne facă să urâm maximele lumii și să ne îndemne să iubim și să urmăm maximele Evangheliei Sale.

Pe cine numește lumea fericiți?

Lumea numește fericiți pe cei ce au din belșug bogății și onoruri, pe cei ce trăiesc în desfătări și nu au niciun prilej de a suferi.

Cine sunt cei săraci cu duhul pe care Isus Hristos îi numește fericiți?

Cei săraci cu duhul, după Evanghelie, sunt cei ce au inima dezlipită de bogății:

folosindu-le bine, dacă le au;

necăutându-le cu neliniște, dacă sunt lipsiți de ele;

suferind pierderea cu supunere, dacă li se iau.

Cine sunt cei blânzi?

Cei blânzi sunt aceia care poartă cu blândețe pe aproapele, rabdă cu răbdare neputințele lui și nedreptățile pe care le pătimesc de la el, fără ceartă, fără amărăciune și fără răzbunare.

Cine sunt cei ce plâng și totuși se numesc fericiți?

Cei ce plâng și totuși se numesc fericiți sunt aceia:

care suferă cu supunere necazurile;

care se mâhnesc pentru păcatele săvârșite,

pentru relele și smintelile ce se văd în lume,

pentru depărtarea de rai și pentru primejdia de a-l pierde.

Cine sunt cei ce flămânzesc și însetează după dreptate?

Cei ce flămânzesc și însetează după dreptate sunt aceia care doresc cu ardoare să crească tot mai mult în harul dumnezeiesc și în lucrarea faptelor bune și virtuoase.

Cine sunt cei milostivi?

Cei milostivi sunt aceia care:

iubesc pe aproapele în Dumnezeu și pentru Dumnezeu;

au milă de mizeriile lui sufletești și trupești;

și caută să-l ajute după puterile și starea lor.

Cine sunt cei curați cu inima?

Cei curați cu inima sunt aceia care:

nu au nicio aplecare către păcat și se țin departe de el;

și care fug, mai ales, de orice fel de necurăție.

Cine sunt făcătorii de pace?

Făcătorii de pace sunt aceia care:

păstrează pacea cu aproapele și cu ei înșiși;

și se silesc să facă pace între cei ce sunt dezbinați.

Cine sunt cei prigoniți pentru dreptate?

Cei prigoniți pentru dreptate sunt aceia care rabdă cu răbdare batjocurile, ocările și prigonirile din pricina credinței și a legii lui Isus Hristos.

Ce înseamnă feluritele răsplătiri făgăduite de Isus Hristos în Fericiri?

Feluritele răsplătiri făgăduite de Isus Hristos în Fericiri înseamnă toate, sub numiri deosebite, slava veșnică.

Fericirile ne dobândesc numai slava veșnică a raiului?

Fericirile nu ne dobândesc numai slava veșnică a raiului, ci sunt și mijloacele de a face viața noastră cât se poate de fericită aici jos.

Cei ce urmează Fericirile nu primesc oare vreo răsplată încă din viața aceasta?

Ba da, negreșit, cei ce urmează Fericirile primesc vreo răsplată chiar din viața aceasta, pentru că au deja o pace și o mulțumire lăuntrică, ce sunt începutul, deși încă neîmplinit, al fericirii veșnice.

Cei ce urmează maximele lumii pot oare să se socotească fericiți?

Nu, cei ce urmează maximele lumii nu sunt fericiți, pentru că nu au adevărata pace a sufletului și sunt în primejdia de a fi osândiți.

Capitolul IV: Faptele de milostenie

Care sunt faptele bune pentru care ni se va cere seamă în chip deosebit în ziua judecății?

Faptele bune pentru care ni se va cere seamă în chip deosebit în ziua judecății sunt faptele de milostenie.

Ce se înțelege prin faptă de milostenie?

Fapta de milostenie este aceea prin care ajutăm trebuințele sufletești sau trupești ale aproapelui.

Care sunt faptele de milostenie trupească?

Faptele de milostenie trupească sunt:

1 a da de mâncare celor flămânzi;
2 a da de băut celor însetați;
3 a îmbrăca pe cei goi;
4 a adăposti pe străini;
5 a cerceta pe cei bolnavi;

6 a cerceta pe cei din temniță;
7 a îngropa pe cei morți.

Care sunt faptele de milostenie sufletească?

Faptele de milostenie sufletească sunt:

1 a sfătui pe cei ce au nevoie;
2 a învăța pe cei neștiutori;
3 a îndemna pe păcătoși;
4 a mângâia pe cei întristați;
5 a ierta jignirile;
6 a suferi cu răbdare pe cei supărăcioși;
7 a ne ruga lui Dumnezeu pentru cei vii și pentru cei morți.

Capitolul V: Păcatele și felurile lor principale

Câte feluri de păcate sunt?

Sunt două feluri de păcate: păcatul strămoșesc și păcatul săvârșit.

Ce este păcatul strămoșesc?

Păcatul strămoșesc este acela cu care ne naștem cu toții și pe care l-am luat prin neascultarea întâiului nostru părinte Adam.

Ce stricăciuni ne-a adus păcatul lui Adam?

Stricăciunile aduse de păcatul lui Adam sunt:

lipsirea de har,

pierderea raiului,

neștiința,

înclinarea către rău,

moartea

și toate celelalte mizerii.

Cum se șterge păcatul strămoșesc?

Păcatul strămoșesc se șterge prin sfântul Botez.

Ce este păcatul săvârșit?

Păcatul săvârșit este acela pe care omul, ajuns la uzul rațiunii, îl face prin voința sa liberă.

Câte feluri de păcat săvârșit sunt?

Sunt două feluri de păcat săvârșit: păcatul de moarte și păcatul venial.

Ce este păcatul de moarte?

Păcatul de moarte este o neascultare de legea dumnezeiască, prin care se greșește greu față de datoriile către Dumnezeu, către aproapele și către sine.

De ce se numește de moarte?

Se numește de moarte pentru că dă moarte sufletului, făcându-l să piardă harul sfințitor, care este viața sufletului, precum sufletul este viața trupului.

Ce stricăciuni face sufletului păcatul de moarte?

Păcatul de moarte:

1 lipsește sufletul de har și de prietenia lui Dumnezeu;
2 îl face să piardă raiul;
3 îl lipsește de meritele dobândite și îl face neîn stare să dobândească altele noi;
4 îl face rob al diavolului;
5 îl face vrednic de iad și de pedepsele acestei vieți.

Pe lângă greutatea materiei, ce mai trebuie ca să fie păcat de moarte?

Pe lângă greutatea materiei, ca să fie păcat de moarte, mai trebuie știința că se face păcat.

Ce este păcatul venial?

Păcatul venial este o neascultare ușoară de legea dumnezeiască, prin care se greșește ușor față de vreo datorie către Dumnezeu, către aproapele și către sine.

De ce se numește venial?

Pentru că este ușor pe lângă păcatul de moarte, nu ne face să pierdem harul dumnezeiesc și Dumnezeu îl iartă cu lesnire.

Nu trebuie, așadar, să facem mare caz de păcatul venial?

Aceasta ar fi o greșeală foarte mare, fie pentru că păcatul venial cuprinde totdeauna o oarecare supărare a lui Dumnezeu, fie pentru că aduce sufletului stricăciuni destul de mari.

Ce stricăciuni ne aduce păcatul venial?

Păcatul venial:

1 slăbește și răcește în noi dragostea;
2 ne pregătește pentru păcatul de moarte;
3 ne face vrednici de pedepse vremelnice mari în lumea aceasta ori în cealaltă.

Capitolul VI: Viciile și alte păcate foarte grele

Ce este viciul?

Viciul este o dispoziție rea a sufletului, care îl îndeamnă să fugă de bine și să facă răul și care se naște din repetarea deasă a faptelor rele.

Ce deosebire este între un păcat și un viciu?

Între un păcat și un viciu este această deosebire: păcatul este o faptă trecătoare, iar viciul este deprinderea rea pe care am dobândit-o de a cădea în vreun păcat.

Care sunt viciile numite căpetenii?

Sunt șapte vicii numite căpetenii:

1 mândria;
2 zgârcenia;
3 desfrânarea;
4 mânia;

5 lăcomia;
6 pizma;
7 lenea.

Cum se biruiesc viciile căpetenii?

Viciile căpetenii se biruiesc prin lucrarea virtuților potrivnice.

Astfel se biruie:

mândria prin smerenie,

zgârcenia prin milostenie,

desfrânarea prin curăție,

mânia prin răbdare,

lăcomia prin înfrânare,

pizma prin dragoste frățească,

lena prin sârguință și râvnă în slujirea lui Dumnezeu.

De ce se numesc aceste vicii căpetenii?

Aceste vicii se numesc căpetenii pentru că sunt izvorul și pricina multor alte vicii și păcate.

Câte sunt păcatele împotriva Duhului Sfânt?

Sunt șase păcate împotriva Duhului Sfânt:

1 a deznădăjdui de mântuire;
2 a nădăjdui prin îndrăzneală a se mântui fără merit;
3 a lupta împotriva adevărului cunoscut;
4 a pizmui harurile altuia;
5 a stărui în păcate;
6 a muri în nepocăința de pe urmă.

De ce se spune că aceste păcate sunt, în chip deosebit, împotriva Duhului Sfânt?

Se spune că aceste păcate sunt, în chip deosebit, împotriva Duhului Sfânt, pentru că sunt săvârșite din răutate curată, ceea ce este împotriva bunătății atribuite Duhului Sfânt.

Care sunt păcatele despre care se spune că strigă răzbunare înaintea feței lui Dumnezeu?

Sunt patru păcate despre care se spune că strigă răzbunare înaintea feței lui Dumnezeu:

1 omorul cu voie;
2 păcatul necurat împotriva rânduielii firii;
3 asuprirea săracilor;
4 oprirea plății muncitorilor.

De ce se spune că aceste păcate strigă răzbunare înaintea feței lui Dumnezeu?

Se spune că aceste păcate strigă răzbunare înaintea feței lui Dumnezeu, pentru că Duhul Sfânt o spune și pentru că

nelegiuirea lor este atât de grea și atât de vădită, încât îl ațâță pe Dumnezeu să le pedepsească cu cele mai aspre pedepse.

Capitolul VII: Lucrurile cele de pe urmă și celelalte mijloace principale pentru a fugi de păcat

Ce înțelegi prin lucrurile cele de pe urmă?

Cărțile sfinte numesc lucruri de pe urmă cele din urmă lucruri care vor veni asupra omului.

Câte sunt lucrurile cele de pe urmă pentru om?

Pentru om sunt patru lucruri de pe urmă: Moartea, Judecata, Iadul și Raiul.

De ce spui că acestea sunt cele din urmă lucruri care vor veni asupra omului?

Spun că acestea sunt cele din urmă lucruri care vor veni asupra omului, pentru că:

Moartea este cel din urmă lucru care i se întâmplă în lumea aceasta;

Judecata lui Dumnezeu este cea din urmă judecată pe care trebuie să o suferim;

Iadul este răul cel mai mare pentru cei răi;

Raiul este binele cel mai mare pentru cei buni.

Când trebuie să cugetăm la lucrurile cele de pe urmă?

Este bine să cugetăm la lucrurile cele de pe urmă în fiecare zi, și mai ales făcând rugăciunea dimineața la deșteptare, seara înainte de odihnă și ori de câte ori suntem ispitiți să facem răul, pentru că această cugetare este foarte puternică spre a ne feri de păcat.

Capitolul VIII: Deprinderile evlavioase sfătuite creștinului pentru fiecare zi

Ce trebuie să facă un bun creştin dimineața, când se deșteaptă?

Un bun creștin, dimineața când se deșteaptă, trebuie să facă semnul Crucii și să-și închine inima lui Dumnezeu, zicând aceste cuvinte sau altele asemenea: „Dumnezeul meu, Îți dau inima mea și sufletul meu”.

La ce trebuie să cugetăm când ne sculăm şi ne îmbrăcăm?

Când ne sculăm și ne îmbrăcăm trebuie să cugetăm că Dumnezeu este de față, că ziua aceasta poate fi cea din urmă a vieții noastre, și să ne sculăm și să ne îmbrăcăm cu toată cuviința cu putință.

După ce este îmbrăcat, ce trebuie să facă un bun creştin?

După ce este îmbrăcat, un bun creștin trebuie:

să se pună înaintea lui Dumnezeu,

să îngenuncheze, dacă poate, înaintea vreunei icoane evlavioase, zicând cu evlavie:

„Te ador, Dumnezeul meu, și Te iubesc din toată inima;

Îți mulțumesc că m-ai făcut, m-ai făcut creștin și m-ai păzit în noaptea aceasta;

Îți ofer toate faptele mele;

și Te rog să mă păzești astăzi de păcat și să mă izbăvești de tot răul.

Amin".

Apoi zice Tatăl nostru, Bucură-te, Marie, Crezul și actele de Credință, de Nădejde și de Dragoste,

însoțindu-le cu o vie mișcare a inimii.

Ce deprinderi de evlavie ar trebui să împlinească creștinul în fiecare zi?

Creștinul, dacă poate, ar trebui în fiecare zi:

1 să asiste cu evlavie la sfânta Liturghie;
2 să facă o vizită, fie și scurtă, Preasfântului Sacrament;
3 să zică Rozariul.

Ce trebuie făcut înainte de a lucra?

Înainte de a lucra, trebuie să ne închinăm lucrul lui Dumnezeu, zicând din toată inima:

„Doamne, Îți ofer acest lucru: dă-mi binecuvântarea Ta".

Pentru ce trebuie să lucrăm?

Trebuie să lucrăm pentru slava lui Dumnezeu și ca să facem voia Lui.

Ce este bine a face înainte de masă?

Înainte de masă este bine să facem, în picioare, semnul Crucii și să zicem cu evlavie:

„Doamne Dumnezeule, dă binecuvântarea Ta nouă și mâncării pe care o vom lua spre întărirea noastră în slujirea Ta".

După masă ce este bine a face?

După masă este bine să facem semnul Crucii și să zicem:

„Doamne, Îți mulțumesc pentru hrana pe care mi-ai dat-o; fă-mă vrednic să iau parte la ospățul ceresc".

Când cineva se află în vreo ispită, ce ar trebui să facă?

Dacă cineva s-ar afla în vreo ispită, ar trebui:

să cheme cu credință sfântul Nume al lui Isus și al Mariei,

sau să zică cu fierbințeală vreo rugăciune scurtă, de pildă:

„Dă-mi harul, Doamne, să nu Te supăr niciodată”,

ori să facă semnul Crucii,

având grijă însă ca, prin aceste semne din afară, ceilalți să nu bage de seamă ispitele noastre.

Când cineva știe ori se teme că a săvârșit vreun păcat, ce trebuie să facă?

Când cineva știe ori se teme că a păcătuit, trebuie să facă îndată un act de căință și să caute a se spovedi cât mai curând.

Când, fiind afară din biserică, se aude clopoțelul ridicării Ostiei la Liturghia solemnă ori al binecuvântării Preasfântului Sacrament, ce trebuie făcut?

Trebuie să facem, cel puțin în inimă, un act de adorație, zicând, de pildă:

„Lăudat și binecuvântat să fie în toată vremea Preasfântul și dumnezeiescul Sacrament”.

Ce trebuie făcut când se aude îngerul, dimineața, la amiază și seara?

La sunetul clopotului, un bun creștin zice Îngerul Domnului cu de trei ori Bucură-te, Marie.

Seara, înainte de culcare, ce este bine a face?

Seara, înainte de culcare, este bine:

să ne punem, ca dimineața, înaintea lui Dumnezeu,

să zicem cu evlavie aceleași rugăciuni,

să facem o scurtă cercetare a cugetului

și să cerem iertare lui Dumnezeu pentru păcatele săvârșite în ziua aceea.

Ce vei face înainte de a adormi?

Înainte de a adormi,

voi face semnul Crucii,

voi cugeta că pot muri în noaptea aceasta

și Îmi voi da inima lui Dumnezeu zicând:

„Domnul meu și Dumnezeul meu, Îți dau inima mea;

Preasfântă Treime, dă-mi harul de a trăi bine și de a muri bine;

Isus, Marie, Iosif, vă încredințez sufletul meu".

În afară de rugăciunile de dimineață și de seară, în ce alt chip putem chema pe Dumnezeu în cursul zilei?

În cursul zilei putem ruga pe Dumnezeu adesea prin alte rugăciuni scurte, numite rugăciuni de săgeată.

Spune câteva rugăciuni de săgeată.

Doamne, ajută-mă!

Doamne, facă-se voia Ta!

Isuse al meu, vreau să fiu cu totul al Tău!

Isuse al meu, milă!

Dulce Inimă a lui Isus al meu, fă să Te iubesc tot mai mult!

Este folositor să zicem în cursul zilei multe rugăciuni de săgeată?

Este foarte folositor să zicem în cursul zilei multe rugăciuni de săgeată; și le putem zice chiar numai în inimă, fără a rosti cuvinte, mergând, lucrând etc.

În afară de rugăciunile de săgeată, la ce ar mai trebui să se deprindă adesea creștinul?

În afară de rugăciunile de săgeată, creștinul ar trebui să se deprindă cu mortificarea creștinească.

Ce înseamnă a te mortifica?

A te mortifica înseamnă a jertfi, pentru dragostea lui Dumnezeu, ceea ce place și a primi ceea ce nu place simțurilor ori iubirii de sine.

Când Preasfântul Sacrament este dus unui bolnav, ce trebuie făcut?

Când Preasfântul Sacrament este dus unui bolnav, trebuie:

să căutăm, dacă putem, a-l însoți cu cuviință și reculegere;

iar dacă nu putem, să facem un act de adorație oriunde ne-am afla și să zicem:

„Mângâie, Doamne, pe acest bolnav și dă-i harul de a se supune preasfintei Tale voințe și de a-și lucra mântuirea".

Când auzim bătând clopotul pentru agonia unui muribund, ce vei face?

Când voi auzi bătând clopotul pentru agonia unui muribund, mă voi duce, dacă pot, la biserică spre a mă ruga pentru el; iar dacă nu pot, îi voi încredința sufletul Domnului, cugetând că nu peste multă vreme mă voi afla și eu în aceeași stare.

Ce vei face când vei auzi bătând clopotul pentru moartea cuiva?

Când voi auzi bătând clopotul pentru moartea cuiva, voi căuta să zic un *De profundis* sau un *Requiem* pentru sufletul acestui răposat și îmi voi înnoi cugetul la moarte.

INSTRUCȚIUNE DESPRE SĂRBĂTORI

Sărbătorile Domnului nostru

I. ADVENTUL

De ce se numesc Advent cele patru săptămâni care preced sărbătoarea Naşterii Domnului?

Cele patru săptămâni care preced sărbătoarea Naşterii Domnului se numesc Advent, ceea ce înseamnă venire, deoarece, în acest timp, Biserica se pregăteşte să celebreze în mod vrednic amintirea primei veniri a lui Isus Hristos în această lume prin naşterea Sa în timp.

Ce ne propune Biserica să considerăm în timpul Adventului?

Biserica, în timpul Adventului, ne propune patru lucruri de considerat: 1° făgăduinţele pe care Dumnezeu le-a făcut de a ne trimite pe Mesia pentru mântuirea noastră; 2° dorinţele vechilor Patriarhi care suspinau după venirea Lui; 3° predicarea lui Ioan Botezătorul care îndemna poporul la pocăinţă pentru a se pregăti să primească pe Mesia; 4° venirea din urmă a lui Isus Hristos în slava Sa pentru a judeca pe cei vii şi pe cei morţi.

Ce trebuie să facem în timpul Adventului pentru a răspunde intențiilor Bisericii?

Pentru a răspunde intențiilor Bisericii, în timpul Adventului, trebuie să facem cinci lucruri:

1° să medităm, cu o credință vie și o iubire arzătoare, marele binefacere a Întrupării Fiului lui Dumnezeu;

2° să recunoaștem mizeria noastră și marea nevoie pe care o avem de Isus Hristos;

3° să-L rugăm stăruitor să vină să Se nască și să crească spiritual în noi prin harul Său;

4° să-I pregătim calea prin faptele noastre de pocăință și mai ales prin frecventarea sacramentelor;

5° să ne gândim adesea la venirea Sa din urmă și înfricoșătoare și, în vederea acestei veniri, să ne conformăm viața cu viața Sa preasfântă, pentru a putea participa împreună cu El la slava Sa.

II. CRĂCIUNUL

Ce sărbătoare este ziua Crăciunului?

Ziua Crăciunului este sărbătoarea instituită pentru a celebra amintirea nașterii în timp a lui Isus Hristos.

Ce are deosebit sărbătoarea Crăciunului între toate celelalte sărbători?

Între toate celelalte sărbători, Crăciunul are două lucruri deosebite: 1° că se celebrează un oficiu în noaptea precedentă, după cum era odinioară obiceiul Bisericii pentru privegheri; 2° că fiecare preot spune trei Liturghii.

De ce a voit Biserica să păstreze obiceiul de a celebra un oficiu în noaptea Crăciunului?

Biserica a voit să păstreze obiceiul de a celebra un oficiu în noaptea Crăciunului pentru a ne aduce aminte cu vie recunoștință de acea noapte în care, prin nașterea Mântuitorului dumnezeiesc, a început lucrarea răscumpărării noastre.

Ce propune Biserica considerației noastre în cele trei Liturghii de Crăciun?

În Evanghelia primei Liturghii de Crăciun, Biserica ne face să considerăm că Preasfânta Fecioară, venită împreună cu Sfântul Iosif din Nazaret la Betleem pentru a-și înscrie numele după porunca împăratului și neaflând altă găzduire, a dat naștere lui Isus Hristos într-un staul și L-a așezat în iesle, adică într-o hrănitoare pentru animale. În Evanghelia celei de-a doua, ne face să considerăm vizita pe care au făcut-o lui Isus Hristos câțiva păstori săraci, înștiințați de nașterea Sa de către un înger. În Evanghelia celei de-a treia, ne face să considerăm că acest Prunc, pe care Îl vedem născându-Se în timp din Fecioara Maria, este din toată veșnicia Fiul lui Dumnezeu.

Ce scop își propune Biserica făcându-ne să considerăm misterele celor trei Liturghii de Crăciun?
Făcându-ne să considerăm misterele celor trei Liturghii de Crăciun, Biserica voiește ca noi să-I mulțumim Răscumpărătorului dumnezeiesc că S-a făcut om pentru mântuirea noastră, să-L recunoaștem împreună cu păstorii și să-L adorăm ca pe adevăratul Fiu al lui Dumnezeu, ascultând învățăturile mute pe care ni le dă prin împrejurările nașterii Sale.

Ce ne învață Isus Hristos prin împrejurările nașterii Sale?
Prin împrejurările nașterii Sale, Isus Hristos ne învață să renunțăm la deșertăciunile lumii și să prețuim sărăcia și suferințele.

Suntem obligați să ascultăm cele trei Liturghii din ziua Crăciunului?
În ziua Crăciunului nu suntem obligați să ascultăm decât o singură Liturghie; este totuși bine să le ascultăm pe toate trei pentru a ne conforma mai bine intențiilor Bisericii.

Ce trebuie să facem în ziua Crăciunului pentru a răspunde pe deplin intențiilor Bisericii?
În ziua Crăciunului, pentru a răspunde pe deplin intențiilor Bisericii, trebuie să facem aceste patru lucruri:
1° să ne pregătim în ajun, unind postul cu o reculegere mai mare decât de obicei;
2° să dobândim o mai mare curăție prin mijlocul unei bune spovezi și un viu dor de a primi pe Domnul;

3° să asistăm, dacă se poate, la oficiile dumnezeiești din noaptea precedentă și la cele trei Liturghii, meditând misterul care se celebrează;
4° să întrebuințăm această zi, pe cât putem, la fapte de pietate creștină.

III. Tăierea împrejur a Domnului nostru

Ce este sărbătoarea Tăierii împrejur a Domnului nostru?
Tăierea împrejur a Domnului nostru este sărbătoarea instituită pentru a celebra amintirea sângelui vărsat de Isus Hristos în primele zile ale vieții Sale.

Ce era tăierea împrejur în legea veche?
Tăierea împrejur, în legea veche, era un rit instituit de Domnul pentru a-i marca pe cei care aparțineau poporului lui Dumnezeu și a-i deosebi de neamurile necredincioase.

Era Isus Hristos şi El supus legii tăierii împrejur?
Isus Hristos nu era desigur supus legii tăierii împrejur, făcută pentru slujitorii lui Dumnezeu și pentru păcătoși; căci Isus

Hristos era adevăratul Fiu al lui Dumnezeu, autorul legii și însăși sfinţenia.

De ce a voit Isus Hristos să fie tăiat împrejur fără a fi obligat?

Isus Hristos a voit să fie tăiat împrejur, deși nu era obligat, pentru că, luând asupra Sa păcatele noastre, din iubire pentru noi, a voit să le poarte pedepsele și să înceapă a le spăla în sângele Său încă din primele zile ale vieții Sale.

Ce s-a mai întâmplat când Isus Hristos a fost tăiat împrejur?

Când Isus Hristos a fost tăiat împrejur, I s-a dat numele de Isus, după cum Îngerul poruncise din partea lui Dumnezeu Preasfintei Fecioare și Sfântului Iosif.

Ce înseamnă numele de Isus?

Numele de Isus înseamnă Mântuitor și i s-a dat Fiului lui Dumnezeu pentru că El a venit să ne mântuiască și să ne elibereze de păcatele noastre.

Trebuie să avem un mare respect pentru numele lui Isus?

Trebuie să avem un foarte mare respect pentru numele lui Isus, deoarece el ni-L reprezintă pe Răscumpărătorul nostru dumnezeiesc, care ne-a împăcat cu Dumnezeu și ne-a dobândit viața veșnică.

Ce trebuie să facem pentru a celebra sărbătoarea Tăierii împrejur după spiritul Bisericii?

Pentru a celebra sărbătoarea Tăierii împrejur după spiritul Bisericii, trebuie să facem patru lucruri:
1° să-L adorăm pe Isus Hristos, să-I mulțumim și să-L iubim;
2° să invocăm Preasfântul Său Nume cu mare respect și cu o credință vie, punând în El toată încrederea;
3° să practicăm tăierea împrejur spirituală, care constă în a îndepărta din inimă păcatul și orice atașament dezordonat;
4° să consacrăm lui Dumnezeu tot anul care începe și să-L rugăm să ne facă harul de a-l petrece în slujirea Sa dumnezeiască.

IV. Epifania Domnului

Ce este Epifania Domnului?
Epifania este sărbătoarea instituită pentru a celebra amintirea a trei mari mistere, dintre care cel dintâi și principal este adorarea Magilor; al doilea, Botezul lui Isus Hristos; al treilea, prima Sa minune la nunta din Cana Galileii.

De ce sărbătoarea adorării Magilor, a Botezului lui Isus Hristos și a primei Sale minuni se numește Epifanie?
Sărbătoarea adorării Magilor, a Botezului lui Isus Hristos și a primei Sale minuni se numește Epifanie, ceea ce înseamnă

arătare sau manifestare, deoarece în aceste mistere s-a manifestat în mod clar oamenilor slava lui Isus Hristos.

Cine erau Magii?
Magii erau persoane de seamă din Răsărit, care se ocupau cu studiul înțelepciunii.

De ce au venit Magii să-L adore pe Isus Hristos?
Magii au venit să-L adore pe Isus Hristos pentru că, apărând o stea nouă, au cunoscut, prin inspirație dumnezeiască, că ea era semnul nașterii regelui iudeilor, mântuitorul oamenilor.

Unde au venit Magii să-L adore pe Isus Hristos?
Magii au venit să-L adore pe Isus Hristos la Betleem.

Cum au ştiut Magii că Isus Hristos era la Betleem?
Magii au mers la Ierusalim, capitala Iudeii, unde se afla templul sfânt al lui Dumnezeu, și acolo au aflat de la preoți că, potrivit profețiilor, Mesia trebuia să Se nască la Betleem.

După ce Magii au ieşit din Ierusalim, cine i-a condus la Betleem?
După ce Magii au ieșit din Ierusalim, au fost conduși la Betleem de steaua pe care o văzuseră deja în Răsărit; ea mergea înaintea lor și nu s-a oprit decât atunci când au ajuns la locul unde era Pruncul dumnezeiesc.

Ce au făcut Magii când L-au găsit pe Isus Hristos?
Magii, când L-au găsit pe Isus Hristos, L-au adorat și I-au

oferit aur, tămâie și smirnă, recunoscându-L astfel ca adevărat rege, adevărat Dumnezeu și adevărat om.

Ce trebuie să facem pentru a celebra cu vrednicie solemnitatea Epifaniei după spiritul Bisericii?

Pentru a celebra cu vrednicie solemnitatea Epifaniei după spiritul Bisericii, trebuie să facem patru lucruri:

1° să recunoaștem, în chemarea Magilor, care au fost primii dintre neamuri chemați la cunoașterea lui Isus Hristos, începutul chemării noastre la credință și să mulțumim Domnului că ne-a făcut creștini;

2° să-L rugăm pe Dumnezeu să întindă marele dar al credinței celor care sunt lipsiți de el;

3° să ne însuflețim la iubirea lui Isus Hristos și să luăm hotărârea de a urma fără întârziere inspirațiile dumnezeiești;

4° să-I oferim, după exemplul Magilor, un tribut al devoțiunii noastre prin practicarea milosteniei, a rugăciunii și a mortificării creștine.

V. Duminicile Septuagesimei, Sexagesimei și Quinquagesimei

Care sunt duminicile numite ale Septuagesimei, ale Sexagesimei și ale Quinquagesimei?
Se numesc duminici ale Septuagesimei, ale Sexagesimei și ale Quinquagesimei a șaptea, a șasea și a cincea duminică înainte de cea a Pătimirii.

Pentru ce motiv Biserica, de la duminica Septuagesimei până la Sâmbăta Sfântă, suprimă în oficiile sale Alleluia și folosește veșminte violete?
Biserica, de la duminica Septuagesimei până la Sâmbăta Sfântă, suprimă în oficiile sale Alleluia, care este un strigăt de bucurie, și folosește veșminte violete, culoare a întristării, pentru a îndepărta, prin aceste semne de tristețe, pe credincioși de bucuriile deșarte ale lumii și a-i îndemna la spiritul de pocăință.

Ce considerații ne propune Biserica în oficiul săptămânilor Septuagesimei, Sexagesimei și Quinquagesimei?
În oficiul săptămânii Septuagesimei, Biserica ne reprezintă căderea primilor noștri părinți și pedeapsa lor dreaptă; în cel al săptămânii Sexagesimei, ne reprezintă potopul universal trimis de Dumnezeu pentru a pedepsi pe păcătoși; în cel al primelor trei zile ale săptămânii Quinquagesimei, ne reprezintă chemarea lui Abraham și răsplata acordată de Dumnezeu ascultării și credinței sale.

De unde vine că, în pofida intențiilor Bisericii, în timpul Septuagesimei, Sexagesimei și Quinquagesimei, mai

mult decât în orice alt timp, se văd atâtea dezordini la o parte dintre creștini?

Se văd atâtea dezordini la o parte dintre creștini, în acest timp mai mult decât în orice altul, din cauza răutății diavolului, care, voind să zădărnicească planurile Bisericii, face cele mai mari eforturi pentru a-i face pe creștini să trăiască după sugestiile lumii și ale cărnii.

Ce trebuie să facem pentru a ne conforma planurilor Bisericii în timpul carnavalului?

Pentru a ne conforma planurilor Bisericii în timpul carnavalului, trebuie să ne ținem departe de spectacolele și de distracțiile primejdioase, să arătăm mai multă râvnă pentru rugăciune și mortificare, făcând vreo vizită deosebită Preasfântului Sacrament, mai ales dacă este expus public pentru adorarea noastră; și toate acestea pentru a repara marile dezordini care îl ofensează pe Dumnezeu în acest timp.

Dacă ar exista necesitatea de a ne afla la vreo distracție primejdioasă a carnavalului, ce ar trebui să facem?

Cel care, din necesitate, se află la vreo distracție primejdioasă a carnavalului trebuie să implore ajutorul harului dumnezeiesc pentru a evita orice păcat; apoi trebuie să se poarte acolo cu multă modestie și reținere și, după aceea, să-și reculeagă spiritul în considerarea vreunei maxime a Evangheliei.

VI. Postul Mare

Ce este Postul Mare?
Postul Mare este un timp de post și de pocăință instituit în Biserică prin tradiție apostolică.

Pentru ce scop este instituit Postul Mare?
Postul Mare este instituit:
1° pentru a ne face să cunoaștem obligația în care ne aflăm de a face pocăință în tot timpul vieții noastre, al cărei chip, după Sfinții Părinți, este Postul Mare;
2° pentru a imita, într-o anumită măsură, postul riguros de patruzeci de zile pe care Isus Hristos l-a ținut în pustiu;
3° pentru a ne pregăti, prin pocăință, să celebrăm sărbătoarea Paștelui.

De ce prima zi a Postului Mare se numește ziua Cenușii?
Prima zi a Postului Mare se numește ziua Cenușii, deoarece în această zi Biserica pune cenușă pe fruntea credincioșilor.

De ce Biserica impune cenușa la începutul Postului Mare?
Biserica impune cenușa la începutul Postului Mare pentru ca noi să ne aducem aminte că suntem făcuți din țărână și că,

după moarte, trebuie să ne întoarcem în țărână; pentru ca să ne smerim și să facem pocăință de păcatele noastre cât timp mai avem vreme.

Cu ce dispoziție trebuie să primim cenușa?
Trebuie să primim cenușa cu o inimă zdrobită și smerită și cu hotărârea sfântă de a petrece Postul Mare în faptele de pocăință.

Ce trebuie să facem pentru a petrece bine Postul Mare după spiritul Bisericii?
Pentru a petrece bine Postul Mare după spiritul Bisericii, trebuie să facem patru lucruri: 1° să păzim cu exactitate postul și să ne mortificăm nu numai în lucrurile neîngăduite și primejdioase, ci încă, pe cât este cu putință, și în lucrurile îngăduite, de pildă, să ne moderăm în distracții; 2° să facem rugăciuni, milostenii și alte fapte de caritate creștină față de aproapele, mai mult decât în orice alt timp; 3° să ascultăm cuvântul lui Dumnezeu, nu din simplă deprindere sau din curiozitate, ci cu dorința de a pune în practică adevărurile pe care le auzim; 4° să avem grija de a ne pregăti pentru spovadă, pentru a face postul mai meritoriu și pentru a ne dispune mai bine la Împărtășania pascală.

În ce constă postul?
Postul constă în a nu face pe zi decât o singură masă și în a ne abține de la alimentele oprite.

În zilele de post, este oprită orice altă gustare în afara unicei mese?
În zilele de post, Biserica îngăduie o ușoară collațiune seara sau la amiază, dacă unica masă este amânată pentru seară.

Cine este obligat la post?
Toți cei care au împlinit douăzeci și unu de ani și nu sunt în mod legitim dispensați sunt ținuți la post.

Cei care nu sunt obligați la post sunt dispensați de orice mortificare?
Cei care nu sunt obligați la post nu sunt dispensați de orice mortificare, deoarece nimeni nu este scutit de obligația generală de a face pocăință; de aceea, ei trebuie să se mortifice în alt chip, după puterile lor.

VII. Săptămâna Sfântă

§ 1. – Săptămâna Sfântă în general

De ce ultima săptămână a Postului Mare se numește sfântă?
Ultima săptămână a Postului Mare se numește sfântă pentru că

în ea se celebrează amintirea celor mai mari mistere săvârșite de Isus Hristos pentru răscumpărarea noastră.

Ce mister se amintește în Duminica Floriilor?
În Duminica Floriilor se amintește intrarea triumfală pe care Isus Hristos a făcut-o în Ierusalim cu șase zile înainte de Pătimirea Sa.

De ce a voit Isus Hristos să intre în chip triumfal în Ierusalim înainte de Pătimirea Sa?
Isus Hristos a voit, înainte de Pătimirea Sa, să intre în chip triumfal în Ierusalim, după cum fusese prezis: 1° pentru a-i încuraja pe ucenicii Săi, dându-le astfel o dovadă limpede că avea să sufere de bunăvoie; 2° pentru a ne învăța că prin moartea Sa avea să biruiască pe diavol, lumea și carnea și că ne va deschide intrarea în cer.

Ce mister se celebrează în Joia Sfântă?
În Joia Sfântă se celebrează instituirea Preasfântului Sacrament al Euharistiei.

Ce mister se amintește în Vinerea Sfântă?
În Vinerea Sfântă se amintește Pătimirea și moartea Mântuitorului.

Ce mistere se cinstesc în Sâmbăta Sfântă?
În Sâmbăta Sfântă se cinstesc îngroparea lui Isus Hristos și coborârea Sa la limb și, după sunetul Gloriei, se începe cinstirea glorioasei Sale Învieri.

Ce trebuie să facem pentru a petrece Săptămâna Sfântă după spiritul Bisericii?
Pentru a petrece Săptămâna Sfântă după spiritul Bisericii, trebuie să facem trei lucruri: 1° să unim postului o mai mare reculegere lăuntrică și o mai mare fervoare în rugăciune; 2° să medităm fără încetare, cu sentimente de compunctiune, asupra suferințelor lui Isus Hristos; 3° să asistăm, dacă este cu putință, la dumnezeieștile oficii în același spirit.

§ 2. – Câteva ceremonii ale Săptămânii Sfinte

De ce duminica din Săptămâna Sfântă se numește Duminica Floriilor?
Duminica din Săptămâna Sfântă se numește Duminica Floriilor din pricina procesiunii care se face în acea zi și în care credincioșii țin în mână ramuri de măslin sau de finic.

De ce în Duminica Floriilor se face o procesiune purtând ramuri de măslin sau de finic?
În Duminica Floriilor se face o procesiune cu ramuri de măslin sau de finic pentru a aminti intrarea triumfală a lui Isus Hristos în Ierusalim, primit și însoțit de mulțimi care purtau ramuri de finic în mâini.

De ce, la întoarcerea procesiunii de Florii, se bate de trei ori la ușa bisericii înainte ca ea să se deschidă?
La întoarcerea procesiunii de Florii, se bate de trei ori la ușa bisericii înainte ca ea să se deschidă, pentru a însemna că

paradisul fusese închis prin păcatul lui Adam și că Isus Hristos ne-a meritat intrarea în el prin moartea Sa.

Care au fost cei ce au mers înaintea lui Isus Hristos când El intra în chip triumfal în Ierusalim?
Când Isus Hristos a intrat în chip triumfal în Ierusalim, poporul simplu și copiii au fost cei care au mers înaintea Lui, iar nu cei mari ai cetății. Dumnezeu a voit astfel pentru a ne face să cunoaștem că mândria îi făcuse pe aceștia nevrednici de a avea parte la triumful Domnului nostru, care iubește simplitatea inimii, smerenia și nevinovăția.

De ce nu se trag clopotele din Joia Sfântă până în Sâmbăta Sfântă?
Din Joia Sfântă până în Sâmbăta Sfântă nu se trag clopotele, în semn de mare întristare pentru Pătimirea și moartea Mântuitorului.

De ce se păstrează în Joia Sfântă o hostie mare consacrată?
În Joia Sfântă se păstrează o hostie mare consacrată: 1° pentru a aduce adorări deosebite sacramentului Euharistiei în ziua în care a fost instituit; 2° pentru ca liturgia să poată fi împlinită în Vinerea Sfântă, când preotul nu face consacrarea.

De ce în Joia Sfântă, după Liturghie, se dezgolesc altarele?
În Joia Sfântă, după Liturghie, se dezgolesc altarele pentru a ni-L înfățișa pe Isus Hristos despuiat de veșmintele Sale spre a fi biciuit și pironit pe cruce și pentru a ne învăța că, spre a

celebra cu vrednicie Pătimirea Sa, trebuie să ne dezbrăcăm de omul cel vechi, adică de orice simțământ lumesc.

De ce se face spălarea picioarelor în Joia Sfântă?
În Joia Sfântă se face spălarea picioarelor: 1° pentru a aminti acest act de umilire la care Isus Hristos S-a coborât spălând picioarele Apostolilor Săi; 2° pentru că El însuși i-a îndemnat pe Apostoli și, în persoana lor, pe credincioși, să-I urmeze pilda; 3° pentru a ne învăța că trebuie să ne curățim inima de orice întinăciune și să exercităm unii față de alții îndatoririle caritătii și ale smereniei creștine.

De ce, în Joia Sfântă, credincioșii merg să viziteze Preasfântul Sacrament în mai multe biserici, fie în mod public, în procesiune, fie în particular?
În Joia Sfântă, credincioșii merg să viziteze Preasfântul Sacrament în mai multe biserici, în amintirea durerilor îndurate de Isus Hristos în mai multe locuri, precum în grădină, la Caiafa, la Pilat, la Irod și pe Calvar.

În ce spirit trebuie făcute vizitele din Joia Sfântă?
Vizitele din Joia Sfântă trebuie făcute nu din curiozitate, din obișnuință sau pentru a ne distra, ci cu o adevărată căință pentru păcatele noastre, care sunt adevărata cauză a Pătimirii și a morții Răscumpărătorului nostru, și cu adevărate simțăminte de compătimire pentru suferințele Sale, meditând la feluritele Sale dureri; de pildă, la întâia vizită, asupra celor ce le-a suferit în grădină; la a doua, asupra celor ce le-a suferit în pretoriul lui Pilat; și așa mai departe.

De ce, în Vinerea Sfântă, se roagă Biserica într-un chip cu totul deosebit pentru tot felul de persoane, chiar şi pentru păgâni şi pentru iudei?
Biserica se roagă în Vinerea Sfântă într-un chip cu totul deosebit pentru tot felul de persoane, pentru a arăta că Isus Hristos a murit pentru toți oamenii și pentru a cere, în favoarea tuturor, roadele pătimirii Sale.

De ce, în Vinerea Sfântă, se adoră în mod solemn Crucea?
În Vinerea Sfântă se adoră în mod solemn Crucea, deoarece Isus Hristos, fiind pironit pe ea și murind pe ea în această zi, a sfințit-o prin sângele Său.

Adorația nu se cuvine decât lui Dumnezeu; de ce, aşadar, se adoră Crucea?
Adorația nu se cuvine decât lui Dumnezeu singur; de aceea, atunci când se adoră Crucea, adorația noastră se îndreaptă către Isus Hristos, care a murit pe ea.

Care sunt principalele ceremonii ale Sâmbetei Sfinte?
Dintre ceremoniile Sâmbetei Sfinte, principalele sunt binecuvântarea lumânării pascale și binecuvântarea baptisteriului.

Ce semnifică lumânarea pascală?
Lumânarea pascală semnifică strălucirea și slava pe care Isus Hristos înviat le-a adus lumii.

De ce se binecuvântează în Sâmbăta Sfântă baptisteriul?
În Sâmbăta Sfântă se binecuvântează baptisteriul, deoarece în primele veacuri, în această zi, ca și în ajunul Rusaliilor, se administra în mod solemn Botezul.

Ce trebuie să facem în timp ce se binecuvântează baptisteriul?
În timp ce se binecuvântează baptisteriul, trebuie să-I mulțumim Domnului că ne-a admis la Botez și să reînnoim făgăduințele pe care le-am făcut atunci.

VIII. SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI

Ce mister se celebrează în sărbătoarea Paștelui?
În sărbătoarea Paștelui se celebrează misterul Învierii Domnului nostru Isus Hristos, adică reunirea preasfântului Său suflet cu trupul de care fusese despărțit prin moarte și noua Sa viață glorioasă și nemuritoare.

De ce este sărbătoarea Paștelui celebrată de Biserică cu atâta solemnitate și veselie și prelungită pe tot parcursul octavei?
Sărbătoarea Paștelui este celebrată de Biserică cu atâta

solemnitate și prelungită pe tot parcursul octavei, din pricina excelenței acestui mister, care a fost desăvârșirea răscumpărării noastre și care este temelia religiei noastre.

Din moment ce Isus Hristos ne-a răscumpărat prin moartea Sa, cum este Învierea Sa desăvârșirea răscumpărării noastre?
Prin moartea Sa, Isus Hristos ne-a eliberat de păcat și ne-a împăcat cu Dumnezeu; apoi, prin Învierea Sa, ne-a deschis intrarea în viața veșnică.

De ce se spune că Învierea lui Hristos este temelia religiei noastre?
Se spune că Învierea lui Hristos este temelia religiei noastre, deoarece ea ne-a fost dată de Isus Hristos Însuși ca dovada principală a dumnezeirii Sale și a adevărului credinței noastre.

De unde a venit numele de Paști dat sărbătorii Învierii lui Isus Hristos?
Numele de Paști dat sărbătorii Învierii lui Isus Hristos a venit de la una dintre cele mai solemne sărbători ale legii vechi, instituită în amintirea trecerii Îngerului care a ucis pe toți întâii-născuți ai egiptenilor și a eliberării minunate a poporului lui Dumnezeu din robia lui Faraon, regele Egiptului, chip al eliberării noastre din sclavia diavolului. Evreii celebrau această sărbătoare cu multe ceremonii, dar mai ales jertfind și mâncând un miel; iar acum noi o celebrăm mai ales primind pe adevăratul Miel, jertfit pentru păcatele noastre.

Ce înseamnă cuvântul Paște?

Paște înseamnă trecere; în legea veche el înseamnă trecerea Îngerului care, pentru a-l sili pe Faraon să lase în libertate poporul lui Dumnezeu, a ucis pe întâii-născuți ai egiptenilor și a trecut, fără a lovi cu acea cumplită plagă, pe dinaintea caselor evreilor, care fuseseră însemnate cu sângele mielului jertfit în ajun; în legea nouă, el înseamnă că Isus Hristos a trecut de la moarte la viață și că, prin biruința Sa asupra diavolului, ne-a făcut să trecem de la moartea păcatului la viața harului.

Ce trebuie să facem pentru a celebra cu vrednicie sărbătoarea Paștelui?

Pentru a celebra cu vrednicie sărbătoarea Paștelui, trebuie să facem două lucruri: 1° să-L adorăm, cu sfântă veselie și vie recunoștință, pe Isus Hristos înviat; 2° să înviem împreună cu El în chip spiritual.

Ce înseamnă a învia spiritual împreună cu Isus Hristos?

A învia spiritual împreună cu Isus Hristos înseamnă că, după pilda lui Isus Hristos, care prin Învierea Sa a început o viață nouă, nemuritoare și cerească, și noi trebuie, de asemenea, să începem o viață nouă, cu totul spirituală, renunțând cu desăvârșire și pentru totdeauna la păcat și la tot ceea ce duce la păcat și iubind numai pe Dumnezeu și tot ceea ce duce la Dumnezeu.

Ce înseamnă cuvântul Alleluia, pe care îl repetăm atât de des în această zi și în timpul pascal?

Cuvântul Alleluia înseamnă: Lăudați pe Dumnezeu. Acesta era strigătul de sărbătoare al poporului evreu; de aceea Biserica îl repetă adesea în acest timp de mare veselie.

De ce, în timpul pascal, ne rugăm stând în picioare?
În timpul pascal ne rugăm stând în picioare, în semn de veselie și pentru a înfățișa Învierea Domnului nostru.

IX. Procesiunea care se face în ziua Sfântului Marcu și în cele trei zile ale Rogațiunilor

Ce face Biserica în ziua Sfântului Marcu și în cele trei zile ale Rogațiunilor?
În ziua Sfântului Marcu și în cele trei zile ale Rogațiunilor, Biserica face procesiuni și rugăciuni solemne pentru a-L îmblânzi pe Dumnezeu și a ni-L face binevoitor, pentru ca El să ne ierte păcatele, să îndepărteze de la noi pedepsele Sale, să binecuvânteze roadele pământului care încep să se arate și să îngrijească de toate nevoile noastre, atât spirituale, cât și vremelnice.

Sunt vechi procesiunile Sfântului Marcu și ale Rogațiunilor?

Procesiunile Sfântului Marcu și ale Rogațiunilor sunt foarte vechi: poporul lua parte la ele desculț, într-un adevărat spirit de pocăință și în număr mare, lăsând orice altă ocupație pentru a veni să se asocieze lor.

Ce facem prin Litania Sfinților cântată la Rogațiuni și la alte procesiuni asemănătoare?

1° Prin Litania Sfinților implorăm milostivirea Preasfintei Treimi; și, pentru a fi ascultați, ne adresăm în chip deosebit lui Isus Hristos prin aceste cuvinte: *Christe audi nos, Christe exaudi nos*; adică: Hristoase, auzi-ne, Hristoase, ascultă-ne;

2° invocăm ocrotirea Sfintei Fecioare, a Îngerilor și a Sfinților din cer, spunându-le: *ora pro nobis*, roagă-te pentru noi;

3° ne adresăm din nou lui Isus Hristos și-L rugăm, prin tot ceea ce a făcut pentru mântuirea noastră, să ne izbăvească de toate relele și mai ales de păcat, spunându-I: *libera nos, Domine*; izbăvește-ne, Doamne;

4° îi cerem darul unei adevărate pocăințe și harul de a persevera în sfânta Sa slujire și Îl rugăm pentru toate stările Bisericii, pentru unirea și fericirea întregului popor al lui Dumnezeu, spunând: *te rogamus, audi nos*; adică: Te rugăm, ascultă-ne;

5° încheiem această rugăciune prin cuvintele cu care a început, adică implorând milostivirea lui Dumnezeu și spunându-I din nou: *Kyrie eleison*, etc.; Doamne, miluiește-ne, etc.

Cum trebuie să asistăm la procesiuni?
Trebuie să asistăm la procesiuni: 1° în bună rânduială și cu un adevărat spirit de pocăință și de rugăciune, cântând încet și cu pietate ceea ce cântă Biserica; sau, dacă nu știm, unindu-ne cu inima și rugându-ne în particular; 2° cu modestie și reculegere, fără a privi la dreapta și la stânga și fără a vorbi fără nevoie; 3° cu o vie încredere că Dumnezeu va asculta gemetele și rugăciunile noastre comune și că ne va acorda ceea ce ne este necesar pentru suflet și pentru trup.

De ce se pune Crucea în fruntea procesiunilor?
Crucea se pune în fruntea procesiunilor pentru a ne învăța că trebuie să-L avem totdeauna înaintea ochilor pe Isus Hristos răstignit, spre a ne rândui viața și faptele după pildele Sale și spre a-L imita în pătimirea Sa, suportând cu răbdare suferințele care ne întristează.

X. Înălțarea Domnului nostru

Ce se celebrează în sărbătoarea Înălțării?
În sărbătoarea Înălțării se celebrează ziua glorioasă în care Isus Hristos, în prezența ucenicilor Săi, S-a înălțat la cer prin propria Sa putere, la patruzeci de zile după Învierea Sa.

De ce S-a înălțat Isus Hristos la cer?
Isus Hristos S-a înălțat la cer: 1° pentru a lua în stăpânire împărăția veșnică dobândită prin moartea Sa; 2° pentru a ne pregăti locul nostru și pentru a ne sluji drept mijlocitor și avocat la Tatăl; 3° pentru a trimite pe Duhul Sfânt Apostolilor Săi.

În ziua Înălțării, a intrat Isus Hristos singur în cer?
În ziua Înălțării, Isus Hristos nu a intrat singur în cer; ci a făcut să intre împreună cu El sufletele vechilor Patriarhi, pe care le scosese din limb.

Care este locul lui Isus Hristos în cer?
Isus Hristos în cer șade de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl; adică, precum Dumnezeu, este egal cu Tatăl Său în slavă și, precum Om, este ridicat mai presus de toți Îngerii și de toți Sfinții și așezat Domn al tuturor lucrurilor.

Ce trebuie să facem pentru a celebra cu vrednicie sărbătoarea Înălțării?
Pentru a celebra cu vrednicie sărbătoarea Înălțării, trebuie să facem trei lucruri: 1° să-L adorăm pe Isus Hristos în cer ca pe mijlocitorul și avocatul nostru; 2° să ne desprindem cu totul inima de această lume, ca de un loc al exilului, și să tindem numai spre Paradis, ca spre adevărata noastră patrie; 3° să luăm hotărârea de a-L imita pe Isus Hristos în smerenia Sa, în mortificarea Sa și în suferințele Sale, pentru a avea parte de slava Sa.

Ce trebuie să facă credincioşii în timpul care se scurge între Înălţare şi Rusalii?
De la sărbătoarea Înălțării până la Rusalii, credincioşii trebuie, după pilda Apostolilor, să se pregătească a primi pe Duhul Sfânt prin retragere, reculegere lăuntrică, rugăciune stăruitoare și fierbinte.

De ce, în ziua Înălţării, după Evanghelia Liturghiei solemne, se stinge şi se scoate lumânarea pascală?
În ziua Înălțării, după Evanghelia Liturghiei solemne, se stinge și se scoate lumânarea pascală, pentru a-L reprezenta pe Isus Hristos dispărând din mijlocul Apostolilor spre a Se înălța la cer.

XI. Sărbătoarea Rusaliilor

Ce mister cinstește Biserica în solemnitatea Rusaliilor?
În solemnitatea Rusaliilor, Biserica cinstește misterul venirii Duhului Sfânt.

De ce sărbătoarea venirii Duhului Sfânt se numește Rusalii?
Sărbătoarea venirii Duhului Sfânt se numește Rusalii, adică a

cincizecea zi, pentru că venirea Duhului Sfânt a avut loc la cincizeci de zile după Învierea lui Isus Hristos.

Nu era și Rusaliile o sărbătoare a legii vechi?
Rusaliile erau și la evrei o sărbătoare foarte solemnă și erau figura aceleia care se celebrează la creștini.

În ce scop a fost instituită Rusaliile evreilor?
Rusaliile evreilor au fost instituite în amintirea darului pe care Dumnezeu li l-a făcut pe muntele Sinai, în mijlocul tunetelor și al fulgerelor, al Legii scrise pe două table de piatră, la cincizeci de zile după primul Paște, adică după eliberarea lor din robia Egiptului.

Cum s-a împlinit, în Rusaliile creștinilor, ceea ce era figurat în acelea ale evreilor?
Ceea ce era figurat în Rusaliile evreilor s-a împlinit în cele ale creștinilor prin aceea că Duhul Sfânt S-a coborât asupra Apostolilor și a celorlalți ucenici ai lui Isus Hristos, reuniți împreună cu Fecioara Maria în același loc, și a întipărit legea cea nouă în inimile lor prin iubirea Sa dumnezeiască.

Cum s-a produs coborârea Duhului Sfânt?
La coborârea Duhului Sfânt, s-a auzit deodată un zgomot din cer, asemenea aceluia al unui vânt năprasnic, și s-au arătat ca niște limbi de foc care s-au așezat peste fiecare dintre cei ce erau adunați.

Ce efecte a produs în Apostoli coborârea Duhului Sfânt?
Duhul Sfânt, coborându-Se asupra Apostolilor, i-a umplut de înțelepciune, de tărie, de caritate și de abundența tuturor darurilor Sale.

Ce a fost admirabil în Apostoli după ce au fost umpluți de Duhul Sfânt?
Apostolii, după ce au fost umpluți de Duhul Sfânt, din neștiutori au devenit înțelegători ai celor mai adânci mistere și ai Sfintelor Scripturi; din timizi au devenit curajoși spre a predica credința lui Isus Hristos; au vorbit în diferite limbi și au făcut mari minuni.

Care a fost primul rod al propovăduirii Apostolilor după coborârea Duhului Sfânt?
Primul rod al propovăduirii Apostolilor după coborârea Duhului Sfânt a fost convertirea a trei mii de persoane prin predica ținută de Sfântul Petru chiar în ziua Rusaliilor, convertire urmată în curând de multe altele.

A fost trimis Duhul Sfânt numai Apostolilor?
Duhul Sfânt nu a fost trimis numai Apostolilor, ci și Bisericii și tuturor credincioșilor.

Ce efecte produce Duhul Sfânt în Biserică?
Duhul Sfânt dă viață Bisericii și o conduce prin asistența Sa necontenită; și de aici vine tăria nebiruită pe care o are în prigoane, biruința asupra vrăjmașilor săi, curăția doctrinei sale

și spiritul de sfințenie care stăruie în ea în mijlocul coruperii veacului.

Când primesc credincioșii pe Duhul Sfânt?
Credincioșii primesc pe Duhul Sfânt în toate sacramentele și mai ales în Confirmare și în Ordin.

Ce trebuie să facem în sărbătoarea Rusaliilor?
În sărbătoarea Rusaliilor trebuie să facem patru lucruri: 1° să adorăm pe Duhul Sfânt; 2° să-L rugăm să vină în noi și să ne împărtășească darurile Sale; 3° să ne apropiem cu vrednicie de Sacramente; 4° să-I mulțumim dumnezeiescului Mântuitor că a trimis, potrivit făgăduințelor Sale, pe Duhul Sfânt și că astfel a desăvârșit toate misterele și marea operă a întemeierii Bisericii.

XII. Sărbătoarea Preasfintei Treimi

Când celebrează Biserica sărbătoarea Preasfintei Treimi?
Biserica cinstește Preasfânta Treime în toate zilele anului și mai ales duminicile; dar Îi consacră o sărbătoare deosebită în prima duminică după Rusalii.

De ce celebrează Biserica, în prima duminică după Rusalii, această sărbătoare deosebită a Preasfintei Treimi?
Biserica celebrează, în prima duminică după Rusalii, sărbătoarea Preasfintei Treimi, pentru ca noi să înțelegem că sfârșitul misterelor lui Isus Hristos și al coborârii Duhului Sfânt a fost de a ne aduce la cunoașterea Preasfintei Treimi și la a O cinsti în duh și în adevăr.

Ce înseamnă: Preasfânta Treime?
Preasfânta Treime înseamnă Dumnezeu unul în trei Persoane realmente distincte: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Dumnezeu este un duh curat: de ce, așadar, se reprezintă Preasfânta Treime sub o formă văzută?
Dumnezeu este un duh curat; totuși, cele trei Persoane dumnezeiești sunt reprezentate prin anumite imagini, pentru a ne face să cunoaștem unele dintre proprietățile sau acțiunile care le sunt atribuite și felul în care uneori s-au arătat.

De ce Dumnezeu Tatăl este reprezentat sub chipul unui bătrân?
Dumnezeu Tatăl este reprezentat sub chipul unui bătrân pentru a semnifica astfel veșnicia dumnezeiască și pentru că El este prima Persoană a Preasfintei Treimi și principiul celorlalte două Persoane.

De ce Fiul lui Dumnezeu este reprezentat sub chipul unui om?
Fiul lui Dumnezeu este reprezentat sub chipul unui om,

pentru că El este cu adevărat om, luând firea omenească pentru mântuirea noastră.

De ce Duhul Sfânt este reprezentat sub chipul unui porumbel?
Duhul Sfânt este reprezentat sub chipul unui porumbel, pentru că sub această formă S-a coborât asupra lui Isus Hristos la Botezul Său de către Sfântul Ioan.

Ce trebuie să facem în sărbătoarea Preasfintei Treimi?
În sărbătoarea Preasfintei Treimi trebuie să facem cinci lucruri: 1° să adorăm misterul lui Dumnezeu în trei Persoane; 2° să mulțumim Preasfintei Treimi pentru toate binefacerile vremelnice și spirituale pe care le primim; 3° să ne consacrăm cu totul lui Dumnezeu și să ne supunem în întregime dumnezeieștii Sale providențe; 4° să ne gândim că, la Botez, am intrat în Biserică și am devenit mădulare ale lui Isus Hristos prin invocarea și puterea numelui Tatălui și al Fiului și al Duhului Sfânt; 5° să luăm hotărârea de a face întotdeauna cu devoțiune semnul Crucii, care exprimă acest mister, și de a rosti cu o credință vie și cu intenția de a preamări Preasfânta Treime aceste cuvinte pe care Biserica le repetă atât de des: Slavă Tatălui și Fiului și Duhului Sfânt.

XIII. Sărbătoarea „Corpus Domini" sau Sărbătoarea Trupului Domnului

În joia de după sărbătoarea Preasfintei Treimi, ce sărbătoare se celebrează?
În joia de după sărbătoarea Preasfintei Treimi se celebrează solemnitatea Preasfântului Sacrament, numită sărbătoarea Corpus Domini sau Sărbătoarea Trupului Domnului.

Nu se celebrează oare instituirea Preasfântului Sacrament în Joia Sfântă?
Biserica celebrează în Joia Sfântă instituirea Preasfântului Sacrament; dar, deoarece atunci este mai ales ocupată cu ceremoniile de doliu ale Pătimirii lui Isus Hristos, a socotit de cuviință să instituie o altă sărbătoare deosebită pentru a cinsti acest mister cu o bucurie deplină.

Cum vom putea cinsti misterul care se celebrează în ziua Sărbătorii Trupului Domnului?
Pentru a cinsti misterul care se celebrează în ziua Sărbătorii Trupului Domnului, trebuie: 1° să ne apropiem cu o

devoțiune și o fervoare deosebită de preasfânta împărtășanie și să-I mulțumim, cu toată ardoarea inimii noastre, lui Isus Hristos, care a voit să Se dea fiecăruia dintre noi în acest sacrament; 2° să asistăm, în această solemnitate și pe tot parcursul octavei, dacă se poate, la oficii și mai ales la sfânta jertfă a Liturghiei și să facem vizite dese lui Isus ascuns sub speciile sacramentale.

De ce, în ziua Sărbătorii Trupului Domnului, se poartă în mod solemn preasfânta Euharistie în procesiune?

În ziua Sărbătorii Trupului Domnului se poartă în mod solemn preasfânta Euharistie în procesiune: 1° pentru a cinsti preasfânta Umanitate a Domnului nostru ascunsă sub speciile sacramentale; 2° pentru a reînvia credința și a spori devoțiunea credincioșilor față de acest mister; 3° pentru a celebra victoria pe care El a dat-o Bisericii Sale asupra vrăjmașilor Sacramentului Său; 4° pentru a repara într-o anumită măsură injuriile care Îi sunt aduse de vrăjmașii religiei noastre.

Cum trebuie să asistăm la procesiunea Sărbătorii Trupului Domnului?

Trebuie să asistăm la procesiunea Sărbătorii Trupului Domnului: 1° cu mare reculegere și mare modestie, fără a privi nici la dreapta, nici la stânga și fără a vorbi fără nevoie; 2° cu intenția de a cinsti prin adorările noastre triumful lui Isus Hristos; 3° cerându-I cu smerenie iertare pentru împărtășaniile nevrednice și pentru toate profanările care se fac acestui dumnezeiesc sacrament; 4° cu simțăminte de

credință, de încredere, de iubire și de recunoștință față de Isus Hristos prezent în hostia consacrată.

XIV. SĂRBĂTOAREA DEDICĂRII BISERICILOR

Ce este sărbătoarea Dedicării?
Dedicarea este o sărbătoare instituită pentru a celebra amintirea Consacrării catedralelor și a celorlalte biserici consacrate în mod solemn.

Ce este dedicarea bisericilor?
Dedicarea bisericilor este o ceremonie foarte solemnă prin care Episcopul consacră cultului lui Dumnezeu edificiile pe care le numim biserici și astfel le sustrage oricărei întrebuințări profane, prefăcându-le în case ale lui Dumnezeu și locuri de rugăciune.

De ce se face dedicarea bisericilor cu atâta solemnitate?
Dedicarea bisericilor se face cu solemnitate:
1° pentru a insufla credincioșilor respectul care se cuvine acestor locuri sfinte;

2° pentru a ne aminti că noi înșine, fiind consacrați lui Dumnezeu în Botez și în Confirmare și devenind temple vii ale Duhului Sfânt, trebuie să-L respectăm pe Domnul care locuiește în noi, păstrându-ne sufletul curat de păcat și împodobit cu virtuțile creștine;
3° pentru a hrăni venerația și iubirea noastră față de Biserica Catolică, alcătuită din credincioșii uniți într-o unitate admirabilă, precum pietrele templelor materiale;
4° pentru că bisericile sunt figura Paradisului: acolo, într-adevăr, înaintea lui Isus Hristos, ne unim cu Îngerii și cu Sfinții în sărbătoarea neîncetată prin care ei dau slavă lui Dumnezeu.

De ce se reamintește în fiecare an amintirea dedicării bisericii?
Se reînnoiește în fiecare an amintirea dedicării bisericii:
1° pentru a-I mulțumi lui Dumnezeu pentru marea binefacere pe care ne-o face binevoind a locui în templele noastre, a asculta acolo rugăciunile noastre, a ne hrăni acolo cu cuvântul Său și a ne face părtași de dumnezeieștile Sale sacramente;
2° pentru a trezi în noi devoțiunea și respectul cu care trebuie să participăm în biserică la dumnezeieștile mistere.

Ce trebuie să facem pentru a celebra, după spiritul Bisericii, sărbătoarea Dedicării?
Pentru a celebra, după spiritul Bisericii, sărbătoarea Dedicării, trebuie:
1° să luăm hotărârea de a fi stăruitori în biserică, care este casă de rugăciune, și de a ne ține acolo totdeauna cu mare

devoțiune, adorând pe Dumnezeu în duh și în adevăr;
2° să-I cerem iertare pentru ireverențele și pentru toate greșelile pe care le-am săvârșit acolo;
3° să ne gândim că noi suntem templul viu al lui Dumnezeu și să ne silim a ne curăți de orice întinăciune și a nu face niciodată nimic care ar putea fi o pată pentru sufletul nostru.

Ce trebuie făcut la aniversările Botezului nostru și ale Confirmării noastre, care sunt zilele în care am fost dedicați lui Dumnezeu?
La aniversările zilelor în care am fost botezați și confirmați, se cuvine:
1° să reînnoim făgăduințele Botezului, repetate la Confirmare, adică să credem în Dumnezeu și în Isus Hristos și să practicăm legea Sa fără respect uman;
2° să renunțăm din nou la păcate, la vanități și la maximele corupte ale lumii;
3° să adorăm cu fervoare pe Duhul Sfânt care locuiește în noi prin harul Său.

Sărbătorile solemne ale Preacuratei Fecioare și sărbătorile sfinților

I. Sărbătorile solemne ale Fecioarei Maria și, în primul rând, Neprihănita sa Zămislire

Dintre sărbătorile celebrate de Biserică în cinstea Fecioarei Maria, Maica lui Dumnezeu, care sunt cele mai solemne?
Dintre sărbătorile celebrate de Biserică în cinstea Fecioarei Maria, cele mai solemne sunt Neprihănita Zămislire, Nașterea, Buna Vestire, Curățirea și Adormirea.

În ce zi se celebrează sărbătoarea Neprihănitei Zămisliri?
Sărbătoarea Neprihănitei Zămisliri se celebrează la 8 decembrie.

De ce se celebrează sărbătoarea Neprihănitei Zămisliri a Fecioarei Maria?
Se celebrează Neprihănita Zămislire a Fecioarei Maria, pentru că, după învățătura credinței, printr-un privilegiu singular și în vederea meritelor lui Isus Hristos, Răscumpărătorul nostru, ea a fost sfințită prin harul dumnezeiesc chiar din primul moment al zămislirii sale și astfel a fost păstrată și scutită de păcatul originar.

Când a definit Biserica drept dogmă de credință că Zămislirea Fecioarei Maria a fost neprihănită, adică scutită de păcatul originar?

La 8 decembrie 1854, Suveranul Pontif Pius al IX-lea, printr-o Bulă dogmatică și cu asentimentul întregului episcopat catolic, a definit în mod solemn, ca articol de credință, Neprihănita Zămislire a Preasfintei Fecioare.

De ce i-a acordat Dumnezeu Fecioarei Maria privilegiul Neprihănitei Zămisliri?

Dumnezeu i-a acordat Fecioarei Maria privilegiul Neprihănitei Zămisliri, pentru că se cuvenea sfințeniei și măreției lui Isus Hristos ca Fecioara destinată a-I fi Mamă să nu fie nici măcar o clipă roabă a diavolului.

Care sunt intențiile Bisericii în celebrarea sărbătorii Neprihănitei Zămisliri?

Intențiile Bisericii în celebrarea sărbătorii Neprihănitei Zămisliri sunt:

1° să trezească în noi o vie recunoștință față de Dumnezeu, care, printr-un asemenea privilegiu, a înălțat atât de mult pe fericita Fecioară;

2° să reînvie credința noastră în scutirea Mariei de păcatul originar;

3° să ne facă să înțelegem cât de mult prețuiește și iubește Dumnezeu curăția și sfințenia sufletului;

4° să sporească tot mai mult în noi devoțiunea către Maria.

II. Naşterea Sfintei Fecioare

Când celebrează Biserica sărbătoarea Naşterii Sfintei Fecioare?
Biserica celebrează sărbătoarea Naşterii Sfintei Fecioare în a opta zi a lunii septembrie.

De ce se celebrează sărbătoarea Naşterii Sfintei Fecioare?
Biserica celebrează sărbătoarea Naşterii Sfintei Fecioare, pentru că, încă de la naşterea sa, ea a fost cea mai sfântă dintre toate creaturile şi pentru că era destinată să fie Maica Mântuitorului.

Nu se celebrează sărbătoarea Naşterii decât pentru Sfânta Fecioară?
Sărbătoarea Naşterii se celebrează pentru Sfânta Fecioară şi pentru Sfântul Ioan Botezătorul. Se cuvine însă a observa că Sfânta Fecioară a avut harul nu numai la naştere, ci încă din clipa zămislirii sale, pe când despre Sfântul Ioan Botezătorul se poate spune numai că a fost sfinţit înainte de naşterea sa.

Ce viaţă a avut Sfânta Fecioară?
Sfânta Fecioară, deşi cobora din familia regală a lui David, a avut o viaţă săracă, smerită şi ascunsă, dar preţioasă înaintea lui

Dumnezeu, căci nu a păcătuit niciodată, nici măcar venial, și a făcut neîncetate progrese în har.

Ce este de admirat în chip deosebit între virtuțile Mariei?
Între virtuțile Mariei, este mai ales vrednic de remarcat faptul că, încă din primii săi ani, ea a făcut votul fecioriei: lucru al cărui exemplu nu se mai văzuse încă niciodată.

Ce trebuie să facem pentru sărbătoarea Nașterii Sfintei Fecioare?
Pentru sărbătoarea Nașterii Sfintei Fecioare, trebuie să facem patru lucruri: 1° să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru darurile și prerogativele singulare prin care a privilegiat-o mai presus de toate creaturile; 2° să-L rugăm, prin mijlocirea ei, să distrugă în noi domnia păcatului și să ne facă credincioși și statornici în dumnezeiasca Sa slujire; 3° să venerăm sfințenia Mariei și să ne bucurăm împreună cu ea de măririle sale; 4° să ne silim a o imita, păstrând cu gelozie harul și practicând virtuțile, mai ales smerenia și curăția, prin care ea a meritat să-L zămislească pe Isus Hristos în sânul său preacurat.

III. Sărbătoarea Bunei Vestiri

Ce se celebrează în sărbătoarea Bunei Vestiri a Sfintei Fecioare?

În sărbătoarea Bunei Vestiri a Sfintei Fecioare se celebrează vestirea pe care i-a făcut-o îngerul Gabriel că fusese aleasă să fie Maica lui Dumnezeu.

Unde se afla Preasfânta Fecioară când i-a apărut îngerul Gabriel?

Când i-a apărut îngerul Gabriel, Fecioara Maria se afla la Nazaret, cetate a Galileii.

Cum a salutat-o îngerul Gabriel pe Sfânta Fecioară când i-a apărut?

Când îngerul Gabriel i-a apărut Fecioarei Maria, i-a adresat acele cuvinte prin care o salutăm în fiecare zi: „Bucură-te, cea plină de har: Domnul este cu tine; binecuvântată ești tu între femei."

Care a fost atitudinea Preasfintei Fecioare la auzul cuvintelor îngerului Gabriel?

La cuvintele îngerului Gabriel, Sfânta Fecioară s-a tulburat, auzindu-se salutată cu titluri noi și slăvite, de care se socotea nevrednică.

În Buna sa Vestire, care sunt virtuțile pe care Preasfânta Fecioară ni le arată în chip deosebit?

În Buna sa Vestire, Preasfânta Fecioară ne arată în chip deosebit: o curăție admirabilă, o smerenie adâncă, o credință și o ascultare desăvârșită.

Cum, în Buna sa Vestire, ne face Fecioara Maria cunoscută marea sa iubire de curăție?
În Buna sa Vestire, Fecioara Maria ne face cunoscută marea sa iubire de curăție prin grija de a-și păstra fecioria, grijă pe care o arată chiar în clipa în care află chemarea sa la demnitatea de Maică a lui Dumnezeu.

Cum, în Buna sa Vestire, ne face Fecioara Maria cunoscută smerenia sa adâncă?
În Buna sa Vestire, Fecioara Maria ne face cunoscută smerenia sa adâncă prin aceste cuvinte: „Iată slujitoarea Domnului", pe care le spune devenind Maica lui Dumnezeu.

Cum, în Buna sa Vestire, își arată Fecioara Maria credința și ascultarea?
În Buna sa Vestire, Fecioara Maria își arată credința și ascultarea spunând: „Fie mie după cuvântul tău."

Ce s-a întâmplat în clipa în care Fecioara Maria a consimțit să fie Maica lui Dumnezeu?
În chiar clipa în care Maria a consimțit să fie Maica lui Dumnezeu, a doua Persoană a Preasfintei Treimi S-a întrupat în sânul său, luând un trup și un suflet asemenea ale noastre, prin lucrarea Duhului Sfânt.

Ce ne învață Preasfânta Fecioară în Buna sa Vestire?
În Buna sa Vestire, Preasfânta Fecioară: 1° le învață în chip deosebit pe fecioare să aibă o foarte înaltă prețuire pentru comoara fecioriei; 2° ne învață pe toți să ne dispunem, cu

mare curăție și mare smerenie, spre a-L primi în noi pe Isus Hristos în Sfânta Împărtășanie; 3° ne învață să ne supunem fără întârziere voinței dumnezeiești.

Ce trebuie să facem în solemnitatea Bunei Vestiri a Fecioarei Maria?
În solemnitatea Bunei Vestiri a Fecioarei Maria trebuie să facem trei lucruri: 1° să adorăm adânc pe Cuvântul întrupat pentru mântuirea noastră și să-I mulțumim pentru o atât de mare binefacere; 2° să ne bucurăm împreună cu Preasfânta Fecioară de demnitatea de Maică a lui Dumnezeu la care a fost înălțată și să o cinstim ca pe stăpâna și avocata noastră; 3° să luăm hotărârea de a rosti totdeauna cu mare respect și mare devoțiune Salutarea îngerească, numită în mod obișnuit Ave Maria.

IV. Curățirea Sfintei Fecioare

Ce este sărbătoarea Curățirii Sfintei Fecioare?
Curățirea Sfintei Fecioare este o sărbătoare instituită în amintirea zilei în care Preasfânta Fecioară a mers la templul din Ierusalim pentru a împlini legea Curățirii și pentru a-L prezenta acolo pe dumnezeiescul său Fiu, Isus Hristos.

Ce era legea curățirii?
Legea curățirii era acea lege a lui Moise care obliga toate femeile să se curățească după nașterea copiilor lor, venind la templu pentru a face să se aducă acolo o jertfă.

Era Preasfânta Fecioară obligată de legea curățirii?
Preasfânta Fecioară nu era obligată de legea curățirii, pentru că, devenind mamă prin lucrarea Duhului Sfânt, își păstrase fecioria.

De ce s-a supus Preasfânta Fecioară, fără a fi obligată, legii curățirii?
Preasfânta Fecioară s-a supus, fără a fi obligată, legii curățirii pentru a ne da exemplu de smerenie și de supunere față de legea lui Dumnezeu.

Ce a oferit Preasfânta Fecioară la templu pentru curățirea sa?
Pentru curățirea sa, Preasfânta Fecioară, fiind săracă, a oferit la templu jertfa mamelor sărace, care era o pereche de turturele sau de porumbei.

De ce, în ziua Curățirii, Preasfânta Fecioară L-a prezentat pe Isus Hristos la templu?
În ziua Curățirii, Preasfânta Fecioară L-a prezentat pe Isus Hristos la templu, deoarece legea veche obliga pe părinți să-i prezinte lui Dumnezeu pe întâii lor născuți și să-i răscumpere printr-o anumită sumă de bani.

De ce a instituit Dumnezeu legea prezentării întâilor născuți?

Dumnezeu a instituit legea prezentării întâilor născuți pentru ca poporul Său să-și aducă totdeauna aminte că a fost eliberat din robia lui Faraon, atunci când Îngerul a ucis pe toți întâii născuți ai egiptenilor și i-a cruțat pe cei ai evreilor.

Ce s-a întâmplat minunat când Isus Hristos a fost prezentat la templu?

Când Isus Hristos a fost prezentat la templu, El a fost recunoscut drept adevăratul Mesia de către un sfânt bătrân numit Simeon și de către o sfântă văduvă numită Ana.

Ce a făcut Simeon când Pruncul Isus a fost prezentat la templu?

Când Pruncul Isus a fost prezentat la templu, Simeon L-a luat în brațe și, mulțumind Domnului, a rostit cântarea *Nunc dimittis*, în care arăta că moare mulțumit după ce L-a văzut pe Mântuitor; a prezis, de asemenea, împotrivirile pe care avea să le sufere Isus Hristos și durerile pe care le va încerca sfânta Sa Mamă.

Când Isus Hristos a fost prezentat la templu, ce a făcut proorocița Ana?

Când Isus Hristos a fost prezentat la templu, proorocița Ana lăuda și mulțumea Domnului că a trimis pe Mântuitorul lumii și vorbea despre El tuturor celor care așteptau venirea Sa.

Ce învățături trebuie să tragem din misterele Curățirii Sfintei Fecioare și ale Prezentării lui Isus Hristos?
Din misterele Curățirii Sfintei Fecioare și ale Prezentării lui Isus Hristos trebuie să învățăm mai ales trei lucruri: 1° să împlinim cu exactitate legea lui Dumnezeu și să nu căutăm pretexte pentru a ne dispensa de a o observa; 2° să dorim numai pe Dumnezeu și să ne oferim Lui pentru a face voința Sa dumnezeiască; 3° să avem o mare prețuire pentru smerenie și să ne curățim tot mai mult prin pocăință.

Ce ar trebui să facă tații și mamele în sărbătoarea Curățirii?
În sărbătoarea Curățirii, tații și mamele ar trebui să-și ofere copiii lui Dumnezeu și să-I ceară harul de a-i crește în chip creștinesc.

De ce, în ziua Curățirii, se face procesiune cu lumânări aprinse în mână?
În ziua Curățirii se face procesiune cu lumânări aprinse în mână, în amintirea drumului Preasfintei Fecioare de la Betleem la templul din Ierusalim cu Pruncul Isus în brațe și a bucuriei pe care au arătat-o Sfântul Simeon și Sfânta Ana văzându-L.

Cum trebuie să asistăm la procesiunea care se face pentru sărbătoarea Curățirii?
Asistând la procesiunea care se face pentru sărbătoarea Curățirii, trebuie să ne reînnoim credința în Isus Hristos, adevărata noastră lumină, și să-L rugăm să ne lumineze prin

harul Său și să ne facă vrednici de a fi într-o zi primiți în templul slavei prin mijlocirea Preasfintei Sale Maici.

V. Adormirea Sfintei Fecioare

Ce celebrează Biserica în sărbătoarea Adormirii Preasfintei Fecioare?
În sărbătoarea Adormirii Preasfintei Fecioare, Biserica celebrează moartea sa prețioasă și glorioasa sa ridicare la cer.

A fost și trupul Fecioarei Maria ridicat la cer împreună cu sufletul său?
Credința comună și pioasă a credincioșilor este că trupul Fecioarei Maria a fost ridicat la cer împreună cu sufletul său; totuși, aceasta nu a fost definită de Sfânta Biserică drept adevăr de credință (10).

La ce grad de slavă a fost ridicată în cer Fecioara Maria?
Fecioara Maria a fost ridicată mai presus de toate cetele Îngerilor și de toți Sfinții din Paradis, ca Regină a cerului și a pământului.

De ce a fost ridicată Fecioara Maria în cer mai presus de toate creaturile?

Fecioara Maria a fost ridicată în cer mai presus de toate creaturile pentru că este Maica lui Dumnezeu și pentru că este, dintre toate creaturile, cea mai smerită și cea mai sfântă.

Ce trebuie să facem în solemnitatea Adormirii Sfintei Fecioare?

În solemnitatea Adormirii Sfintei Fecioare trebuie: 1° să ne bucurăm de slăvita sa înălțare și de preamărirea sa; 2° să o venerăm ca pe stăpâna și avocata noastră la dumnezeiescul său Fiu; 3° să o rugăm să ne obțină harul de a duce o viață sfântă și de a ne pregăti atât de bine pentru moarte încât să meritățm a fi asistați și ocrotiți de ea și a avea parte de slava sa.

Cum putem dobândi ocrotirea Preasfintei Fecioare?

Putem dobândi ocrotirea Preasfintei Fecioare imitând virtuțile sale și mai ales curăția și smerenia sa.

Trebuie și păcătoșii să se încreadă în ocrotirea Sfintei Fecioare?

Și păcătoșii trebuie să aibă o foarte mare încredere în ocrotirea Sfintei Fecioare, pentru că ea este Maica milostivirii și refugiul păcătoșilor, spre a le dobândi de la Dumnezeu harul convertirii.

VI. SĂRBĂTOAREA ÎNGERILOR

În ce zi celebrează Biserica sărbătoarea Îngerilor?
Biserica celebrează la 29 septembrie sărbătoarea Sfântului Mihail și a tuturor Îngerilor, iar la 2 octombrie sărbătoarea Îngerilor Păzitori.

De ce, în sărbătoarea tuturor Îngerilor, Biserica îl cinstește în mod deosebit pe Sfântul Mihail?
În sărbătoarea tuturor Îngerilor, Biserica îl cinstește în mod deosebit pe Sfântul Mihail, deoarece îl recunoaște ca principe al tuturor Îngerilor și ca Înger ocrotitor.

Ce trebuie să facem pentru a celebra în chip sfânt sărbătoarea Îngerilor?
Pentru a celebra în chip sfânt sărbătoarea Îngerilor, trebuie: 1° să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru harul pe care li l-a făcut de a rămâne fideli, în timp ce Lucifer și partizanii săi se răzvrăteau împotriva Lui; 2° să-I cerem harul de a imita fidelitatea și zelul lor pentru slava Sa; 3° să-i venerăm ca pe principii curții cerești și ca pe ocrotitorii și mijlocitorii noștri la Dumnezeu; 4° să-i rugăm să prezinte lui Dumnezeu

rugăciunile noastre și să ne dobândească ajutorul Său dumnezeiesc.

Care sunt Îngerii pe care îi numim Îngeri Păzitori?
Îngeri Păzitori se numesc acei Îngeri pe care Dumnezeu i-a rânduit pentru a ne păzi și a ne conduce pe calea mântuirii.

Cum știm că există Îngeri Păzitori?
Știm că există Îngeri Păzitori din Sfânta Scriptură și din învățătura Bisericii.

Ce ajutor ne dă Îngerul Păzitor?
Îngerul Păzitor: 1° ne ajută prin bunele sale inspirații și, aducându-ne aminte de datoriile noastre, ne călăuzește pe calea binelui; 2° oferă lui Dumnezeu rugăciunile noastre și ne dobândește harurile Sale.

Ce rod trebuie să tragem din ceea ce ne învaţă Biserica despre Îngerii Păzitori?
Din ceea ce ne învață Biserica despre Îngerii Păzitori trebuie să tragem rodul de a fi totdeauna recunoscători față de dumnezeiasca Bunătate pentru că ne-a dat Îngerii Păzitori și față de acești Îngeri înșiși pentru grija plină de dragoste pe care o au pentru noi.

În ce trebuie să constea recunoștința noastră față de Îngerii Păzitori?
Recunoștința noastră față de Îngerii Păzitori trebuie să constea în patru lucruri: 1° să respectăm prezența lor și să nu-i

întristăm prin niciun păcat; 2° să urmăm fără întârziere bunele îndemnuri pe care, prin slujirea lor, Dumnezeu le trezește în inimile noastre; 3° să ne facem rugăciunile cu cea mai mare devoțiune, pentru ca ei să le primească și să le ofere lui Dumnezeu; 4° să-i invocăm adesea și cu încredere în nevoile noastre și mai ales în ispitele noastre.

VII. Sărbătoarea Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul

Ce sărbătoare celebrează Biserica la 24 iunie?
La 24 iunie, Biserica celebrează sărbătoarea Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul.

Cine a fost Sfântul Ioan Botezătorul?
Sfântul Ioan Botezătorul a fost înaintemergătorul lui Isus Hristos.

De ce a fost numit Sfântul Ioan Botezătorul înaintemergătorul lui Isus Hristos?
Sfântul Ioan Botezătorul a fost numit înaintemergătorul lui

Isus Hristos pentru că a fost trimis de Dumnezeu să-L vestească pe Isus Hristos evreilor și să-i pregătească a-L primi.

De ce cinstește Biserica printr-o sărbătoare deosebită nașterea Sfântului Ioan Botezătorul?
Biserica cinstește printr-o sărbătoare deosebită nașterea Sfântului Ioan Botezătorul pentru că această naștere a fost sfântă și a adus lumii o sfântă bucurie.

Nu s-a născut Sfântul Ioan Botezătorul în păcat, ca ceilalți oameni?
Sfântul Ioan Botezătorul nu s-a născut în păcat ca ceilalți oameni, pentru că a fost sfințit în sânul mamei sale, Sfânta Elisabeta, prin prezența lui Isus Hristos și a Preasfintei Fecioare.

De ce se bucură lumea de naşterea Sfântului Ioan Botezătorul?
Lumea se bucură de nașterea Sfântului Ioan Botezătorul pentru că ea arăta că venirea lui Mesia era aproape.

Cum a făcut Dumnezeu cunoscut pe Sfântul Ioan Botezătorul încă de la naşterea sa ca înaintemergător al lui Isus Hristos?
Dumnezeu a făcut cunoscut pe Sfântul Ioan Botezătorul încă de la nașterea sa ca înaintemergător al lui Isus Hristos prin diferite minuni și mai ales prin aceasta: tatăl său Zaharia, care își pierduse vorbirea, a recăpătat-o deodată pentru a cânta pioasa cântare *Benedictus Dominus Deus Israel*, în care

mulțumea lui Dumnezeu că a împlinit făgăduința făcută lui Abraham de a trimite pe Mântuitorul și se bucura că fiul său va fi înaintemergătorul Lui.

Cum s-a desfășurat viața Sfântului Ioan Botezătorul?
Sfântul Ioan Botezătorul, încă din tinerețe, s-a retras în pustiu, unde a petrecut cea mai mare parte a vieții sale și a unit neîncetat nevinovăția moravurilor cu o pocăință aspră.

Cum a murit Sfântul Ioan Botezătorul?
Sfântul Ioan Botezătorul a fost decapitat din porunca lui Irod Antipa, din cauza sfintei libertăți cu care a mustrat pe acest principe pentru viața sa scandaloasă.

Ce trebuie să imităm la Sfântul Ioan Botezătorul?
Trebuie să imităm la Sfântul Ioan Botezătorul: 1° iubirea de retragere, de smerenie și de mortificare; 2° zelul de a face cunoscut și iubit pe Isus Hristos; 3° fidelitatea față de Dumnezeu, care pune mai presus de orice considerații omenești slava dumnezeiască și mântuirea aproapelui.

VIII. Sărbătoarea Sfântului Iosif, soțul Preasfintei Fecioare, Patron al Bisericii

De ce celebrează Biserica cu o solemnitate deosebită sărbătoarea Sfântului Iosif?

Biserica celebrează cu o solemnitate deosebită sărbătoarea Sfântului Iosif pentru că el a fost unul dintre cei mai mari sfinți, soțul Fecioarei Maria, tatăl putativ al lui Isus Hristos și pentru că a fost proclamat Patron al Bisericii.

Ce înseamnă aceste cuvinte: Iosif a fost tatăl putativ al lui Isus Hristos?

Aceste cuvinte: Iosif a fost tatăl putativ al lui Isus Hristos, înseamnă că el era socotit în mod obișnuit drept tatăl lui Isus Hristos, întrucât îndeplinea față de El toate îndatoririle unui tată.

Unde locuia de obicei Sfântul Iosif?

Sfântul Iosif locuia de obicei la Nazaret, mică cetate a Galileii.

Care era meseria Sfântului Iosif?
Sfântul Iosif, deși era din familia regală a lui David, era sărac și silit să-și câștige traiul prin lucrul mâinilor sale.

Ce ne învață sărăcia familiei lui Isus Hristos?
Sărăcia familiei lui Isus Hristos ne învață să ne desprindem inima de bogății și să suferim cu bunăvoință sărăcia dacă Dumnezeu ne voiește în această stare.

La ce slavă credem că l-a ridicat Dumnezeu pe Sfântul Iosif în cer?
Credem că Dumnezeu l-a ridicat pe Sfântul Iosif la un foarte înalt grad de slavă, atât de mare a fost demnitatea și sfințenia sa pe pământ.

Care este ocrotirea Sfântului Iosif pentru cei care îi sunt devotați?
Ocrotirea Sfântului Iosif față de cei care îi sunt devotați este foarte puternică, căci nu este de crezut că Isus Hristos ar voi să refuze cea mai mică har unui sfânt căruia a voit pe pământ să-i fie supus.

Ce har deosebit trebuie să nădăjduim de la mijlocirea Sfântului Iosif?
Harul deosebit pe care trebuie să-l nădăjduim de la mijlocirea Sfântului Iosif este acela al unei morți bune, pentru că el a avut fericirea de a muri în brațele lui Isus și ale Mariei.

Ce trebuie să facem pentru a merita ocrotirea Sfântului Iosif?

Pentru a merita ocrotirea Sfântului Iosif trebuie să-l invocăm adesea și să-l imităm în virtuțile sale, și mai ales în smerenia sa și în desăvârșita resemnare față de voința dumnezeiască, care a fost întotdeauna regula faptelor sale.

IX. Sărbătorile sfinților Apostoli și în special ale Sfinților Petru și Pavel

Cine au fost Apostolii?

Apostolii au fost ucenicii lui Isus Hristos, aleși de El însuși pentru a fi martorii propovăduirii și ai minunilor Sale, depozitarii doctrinei Sale, învestiți cu autoritatea Sa și însărcinați să vestească Evanghelia tuturor neamurilor.

Care a fost rodul propovăduirii Apostolilor?

Rodul propovăduirii Apostolilor a fost nimicirea idolatriei și întemeierea religiei creștine.

Prin ce mijloace au adus Apostolii neamurile la îmbrățișarea religiei creștine?

Apostolii au adus neamurile la îmbrățișarea religiei creștine confirmând dumnezeirea doctrinei pe care o propovăduiau prin puterea minunilor, prin sfințenia vieții și, în cele din urmă, prin statornicia în chinuri și prin însăși jertfirea vieții lor pentru ea.

De ce se celebrează cu o mai mare solemnitate sărbătoarea Sfinților Petru și Pavel?
Se celebrează cu o mai mare solemnitate sărbătoarea Sfinților Petru și Pavel, pentru că ei sunt principii Apostolilor.

De ce sunt numiți Sfinții Petru și Pavel principii Apostolilor?
Sfinții Petru și Pavel sunt numiți principii Apostolilor pentru că Sfântul Petru a fost ales în mod special de Isus Hristos ca cap al Apostolilor și al întregii Biserici, iar Sfântul Pavel a lucrat mai mult decât toți ceilalți la propovăduirea Evangheliei și la convertirea neamurilor.

Unde și-a avut Sfântul Petru scaunul?
Sfântul Petru și-a avut mai întâi scaunul la Antiohia; apoi l-a mutat și l-a stabilit la Roma, atunci capitala Imperiului roman, și la Roma a încheiat lungile și anevoioasele lucrări ale apostolatului său printr-un martiriu slăvit.

Ce rezultă din faptul că Sfântul Petru și-a stabilit scaunul la Roma și că acolo și-a sfârșit zilele?

Din faptul că Sfântul Petru și-a stabilit scaunul la Roma și că acolo și-a sfârșit zilele rezultă că trebuie să recunoaștem pe Pontiful Roman ca adevăratul succesor al Sfântului Petru și capul întregii Biserici, să-i dăm o ascultare sinceră și să ținem ca dogme de credință doctrinele pe care le definește ca Păstor și Învățător al tuturor creștinilor.

Ce era Sfântul Pavel înainte de convertirea sa?
Sfântul Pavel, înainte de convertirea sa, era un fariseu învățat și un prigonitor al numelui lui Isus.

Cum a fost chemat Sfântul Pavel la apostolat?
Sfântul Pavel a fost chemat la apostolat pe drumul Damascului, unde Isus Hristos slăvit i s-a arătat și din prigonitor al Bisericii a făcut din el un foarte înflăcărat propovăduitor al Evangheliei.

De ce a voit Isus Hristos să-l convertească pe Sfântul Pavel printr-un atât de mare miracol?
Isus Hristos a voit să-l convertească pe Sfântul Pavel printr-un atât de mare miracol pentru a arăta în el puterea și eficacitatea harului Său, care poate schimba inimile cele mai împietrite, și pentru a face mărturia sa mai vrednică de crezare.

De ce sunt sărbătoriți în aceeași zi Sfinții Apostoli Petru și Pavel?
Sfinții Apostoli Petru și Pavel sunt sărbătoriți în aceeași zi pentru că amândoi, după ce au sfințit Roma prin prezența și

propovăduirea lor, au suferit acolo martiriul și au devenit ocrotitorii ei slăviți.

Ce trebuie să învățăm de la Sfinții Apostoli?
Trebuie să învățăm de la Sfinții Apostoli: 1° să ne călăuzim faptele vieții după maximele Evangheliei; 2° să-i instruim cu zel sfânt și cu statornicie în doctrina lui Isus Hristos pe cei care au nevoie; 3° să suferim cu bunăvoință ceva pentru iubirea numelui Său.

Ce trebuie să facem la sărbătorile Apostolilor?
La sărbătorile Apostolilor trebuie: 1° să mulțumim Domnului că ne-a chemat la credință prin mijlocirea lor; 2° să-I cerem să o păstreze fără pată prin mijlocirea lor; 3° să-L rugăm să ocrotească Biserica împotriva vrăjmașilor ei și să-i dea păstori care să fie vrednici urmași ai Sfinților Apostoli.

X. Sărbătoarea Tuturor Sfinților

Ce sărbătoare se celebrează în prima zi a lunii noiembrie?
În prima zi a lunii noiembrie se celebrează sărbătoarea Tuturor Sfinților.

De ce a instituit Biserica sărbătoarea Tuturor Sfinților?
Biserica a instituit sărbătoarea Tuturor Sfinților: 1° pentru a lăuda și a mulțumi Domnului că și-a sfințit slujitorii pe pământ și i-a încununat cu slavă în cer; 2° pentru a-i cinsti în aceeași zi pe Sfinții care nu au o sărbătoare particulară în cursul anului; 3° pentru a ne procura haruri mai mari prin înmulțirea mijlocitorilor; 4° pentru a repara în această zi lipsurile pe care le-am săvârșit în cursul anului la sărbătorile particulare ale Sfinților; 5° pentru a ne îndemna mai mult la virtute prin exemplele atâtor Sfinți din orice vârstă, din orice stare și din orice sex și prin amintirea răsplăților de care se bucură în cer.

Ce trebuie să ne însuflețească pentru a-i imita pe Sfinți?
Trebuie să ne însuflețească pentru a-i imita pe Sfinți faptul că ei erau slabi și fragili ca și noi și supuși acelorași patimi; că, întăriți prin harul dumnezeiesc, s-au făcut sfinți prin mijloace de care ne putem folosi și noi; și că, prin meritele lui Isus Hristos, ne este făgăduită și nouă aceeași slavă de care ei se bucură acum în Paradis.

De ce se celebrează sărbătoarea Tuturor Sfinților cu solemnitate?
Se celebrează sărbătoarea Tuturor Sfinților cu mare solemnitate pentru că ea cuprinde toate celelalte sărbători care,

în cursul anului, se celebrează în cinstea Sfinților și pentru că este chipul sărbătorii veșnice a cerului.

Ce trebuie să facem pentru a celebra cu vrednicie sărbătoarea Tuturor Sfinților?

Pentru a celebra cu vrednicie sărbătoarea Tuturor Sfinților trebuie: 1° să lăudăm și să preamărim pe Domnul pentru harurile pe care le-a făcut slujitorilor Săi și să-L rugăm să binevoiască a ni le acorda și nouă; 2° să-i cinstim pe toți Sfinții ca prieteni ai lui Dumnezeu și să le invocăm cu mai multă încredere ocrotirea; 3° să ne propunem a le urma exemplul pentru a fi într-o zi părtași la slava lor.

XI. Comemorarea tuturor credincioșilor răposați

De ce, după sărbătoarea Tuturor Sfinților, Biserica face comemorarea tuturor credincioșilor răposați?

După sărbătoarea Tuturor Sfinților, Biserica face comemorarea tuturor credincioșilor răposați care sunt în purgatoriu, pentru că este potrivit ca Biserica luptătoare, după ce a cinstit și a invocat într-o sărbătoare generală și solemnă

ocrotirea Bisericii triumfătoare, să vină în ajutorul Bisericii suferinde printr-un sufragiu general și solemn.

Cum putem veni în ajutorul sufletelor credincioșilor răposați?
Putem veni în ajutorul sufletelor credincioșilor răposați prin rugăciuni, milostenii și toate celelalte fapte bune, dar mai ales prin sfântul jertfă a Sfintei Liturghii.

În spiritul Bisericii, pentru ce suflete trebuie să aplicăm sufragiile noastre în ziua comemorării credincioșilor răposați?
În ziua comemorării credincioșilor răposați trebuie să aplicăm sufragiile noastre nu numai pentru sufletele rudelor, prietenilor și binefăcătorilor noștri, ci și pentru toate celelalte care se află în purgatoriu.

Ce rod trebuie să dobândim din comemorarea tuturor credincioșilor răposați?
Din comemorarea tuturor credincioșilor răposați trebuie să dobândim acest rod: 1° să ne gândim că și noi vom muri în curând și ne vom înfățișa înaintea tribunalului lui Dumnezeu pentru a da seamă de întreaga noastră viață; 2° să dobândim o mare groază față de păcat, considerând cu câtă asprime îl pedepsește Dumnezeu în cealaltă viață, și să satisfacem în aceasta dreptății Sale pentru păcatele săvârșite, prin faptele de pocăință.

XII. Sărbătoarea Sfinților Patroni sau Ocrotitori

Pe care Sfinți îi numim în mod deosebit patronii sau ocrotitorii noștri?
Îi numim în mod deosebit patronii sau ocrotitorii noștri pe Sfinții al căror nume îl purtăm, pe titularii parohiilor, pe patronii diecezei sau ai locului, ori ai statului în care locuim sau ai meseriei pe care o exercităm.

Cum trebuie să-i cinstim pe sfinții noștri patroni?
Trebuie să-i cinstim pe sfinții noștri Patroni celebrând cu sfințenie sărbătorile lor, invocându-i în nevoile noastre și imitându-i.

Ce trebuie să facem pentru a celebra bine sărbătorile sfinților noștri Patroni?
Pentru a celebra bine sărbătorile sfinților noștri Patroni, trebuie să ne abținem de la orice divertisment neîngăduit și să ne aplicăm la opere de pietate și de religie.

Ce opere speciale de pietate trebuie să practicăm la sărbătorile sfinților Patroni?

La sărbătorile sfinților Patroni trebuie să ne apropiem cu mare devoțiune și cu mare curăție de Sacramente și să asistăm la oficiile divine.

Adevărul de Veacuri

Adevărul de Veacuri este o editură dedicată publicării textelor doctrinare catolice provenite din Magisteriu și din tradiția preconciliară. Oferă lucrări recunoscute, cu respectarea surselor și a sensului original al textelor. Activitatea sa urmărește claritatea, fidelitatea și transmiterea învățăturii.

adevaruldeveacuri.ro

ISBN : 9798246694831

Independently published